МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Кваліфікаційна робота

магістра

на тему: Планування та використання коштів бюджетної установи Запорізький національний університет

Виконала: студентка 2 курсу, групи 8.0728
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньої програми фінанси і кредит
Корпоративні фінанси
Сиромля К.А.
Керівник к.е.н., професор, Кущик А. П.
Рецензент к.е.н., доцент Швець Ю.О.

Запоріжжя – 2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економічний
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Рівень вищої освіти магістр
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма фінанси і кредит
Спеціалізація Корпоративні фінанси

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____А.П. Кущик
«___»_____ 2019 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ

Сиромлі Ксенії Анатоліївні

1. Тема роботи: Планування та використання коштів бюджетної установи Запорізький національний університет
керівник роботи Кущик Анатолій Петрович, к.е.н., доцент, професор
затверджені наказом ЗНУ від 04 липня 2019 року № 1110-с.

2. Строк подання студентом роботи 25 грудня 2019 року

3. Вихідні дані до роботи: спеціальна література (статті, монографічні дослідження та інше), законодавчі та нормативні акти, статистичні дані бюджетних установ, дані фінансової та статистичної звітності Запорізького національного університету.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): удосконалення методики планування та використання коштів в бюджетних установах; визначити особливості обліку видатків та доходів в Запорізькому національному університеті; здійснити оцінку ефективності планування та використання коштів в Запорізькому національному університеті.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):
кваліфікаційна робота містить 22 рис., 18 табл. і 14 формул.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Кущик А.П., професор	09.08.2019 р.	09.08.2019 р.
2	Кущик А.П., професор	13.09.2019 р.	13.09.2019 р.
3	Кущик А.П., професор	18.10.2019 р.	18.10.2019 р.

7. Дата видачі завдання: 05 липня 2019 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	05.07.2019 р. – 09.07.2019 р.	виконано
2.	Виконання вступу	10.07.2019 р. – 08.08.2019 р.	виконано
3.	Виконання розділу 1	09.08.2019 р. – 12.09.2019 р.	виконано
4.	Виконання розділу 2	13.09.2019 р. – 17.10.2019 р.	виконано
5.	Виконання розділу 3	18.10.2019 р. – 28.11.2019 р.	виконано
6.	Формування висновків	29.11.2019 р. – 10.12.2019 р.	виконано
7.	Оформлення роботи, одержання відгуку та рецензії	11.12.2019 р. – 24.12.2019 р.	виконано
8.	Подання роботи на кафедру	25.12.2019 р.	виконано

Студент _____ К.А. Сиромля
(підпис)

Керівник роботи _____ А.П. Кущик
(підпис)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____ І.Ю. Кисільова
(підпис)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 116 с., 22 рис., 18 табл., 7 додатків, 60 джерел.

Предметом дослідження є процес фінансового планування діяльності бюджетних установ.

Метою кваліфікаційної роботи є оцінка ефективності планування та використання коштів в бюджетній установі, розробка пропозицій, щодо удосконалення методики їх планування і використання.

Завдання: вивчення теоретичних основ обліку та аналізу ефективного планування доходів та видатків бюджетними установами; аналіз надходжень до спеціального та загального фондів, кошторисного планування Запорізького національного університету (на основі програмно-цільового фінансування); узагальнення результатів дослідження й обґрунтування пропозицій і висновків щодо удосконалення наявної методики фінансового планування та оптимізації використання коштів Запорізького національного університету.

Методи досліджень: індукції та дедукції, теоретичного узагальнення, порівняльного аналізу, абстрактно-логічного підходу та спостереження.

Одержані результати та їх новизна: запропоновано відмовитись від кошторисного планування та фінансування бюджетних установ й перейти на нормативно-подушний метод планування видатків та фінансування, що дозволить підвищити якість, ефективність і результативність розпорядження асигнованими коштами в бюджетних організаціях й змусить їх орієнтуватись на підвищення якості наданих ними послуг.

Надані рекомендації створюють основу для вирішення проблем ефективного планування та оптимізації видатків в досліджуваній установі.

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ, ЕФЕКТИВНІСТЬ, КОШТОРИС, ВИДАТКИ, НАДХОДЖЕННЯ, РОЗПОРЯДНИКИ, АСИГНУВАННЯ

SUMMARY

Qualifying work: 116 pp., 22 fig, 18 tab, 7 annex, 60 references.

The subject of the study is the process of financial planning of budgetary institutions.

The purpose of qualification work is to evaluate the effectiveness of planning and use of funds in a budgetary institution, to develop proposals for improving the method of planning and use.

Objectives are to study the theoretical basis of accounting and analysis of effective planning of revenues and expenditures by budgetary institutions; analysis of revenues to special and general funds, estimated planning of Zaporizhzhya National University (on the basis of program-targeted financing); generalization of the results of the research and substantiation of proposals and conclusions on the improvement of the existing methodology of financial planning and optimization of the use of funds of Zaporizhzhya National University.

Methods of research – induction and deduction, theoretical generalization, comparative analysis, abstract-logical approach and observation.

The results obtained and their novelty: it is proposed to abandon the budget planning and financing of budgetary institutions and to switch to the normative and per capita method of planning expenditures and financing, which will allow to improve the quality, efficiency and effectiveness of disbursement of appropriated funds in budgetary organizations and to make them oriented towards quality assurance services.

Expenditures from the state budget are necessary for the existence of budget organizations, so a well-established financial mechanism is required for the proper functioning of these institutions. It is necessary to change the current situation in the public sector, ie to take state institutions to a new, qualitatively perfect level of functioning by improving their financial support. This can be achieved by finding new sources of funding for such institutions to ensure their smooth operation.

In these circumstances, it is extremely important to attract and accumulate

external sources of funding, such as charitable and sponsorship contributions, government subsidies, grants and more. One of the effective innovative technologies for finding and attracting additional sources of funding is the technology of «fundraising», which is widely used in the experience of foreign social organizations.

New forms of financing need to be introduced and existing forms need to be improved. This will allow budget institutions and organizations to raise additional funds on their own and spend them on their own needs, which can be an incentive for development.

It is also important to improve the quality of budget services (the introduction of competitive mechanisms for spending budget funds in the social sphere).

The recommendations provided form the basis for addressing the issues of effective planning and cost optimization in the institution under study.

FINANCIAL PLANNING, EFFICIENCY, ESTIMATE, EXPENDITURE, INCOME, MANAGERS, APPROPRIATION

ЗМІСТ

ВСТУП……...……8
1 ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ БЮДЖЕТНИМИ УСТАНОВАМИ……..……11
1.1 Фінансове планування в бюджетній установі та його особливості……..…11
1.2 Кошторис доходів і витрат, як основа фінансового планування діяльності бюджетних установ ...……..17
1.3 Основні принципи, порядок фінансування бюджетних установ та система розпорядників бюджетних коштів ...……..26
1.4 Методи бюджетного планування ...……..30
Висновки до розділу 1 ……34
2 ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ, НАДХОДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ЗАПОРІЗЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ……..……36
2.1 Організаційно-економічна характеристика Запорізького національного університету……..……36
2.2 Аналіз структури кошторису, доходів і видатків та динаміки надходжень Запорізького національного університету……49
2.3 Планування та розрахунок кошторисів Запорізького національного університету. ……68
Висновки до розділу 2……77
3 ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ І ОПТИМІЗАЦІЇ ВИДАТКІВ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ……..79
3.1 Удосконалення методики фінансового планування бюджетних установ в умовах економічної та політичної нестабільності……79
3.2 Організація фінансового планування та акумулювання коштів університету……86
Висновки до розділу 3 ……...103
ВИСНОВКИ ...……105
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……..…110
ДОДАТКИ ...……...117

ВСТУП

Вагомість планування в бюджетних установах полягає у забезпеченні фінансової стабільності, оскільки воно пов'язане з ресурсним чинником – формуванням, розміщенням і використанням фінансових ресурсів та отримання прибутку на вкладений у господарську діяльність капітал. Саме в процесі планування економічно обґрунтовується потреба бюджетної установи у капіталі, створюються передумови фінансової стабільності установи. Тому бюджетним установам потрібно вміло управляти активами і джерелами їх формування і цьому має сприяти ефективна організація планування, яка залежить від вибору його виду.

На разі, в Україні нестабільне економічне та політичне становище, тому фінансове планування більше ніж на один рік хоч і є необхідним, але є проблемою, оскільки постійні зміни на законодавчому рівні та несвоєчасні асигнування з боку розпорядників коштів призводять до невпевненості в майбутньому, тому основна увага приділяється поточному плануванню, і як наслідок, довгострокове планування стає недоцільним та не ефективним.

У роботі встановлено, що найважливішою умовою ефективного функціонування національної економіки є раціональне і ефективне використання коштів бюджету, що спрямовуються на утримання галузей невиробничої сфери. У зв'язку з цим істотне значення має фінансове планування, що передбачає вдале розпорядження ресурсів, раціональне використання доходів та видатків, а також погляд на декілька кроків вперед.

Дослідженню теоретичних та прикладних засад присвячено наукові публікації вітчизняних науковців: М. Білик, Т. Гурунян, Т. Таукешева, А. Поддєрьогін, Ю. Цал-Цалко, К. Ізмайлова, О. Кононенко, Н. Верхоглядова, Н. Шморгун, Т. Боголіб, С. Салига, Н. Нестеренко, В. Сопка, О. Чечуліної, В. Швеця, Н. Сушко, М. Лучко, Н. Хорунжак, О. Адамик та інші.

Також окремі аспекти обліку й аналізу за національними стандартами безпосередньо недостатньо висвітлені в економічній літературі. Отже, дослідження обліку та аналізу планування доходів і видатків бюджетних установ у сфері вищої освіти є актуальним.

Мета дослідження полягає в розробці пропозицій, щодо удосконалення методики планування і використання коштів в бюджетних установах з врахуванням національних стандартів, на прикладі Запорізького національного університету.

Для реалізації зазначеної мети поставлено такі завдання:

Вивчення теоретичних основ обліку та аналізу ефективного планування доходів та видатків бюджетними установами та нормативно-правових законодавчих актів.

Визначення місця і ролі аналізу виконання кошторису бюджетних установ в системі управління.

Розгляд організаційно-економічної характеристики базової установи.

Аналіз кошторисного планування Запорізького національного університету на основі програмно-цільового фінансування.

Узагальнення результатів дослідження й обґрунтування пропозицій і конкретних висновків щодо удосконалення наявної методики фінансового планування та оптимізації використання коштів Запорізького національного університету.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних положень, щодо ефективного фінансового планування бюджетних установ у сфері вищої освіти.

Об’єктом дослідження є процес фінансового планування та використання коштів Запорізьким національним університетом.

При написанні кваліфікаційної роботи було використано такі методи: індукції та дедукції, теоретичного узагальнення, порівняльного аналізу, абстрактно-логічного підходу та спостереження.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, роботи українських та зарубіжних економістів з даної проблеми, статті з економічних журналів, а також фінансова звітність та статистичні матеріали Запорізького національного університету.

Наукова новизна проведеного дослідження полягає у розробці й обґрунтуванні пропозицій щодо вдосконалення наявного кошторисного планування в Запорізькому національному університеті, розробці заходів для підключення інноваційних методів планування та фінансування діяльності до бюджетних установ.

Пропозиції, які розроблені у процесі дослідження можуть бути використані для вдосконалення організації фінансового планування в бюджетних установах, а зокрема в Запорізькому національному університеті.

Публікація матеріалів роботи: публікація в збірнику статей наукових праць молодих учених, аспірантів і студентів «Нова економіка» на тему «Фінансове планування діяльності бюджетних установ та його особливості»; тези за матеріалами наукової конференції в збірнику доповідей.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, переліку посилань із 60 найменувань. Основний текст викладено на 116 сторінках, робота містить 23 рисунка та 19 таблиць.

1 ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ БЮДЖЕТНИМИ УСТАНОВАМИ

1.1 Фінансове планування в бюджетній установі та його особливості

Однією з умов ефективного функціонування національної економіки є раціональне і ефективне використання коштів бюджету, що спрямовуються на утримання галузей невиробничої сфери. У зв'язку з цим істотне значення має фінансове планування діяльності установ, що фінансуються з бюджету.

Наявні визначення поняття «фінансове планування» фактично становлять собою низку елементів, процесів, методів і принципів, які набувають особливого змістового значення в процесі підготовки, складання, розгляду, затвердження та виконання бюджету а також, воно спрямоване на ефективне, економне й раціональне використання фінансових ресурсів.

«Фінансове планування – діяльність щодо складання планів формування, розподілу й використання фінансових ресурсів на рівні окремих суб'єктів господарювання, їхніх корпоративних об'єднань, галузевих структур, територіально-адміністративних одиниць, країни загалом» [21].

«Фінансове планування – це процес визначення обсягу фінансових ресурсів за джерелами формування й напрямами їхнього цілісного використання згідно з виробничими та маркетинговими показниками підприємства у плановому періоді» [5].

«Фінансове планування – елемент фінансового механізму, діяльність пов'язана з управлінням фінансами; становить собою процес формування й використання централізованих і децентралізованих фінансових ресурсів» [2].

«Фінансове планування – це розроблення системи фінансових планів за окремими напрямами фінансової діяльності підприємства, які забезпечують реалізацію його фінансової стратегії в плановому періоді» [3].

«Фінансове планування – це багатопланова робота, яка складається з низки взаємопов’язаних етапів (блоків): аналіз фінансової ситуації та проблем; прогнозування майбутніх фінансових умов; визначення фінансових завдань; вибір оптимального варіанта; створення фінансового плану; коригування, ув’язування та конкретизація фінансового плану; виконання фінансового плану; аналіз та контроль фінансового плану» [48].

Економічна сутність наведених визначень «фінансового планування» полягає в обґрунтуванні потреби щодо коштів для вирішення соціально-економічних проблем у всіх секторах і галузях економіки, що тісно взаємопов’язані із фінансовим станом держави.

Об’єктом фінансового планування є фінансові ресурси, що формуються в процесі створення та розподілу валового національного продукту.

Суб’єктом фінансового планування є окремі підприємства, установи, організації та громадяни, які аналізують фінансові ресурси для їхнього ефективного використання. Фінансове планування спрямоване на ефективне, економне й раціональне використання фінансових ресурсів. Фінансове планування базується на таких принципах:

– єдності, тобто застосування єдиних підходів до процесу планування в частині розподілу валового національного продукту, розрахування показників тощо;

– внутрішньої збалансованості – узгодженості всіх документів, які стосуються процесу планування щодо цілей, завдань і заходів;

– наукової обґрунтованості – забезпечується шляхом застосування в процесі планування норм і нормативів планування, методологій та практичного досвіду;

– результативності та ефективності – відображає вибір засобів і методів досягнення запланованих результатів із найменшими витратами ресурсів, забезпечує максимальний кінцевий результат;

– комплексності – припускає залучення наявних фінансових ресурсів у процесі планування та узгодження дій відповідно до об’єктивної потреби;

– рівності та партнерства – передбачає дотримання прав та врахування інтересів усіх суб'єктів планування, їхню тісну співпрацю в процесі планування та оцінювання виконання визначених завдань;

– безперервності – означає взаємоузгодженість фінансових планів та виконання встановлених законодавством процедур для досягнення цілей планування;

– відповідальності – передбачає відповідальність суб'єктів планування за виконання заходів, спрямованих на досягнення цілей планування;

– гласності – створення умов для надання громадськості інформації про цілі, пріоритети та показники фінансового планування [10].

В Україні фінансове планування здійснюється на короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий періоди.

Залежно від тривалості заходів виокремлюють оперативне, поточне та перспективне фінансове планування. Розподіл фінансового планування за тривалістю заходів наведено на рис. 1.1.

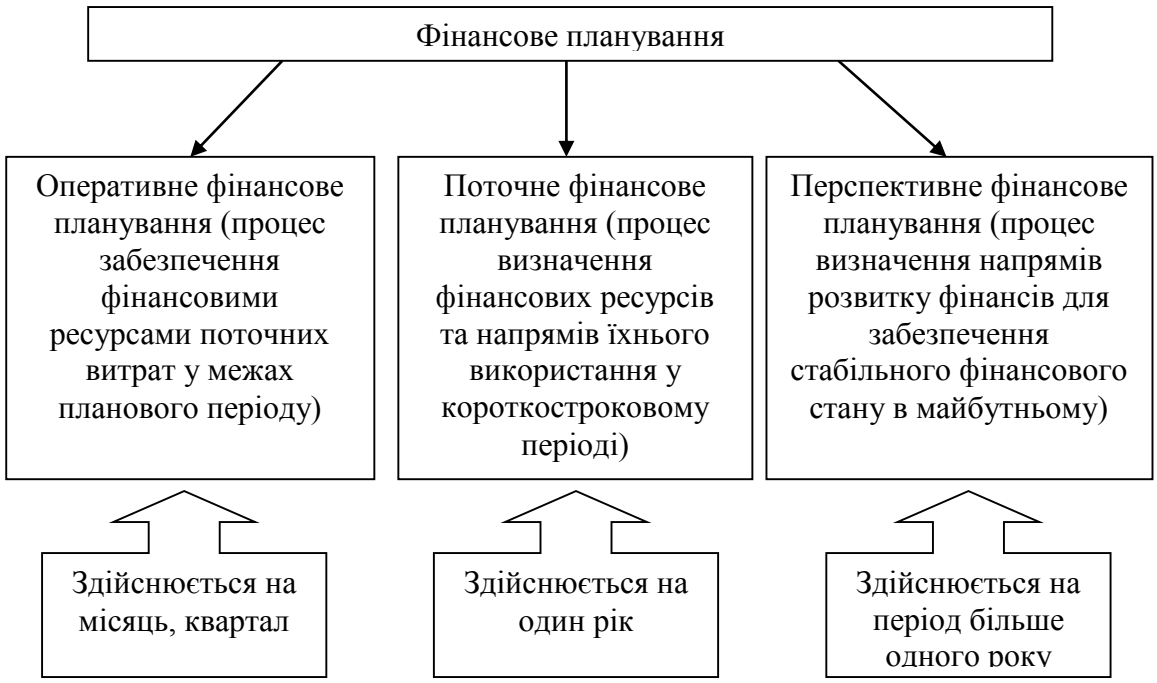

Рис. 1.1 – Схема розподілу фінансового планування за тривалістю заходів

Фінансове планування є одним із елементів державного регулювання соціально-економічного розвитку, що забезпечує мобілізацію фінансових ресурсів на пріоритетні загальнодержавні потреби за допомогою фінансових важелів та стимулів.

З метою реалізації Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі, оцінки реалізації і контролю ефективності виконання бюджетної програми та цільового використання бюджетних коштів бюджетні установи складають паспорти бюджетних програм на відповідний рік.

Паспорт бюджетної програми на відповідний рік – документ, який містить повну інформацію про бюджетну програму (мету, завдання, напрями використання бюджетних коштів, відповідальних виконавців, результативні показники та інші характеристики) відповідно до бюджетних призначень, встановлених законом про Державний бюджет України на відповідний рік (рішенням про місцевий бюджет), на основі яких здійснюється контроль за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів і аналіз виконання бюджетної програми.

Один примірник наказу про затвердження паспортів бюджетних програм залишається у Міністерстві фінансів (місцевому фінансовому органі), другий – передається відповідному головному розпоряднику коштів, третій – Державній казначейській службі України (територіальному органу казначейства).

У тижневий термін від дня затвердження наказу про паспорти бюджетних програм головний розпорядник забезпечує доведення до розпорядників нижчого рівня та одержувачів бюджетних коштів копії затверджених наказів і паспортів відповідних бюджетних програм. Розпорядники інформують відповідні територіальні органи казначейства шляхом надання їм копій зазначених документів. Органи казначейства здійснюють контроль за дотриманням термінів затвердження паспортів бюджетних програм, а також цільового використання бюджетних коштів.

Без наявності затвердженого паспорта бюджетної програми Міністерством Фінансів на початку календарного року бюджетні установи не зможуть здійснювати свої видатки [7].

Функції учасників бюджетного процесу зображені на рис. 1.2:

Рис. 1.2 – Функції учасників бюджетного процесу

Видатки на вищу освіту коштами державного бюджету обліковуються за державними цільовими програмами, за кодом програмної класифікації видатків та кредитування 2201160 «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики», за кодом програмної класифікації видатків та кредитування 2201210 «Надання пільгових довгострокових кредитів для здобуття вищої освіти».

Паспорт бюджетної програми формується на стадії підготовки та подання бюджетних запитів з використанням наведеної у них інформації, а

після затвердження державного бюджету уточняється відповідно до бюджетних призначень з поквартальним розподілом результативних показників.

Бюджетний запит – документ, підготовлений головним розпорядником бюджетних коштів, що містить пропозиції з відповідним обґрунтуванням щодо обсягу бюджетних коштів, необхідних для його діяльності на наступні бюджетні періоди (ст. 2 Бюджетного кодексу України) [8].

Бюджетний запит є одним з ключових елементів бюджетного прогнозування. «Бюджетне прогнозування – це процес розроблення базових показників Державного бюджету на перспективу, прогнозування найважливіших надходжень і видатків бюджету» [12].

Згідно з витягом з наказу МФУ № 687 «Інструкція про підготовку бюджет запитів» у підготовленому запиті має міститися: інформація стосовно проекту граничного обсягу видатків/надання кредитів головного розпорядника коштів бюджету на наступний бюджетний період (рік) у цілому за бюджетною програмою та за функціональною й економічною класифікаціями показників мережі, штатів і контингентів, що обслуговуються бюджетною установою [17].

Визначаючи основну мету діяльності на черговий рік, головні розпорядники повинні відобразити результати фінансово-господарської діяльності попереднього року, що передує плановому, та середньострокову перспективу, а також навести детальні розрахунки та обґрунтування до них щодо потреби у бюджетних асигнуваннях на наступний рік. При заповненні бюджетних запитів необхідно забезпечити реальне планування показників надходжень до спеціального фонду, враховуючи обсяги їх фактичного надходження у попередніх роках.

Усі показники повинні бути відображені в тисячах гривень з округленням до десятої (наприклад: 52,8 тис. грн.).

У типових формах бюджетного запиту містяться такі дані:

1. Назва бюджетної установи та програмна інформація про те хто і за які види діяльності відповідає.

2. Коди бюджетної класифікації, що відповідають конкретній установі та програмі.

3. Суми фактичних видатків минулого року та затверджені обсяги в поточному році.

4. Граничні обсяги видатків на поточний рік.

5. Сума запиту на відповідну програму на бюджетний рік.

6. Сума додатково необхідних коштів.

7. Прогноз видатків на 2 наступних роки.

8. Характеристика мережі штатів і контингентів.

У двотижневий строк з дня прийняття закону про Державний бюджет України, місцевих рад Міністерство фінансів України, місцеві фінансові органи доводять до головних розпорядників лімітні довідки про бюджетні асигнування на основі яких складаються проекти кошторисів бюджетних установ [26].

1.2 Кошторис доходів і витрат, як основа фінансового планування діяльності бюджетних установ

Бюджетна установа – державна (муніципальна) установа, фінансове забезпечення виконання функцій якої, у тому числі з надання державних (муніципальних) послуг фізичним та юридичним особам відповідно до державного (муніципального) завдання, здійснюється за рахунок коштів відповідного бюджету на основі бюджетного кошторису. Оплата бюджетною установою державних (муніципальних) контрактів та інших договорів, здійснюється в межах доведених їй за кодами класифікації видатків відповідного бюджету лімітів бюджетних зобов’язань.

Для запровадження ефективного державного контролю за витрачанням бюджетних коштів державними установами, що фінансуються з Державного і

місцевих бюджетів із 1997 р. було здійснено перехід на фінансування цих установ на основі кошторису. Визначення кошторису [ст. 51 Бюджетного кодексу України]: «Кошторис є основним плановим документом бюджетної установи, який надає повноваження щодо отримання доходів і здійснення видатків, визначає обсяг і спрямування коштів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення цілей, визначених на бюджетний період відповідно» [8].

Складання, розрахунок і затвердження кошторису провадиться згідно з Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ» від 28.02.2002 р. № 228 [40].

Основна мета кошторису — установа має забезпечити виконання своїх функцій і досягнути результатів, які визначені згідно з бюджетними призначеннями. Цей документ встановлює на бюджетний рік:

— повноваження установи на отримання коштів з бюджету;

— розподіл бюджетних асигнувань.

Розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за управління бюджетними асигнуваннями і здійснення контролю за виконанням процедур та вимог, установлених Бюджетним кодексом [7].

Розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов’язання та провадять видатки тільки в межах бюджетних асигнувань, установлених кошторисами.

Будь-які зобов’язання, взяті фізичними та юридичними особами за коштами Державного бюджету України без відповідних бюджетних асигнувань або ж з перевищенням повноважень, установлених цим Кодексом та Законом про Державний бюджет України, не вважаються бюджетними зобов’язаннями. Витрати Державного бюджету на покриття таких зобов’язань не можуть здійснюватися [38].

У кошторисі визначається загальний обсяг, цільове надходження, використання за статтями з поквартальною регламентацією. Форми кошторису та супровідні документи розробляються і затверджуються Міністерством фінансів та Державним казначейством України.

Затвердженню кошторисів передує процес формування лімітів і витрат у підпорядкованих установах. Вищі організації мають враховувати об'єктивну потребу в коштах кожної установи, виходячи з основних її виробничих показників, обсягу виконаної роботи, штатної чисельності та намічених заходів щодо скорочення витрат у плановий період.

За таких умов мають виконуватися вимоги щодо забезпечення фінансовими ресурсами, насамперед щодо витрат на заробітну плату з нарахуванням на соціальне страхування, а також на господарське утримання установи. Асигнування на придбання обладнання, капітальний ремонт приміщень тощо, які не є першочерговими, можуть передбачатися лише за умови забезпечення коштами невідкладних витрат [24].

На відміну від практики 90-х років, з 2000 р. в Україні є два види кошторисів: індивідуальні та зведені, що складаються відповідно до бюджетної класифікації (рис. 1.3). Вони різняться рівнем узагальнення інформації про доходи та видатки бюджетних установ.

Рис. 1.3 – Види кошторисів доходів та видатків бюджетних установ

Кошторис складається всіма бюджетними установами на календарний рік і затверджується в установленому порядку.

Установа, незалежно від того, веде вона облік самостійно чи обслуговується централізованою бухгалтерією, для забезпечення своєї діяльності складає індивідуальні кошториси і плани асигнувань (загального фонду та спеціального фонду), за кожною виконуваною нею бюджетною програмою (функцією).

Враховуючи цю вимогу, бюджетні установи, що ведуть облік самостійно, індивідуальні кошториси подають своїй вище поставленій організації, а установи, які обслуговуються в централізованій бухгалтерії, індивідуальні кошториси надають безпосередньо в централізовану бухгалтерію.

Зведені кошториси і плани асигнувань (загального фонду та спеціального фонду) – це зведення показників індивідуальних кошторисів і планів асигнувань розпорядників коштів бюджету нижчого рівня, що складають головний розпорядник, розпорядник вищого рівня для подання їх Мінфіну України, місцевим фінансовим органам та органам Державного казначейства.

Зведені кошториси не затверджують.

У місячний термін після затвердження державного бюджету України головні розпорядники коштів подають до Державного казначейства України зведений кошторис доходів і видатків за підвідомчими установами за територіями, загальна сума якого повинна відповідати сумам розпису доходів і видатків державного бюджету, затвердженого Міністерством фінансів.

Проекти кошторисів складаються усіма установами на наступний бюджетний рік, якщо ці установи функціонували до початку року, на який плануються видатки бюджету та/або надання кредитів з бюджету. У разі коли установи утворені не з початку року, кошториси складаються і

затверджуються для кожної установи з часу її утворення до кінця бюджетного року в загальному порядку.

Оскільки кошторис – це план доходів і видатків бюджетної установи, то сама форма документа складається з двох частин: дохідної і видаткової.

Залежно від джерел утворення доходи бюджетної установи поділяються на два види: доходи загального фонду бюджету; доходи спеціального фонду бюджету [49].

Доходи спеціального фонду – це надходження від плати за послуги, що надають бюджетні установи згідно із законодавством України, а також кошти, перераховані бюджетним установам для виконання окремих доручень, благодійні внески, гранти та подарунки. Перелік доходів спеціального фонду визначає Кабінет Міністрів України.

У ході складання і затвердження проектів кошторисів залишки коштів за спеціальним фондом кошторисів не планують.

Дохідна частина спеціального фонду проекту кошторису формується на підставі індивідуальних розрахунків доходів і платежів та відрахувань до бюджету, які складаються за кожним джерелом доходів. За основу цих розрахунків беруть показники обсягів надання тих чи інших платних послуг, а також інші розрахункові показники та розмір плати в розрахунку за одиницю показника, який встановлюють відповідно до законодавства. На підставі перелічених показників визначають суму доходів на плановий період за кожним джерелом доходів з помісячним розподілом та урахуванням конкретних умов роботи установи. Під час формування показників, на підставі яких визначають доходи планового періоду, обов’язково повинен ураховуватися рівень їхнього фактичного виконання за останній звітний рік, а також очікуваного виконання за період, що передує плановому. Показники наводять в обсязі, зазначеному в формі розвитку, і вони повинні вповні відповідати показникам бухгалтерської звітності за відповідні періоди [55].

У процесі формування спеціального фонду проекту кошторису планування власних надходжень бюджетних установ здійснюється за групами

та підгрупами відповідно до правил, визначених законодавством для цієї категорії доходів бюджету (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Характеристика доходів спеціального фонду бюджетних установ

Підгрупи	Характеристика	Напрямки використання коштів установами
1	2	3
1 група – «Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством».		
1.1 Плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю.	Кошти, які надійшли бюджетним установам як плата за послуги, надання яких пов'язане з виконанням основних функцій та завдань бюджетних установ, а також за послуги із створення умов для початку реалізації інфраструктурних проектів.	Покриття витрат, пов'язаних з організацією та наданням послуг, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю.
1.2 Надходження бюджетних установ від додаткової (господар-ської) діяльності.	Кошти, які отримують бюджетні установи від господарсько-виробничої діяльності допоміжних, навчально-допоміжних підприємств, господарств, майстерень, тощо; квартирна плата та плата за гуртожиток; від працевикористання засуджених; відрахування від заробітку або іншого доходу спецконтингенту за харчування, речове майно, комунально-побутові та інші надані йому послуги тощо.	Організацію додаткової (господарської) діяльності бюджетних установ; господарські потреби бюджетних установ, включаючи оплату комунальних послуг і енергоносіїв.
1.3 Плата за оренду майна бюджетних установ.	Кошти, які надійшли у повному обсязі за оренду майна, що їм належить, якщо інше не передбачено законом.	Утримання, облаштування, ремонт та придбання майна бюджетних установ.
1.4 Надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім	Кошти, які надійшли від реалізації необоротних активів (крім нерухомого майна) та інших мат. цінностей, у т. ч. списаних, за здані як брухт і відходи чорні, кольорові, дорогоцінні метали у розмірах, що згідно із законодавством залишаються у розпорядженні установи.	Ремонт, модернізацію чи придбання нових необоротних активів та матеріальних цінностей, покриття витрат, пов'язаних з організацією збирання і транспортування відходів і брухту на

нерухомого майна).		приймальні пункти; господарські потреби бюджетних установ, включаючи оплату комунальних послуг і енергоносіїв.

Продовження таблиці 1.1

1	2	3
2 група – «Інші джерела власних надходжень бюджетних установ».		
2.1 Благодійні внески, гранти та дарунки.	Надходження від всіх видів добровільної безповоротної та безоплатної допомоги як передача будь-яких видів майна, благодійні внески, гранти та дарунки, у т. внески від спонсорів та меценатів.	Організацію основної діяльності бюджетних установ.
2.2 Кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів.	Надходження інвестицій, які згідно із законодавством надходять до бюджетних установ, у тому числі на спорудження житлових будинків.	Виконання відповідних цільових заходів.
2.3 Кошти, що отримують вищі та професійно-технічні навчальні заклади від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право.	Надходження депозитних сум, що отримують ВНЗ від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право.	Організацію основної діяльності бюджетних установ.

Показники спеціального фонду зазначаються за кожним видом надходжень:

1) власні надходження бюджетних установ:

– плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю (код класифікації доходів бюджету 25010100);

– надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності (код класифікації доходів бюджету 25010200);

– плата за оренду майна бюджетних установ (код класифікації доходів бюджету 25010300);

– надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна) (код класифікації доходів бюджету 25010400);

– благодійні внески, гранти та дарунки (код класифікації доходів бюджету 25020100);

– кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів, у тому числі заходів з відчуження для суспільних потреб земельних ділянок та розміщених на них інших об'єктів нерухомого майна, що перебувають у приватній власності фізичних або юридичних осіб (код класифікації доходів бюджету 25020200);

2) інші доходи спеціального фонду попереднього і поточного бюджетних періодів та які передбачається отримувати у плановому та наступних за плановим двох бюджетних періодах.

Спеціальний фонд проекту кошторису передбачає зведення показників за всіма джерелами надходження коштів до цього фонду та відповідними напрямами їх використання.

Доходи загального фонду – це держані кошти, що надійшли на рахунок бюджетної установи із загального фонду державного або місцевого бюджету для її утримання. Їх ще називають асигнуваннями (фінансуванням) з державного бюджету [46].

У видатковій частині кошторису доходів і видатків установи зазначають загальну суму витрат установи з розподілом їх за категоріями видатків економічної класифікації, а також із встановленням витрат, фінансування яких планується за рахунок бюджетних асигнувань і за рахунок надходжень із спеціального фонду. При цьому у розрахунках по кожній статті витрат крім

потреби в коштах на покриття затрат поточного року передбачаються асигнування на покриття заборгованості установи за минулий рік, визначеної на підставі даних річної бухгалтерської звітності і підтвердженої відповідними розрахунками та обґрунтуваннями.

Виходячи з необхідності забезпечення фінансування тих чи інших витрат згідно з установленими нормами і нормативами, в аналогічному порядку повинні визначатися під час формування кошторису й інші показники роботи установи, на підставі яких визначаються суми відповідних витрат.

Розрахунки витрат за кожною статтею позабюджетних коштів здійснюються з урахуванням особливостей діяльності установи, яка надає платні послуги.

Передбачені у видатковій частині єдиного кошторису асигнування повинні забезпечувати 100-відсоткове фінансування витрат установи. Зокрема, чисельність працівників установи, яка пропонується до затвердження за штатним розписом, повинна бути повністю забезпечена фондом заробітної плати виходячи з розміру не тих посадових окладів, що склались на момент складання кошторису, а з урахуванням коефіцієнтів їх підвищення протягом планового року (у зв’язку з прогнозуванням відповідних темпів інфляції, прийняттям тих чи інших законодавчих актів щодо змін умов оплати праці працівників окремих галузей соціально-культурної сфери тощо). Зазначені коефіцієнти підвищення заробітної плати по кожному фактору окремо повинні доводитися відповідними фінансовими органами до головних розпорядників кредитів після затвердження бюджетів, за рахунок яких здійснюється їх фінансування. Головні розпорядники кредитів включають ці показники до лімітних довідок про витрати з бюджету, які вони надсилають кожній підвідомчій установі.

У разі невиконання зазначеної умови керівники відповідних органів, зазначених у відповідних пунктах Положення про складання кошторису, не мають права затверджувати штатний розпис установи.

Якщо під час планування установою спеціального фонду кошторису планові доходи перевищують планові видатки, розраховані на реалізацію заходів спеціального призначення відповідно до законодавства, установа повинна передбачити спрямування зазначених коштів на пріоритетні заходи, які необхідні для виконання основних функцій, але не забезпечені (або частково забезпечені) видатками загального фонду. Оскільки такі видатки планують за рахунок надходжень із спеціального фонду, їх передбачають у кошторисі за спеціальним фондом [49].

У разі внесення змін до кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету, плану надання кредитів із загального фонду бюджету, плану спеціального фонду складаються відповідні довідки, які затверджуються і виконуються у тому ж порядку, що і кошториси, плани асигнувань загального фонду бюджету, плани надання кредитів із загального фонду бюджету, плани спеціального фонду.

Зміни до спеціального фонду кошторису вносяться у разі, коли загальний обсяг фактичних надходжень до цього фонду разом з обсягом залишків бюджетних коштів на його рахунках на початок року буде більший, ніж відповідні надходження, враховані у кошторисі на відповідний рік. При цьому в спеціальному фонді кошторису уточнений обсяг видатків бюджету та надання кредитів з бюджету повинен дорівнювати сумі уточненого обсягу доходів і залишків бюджетних коштів на початок року [22].

Отже, кошторисне планування охоплює комплекс заходів з визначення обсягів і напрямів використання коштів бюджетних установ на плановий рік. Під цим плануванням розуміють процес складання, розгляду і затвердження кошторисів бюджетних установ. Воно є складовою бюджетного планування.

1.3 Основні принципи, порядок фінансування бюджетних установ та система розпорядників бюджетних коштів

Витрати здійснюються керівниками бюджетних установ, які мають право отримувати доходи, бюджетні зобов'язання та витрати бюджету, такі керівники називаються розпорядниками бюджетних коштів. (стаття 22 Бюджетного кодексу України) [8].

Розпорядники бюджетних коштів відповідно до розміру їхніх прав розподіляються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня (рис. 1.4).

Рис. 1.4 – Система розпорядників бюджетних коштів

Головними розпорядниками бюджетних коштів можуть бути виключно:

– за бюджетними призначеннями, визначеними законом про Державний бюджет України, – установи, уповноважені забезпечувати діяльність Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України в особі їх керівників; міністерства, Конституційний Суд України, Верховний Суд України, вищі спеціалізовані суди та інші органи, безпосередньо визначені Конституцією України, в особі їх керівників; а також інші бюджетні

установи, уповноважені законом або Кабінетом Міністрів України на реалізацію державної політики у відповідній сфері, в особі їх керівників;

– за бюджетними призначеннями, визначеними іншими рішеннями про місцеві бюджети, – місцеві державні адміністрації, виконавчі органи та апарати місцевих рад (секретаріат Київської міської ради), головні управління, управління, відділи та інші самостійні структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій, виконавчих органів місцевих рад в особі їх керівників.

За наявності відповідних бюджетних асигнувань розпорядник бюджетних коштів уповноважує одержувача бюджетних коштів на виконання заходів, передбачених бюджетною програмою, та надає йому кошти бюджету (на безповоротній чи поворотній основі). Одержувач бюджетних коштів використовує такі кошти на підставі плану використання бюджетних коштів, який є розподілом бюджетних асигнувань, затверджених у кошторисі цього розпорядника бюджетних коштів [4].

Відповідно до наказів Державного казначейства України від 05.02.2008 № 40 «Про затвердження Порядку формування Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів» та від 10.07.2008 № 286 «Про затвердження Порядку взаємодії органів Державного казначейства України при функціонуванні Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів та формуванні єдиної бази даних мережі розпорядників та одержувачів коштів державного бюджету» розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня поділяються на розпорядників коштів другого та третього ступенів [13].

Розпорядники коштів другого ступеня – це бюджетні установи в особі їх керівників, уповноважені на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов’язань та здійснення видатків з бюджету, які у своїй діяльності підпорядковані відповідному головному розпоряднику, який координує їхню діяльність, та мають підвідомчі установи.

Розпорядники коштів третього ступеня – бюджетні установи в особі їх керівників, уповноважені на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань та здійснення видатків із бюджету, які у своїй діяльності підпорядковані головним або нижчого рівня (другого ступеня) розпорядникам коштів другого ступеня й не мають підвідомчих установ та організацій.

Основним видом фінансових ресурсів бюджетних організацій є бюджетне фінансування. Бюджетне фінансування базується на певних принципах, характеризується специфічними формами і методами надання коштів.

Принципи бюджетного фінансування грають важливу роль в організації раціональної системи бюджетного фінансування бюджетних організацій. До них відносяться:

– отримання максимального ефекту при мінімумі витрат. Бюджетні кошти повинні надаватися лише за умови забезпечення найбільшої результативності від їх використання.

– цільовий характер використання бюджетних асигнувань. Суворе дотримання цього принципу перешкоджає неефективного використання бюджетних асигнувань;

– надання бюджетних коштів у міру виконання виробничих та інших показників і з урахуванням використання раніше відпущених асигнувань;

– безповоротність бюджетного фінансування. ;

– безкоштовність бюджетного фінансування [7].

У практиці бюджетних асигнувань використовуються два способи бюджетного фінансування:

– фінансування за системою «нетто-бюджет». Цей спосіб надання грошових коштів характеризується тим, що бюджетне фінансування виділяється на досить обмежене коло витрат, передбачених затвердженим бюджетом;

– фінансування за системою «брутто-бюджет». Застосовується для підприємств і організацій, що повністю перебувають на бюджетному фінансуванні. В цьому випадку бюджетні кошти надаються на всі види витрат, які пов'язані як з поточним утриманням, так і з розширенням діяльності бюджетних організацій.

Зазначені способи надання грошових коштів здійснюються за допомогою наступних форм бюджетного фінансування бюджетних організацій:

– асигнувань на утримання бюджетних установ;

– коштів на оплату товарів, робіт і послуг, які виконуються фізичними/юридичними особами за державним і муніципальним контрактами;

– трансфертів населенню;

– субвенцій і субсидій фізичним та юридичним особам.

Після отримання коштів з бюджету на свої рахунки головні розпорядники в установленому порядку перераховують кошти на поточні рахунки підвідомчих підприємств, організацій та закладів — на рахунки розпорядників нижчого ступеня.

Усі бюджетні призначення втрачають силу після закінчення бюджетного періоду, за винятком випадків, коли окремим законом України передбачені багаторічні бюджетні призначення [49].

1.4 Методи бюджетного планування

Під час здійснення бюджетного планування та прогнозування застосовують такі методи бюджетного планування (таблиця 1.2).

Таким чином, основними видами планування в бюджетних установах є: нормативний; метод коефіцієнтів; методи обробки просторових, часових та просторово-часових сукупностей; програмно-цільовий; економіко-математичні; метод системного аналізу та синтезу; балансовий; аналітичний метод; метод прямого рахунку; синхронний; послідовний; стабільний і т. д. [9].

Таблиця 1.2 – Методи планування, які застосовуються в бюджетних установах

№ з/п	Назва	Характеристика
1	2	3
1.	Нормативний	Має за основу використання заздалегідь встановлених норм та нормативів щодо показників, які плануються.
2	Метод коефіцієнтів	Передбачає застосування певних коефіцієнтів, які використовуються для коригування показників бюджету минулих періодів.
3	Методи обробки просторових, часових та просторово-часових сукупностей	Пов’язані в першу чергу із залученням більш складного математичного інструментарію щодо здійснення планування: багатофакторний регресійний аналіз з урахуванням часових змін, змін факторних ознак тощо.
4	Програмно-цільовий	Ґрунтується на прийнятті та затвердженні бюджетних програм, реалізацію яких покладено на відповідальних виконавців.
5	Економіко-математичні	Використання інструментів математики та кібернетики для здійснення прогнозування та планування економічних явищ або процесів у суспільстві.
6	Метод системного аналізу та синтезу	Є взаємодоповнюючими методами планування та пов’язані з необхідністю розгляду одного й того ж явища з двох аспектів: розподіл економічних процесів на складові та виявлення особливостей кожної із складових (аналіз); пізнання сутності та планування економічних процесів через об’єднання складових елементів у єдине ціле (синтез).
7	Балансовий	Має на меті узгодження напрямів витрат з конкретними джерелами їх фінансування, та, у кінцевому підсумку, співставлення сукупних доходів із сукупними витратами.
8	Аналітичний метод	Полягає у досліджені величини зміни показника у плановому періоді відносно минулого, та виявленні факторів, що здійснюють вплив на зміну його динаміки.
9	Метод прямого рахунку	Полягає у здійсненні детальних планових розрахунків кожного елементу доходів чи видатків бюджету.
Сучасні методи бюджетного планування		
10	Синхронний (симультаційний)	Полягає у послідовному розробленні розпису надходжень і видатків об’єктів бюджетного планування з метою формування зведених бюджетів організації.

11	Послідовний (сукцесійний)	Передбачає розроблення бюджетів підрозділів нижчого рівня, виходячи зі зведених бюджетів організації.
12	Централізований («згори – вниз»)	Передбачає послідовну інтеграцію зведеного бюджету підрозділів вищого рівня у бюджети підрозділів нижчого рівня.
13	Децентралізований («знизу – вгору»)	Передбачає послідовну інтеграцію бюджетів підрозділів нижчого рівня у бюджети підрозділів вищого рівня і остаточно у зведені бюджети.
14	Стабільний (фіксований)	Передбачає формування обраних бюджетів на бюджетний період і відсутність жодних змін і коригувань протягом періоду виконання.

Продовження таблиці 1.2

1	2	3
15	Гнучкий	Має на меті одночасне розроблення кількох варіантів бюджету для різних діапазонів ділової активності, що можуть бути досягнуті у межах релевантного періоду внаслідок впливу низки факторів (зміни рівня інфляції, курсу валюти, податкових ставок, обсягів попиту тощо) і враховують песимістичні й оптимістичні прогнози.
16	Неперервний	Цей метод бюджетного планування рекомендується застосовувати за нестабільного середовища функціонування.

Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі України застосовується з 2002 р. на рівні державного бюджету.

Програмно-цільовий метод – метод управління бюджетними коштами з метою досягнення певних результатів унаслідок використання коштів бюджету й застосування оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу. Концепцією застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі, затвердженою Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.09.2002 р. № 538-р, визначено, що метою запровадження програмно-цільового методу в бюджетному процесі є встановлення безпосереднього взаємозв’язку між наданими бюджетними коштами й результатами їхнього використання суб’єктами бюджетного планування (головними розпорядниками).

Елементами програмно-цільового методу визначено:

– середньострокове планування доходів та видатків;

– розроблення бюджетних програм та показників виконання бюджетних програм;

– аналіз, оцінювання та моніторинг програм;

– планування капітальних вкладень;

– запровадження сучасних методів залучення громадськості до бюджетного процесу [24].

До цільової програми будуть пред’являтися такі вимоги:

– чітке формулювання мети відповідно до сфери діяльності головного розпорядника;

– опис очікуваних результатів в кількісній оцінці;

– наявність системи показників для оцінки програми;

– обґрунтування потреби в ресурсах для досягнення мети;

– розмежування повноважень і ресурсів між бюджетними установами, що перебувають у підпорядкуванні суб’єкта бюджетного планування.

Таким чином, при плануванні бюджетним установам доведеться розподілити свої витрати між програмами головних розпорядників, як підсумок вони будуть обмежені розміром виділених бюджетних коштів.

Бюджетна програма – сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначає та реалізує які розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій.

Складниками бюджетної програми є мета, завдання, напрями діяльності, результативні показники.

Мета бюджетної програми відображає цілі, яких необхідно досягти під час виконання бюджетної програми протягом середньострокового періоду, співвідноситься з пріоритетами державної політики у відповідній сфері, визначеними нормативно-правовими актами, та спрямована на досягнення стратегічних цілей головного розпорядника бюджетних коштів. Мета повинна бути чіткою, реальною та досяжною.

Завдання бюджетної програми висвітлюють головні етапи й шляхи виконання бюджетної програми протягом бюджетного періоду та спрямовані

на досягнення її мети. Завдання мають бути чітко сформульованими, конкретними, а їхнє виконання може бути перевірено за допомогою результативних показників бюджетної програми.

Напрями діяльності – заходи, що спрямовуються на досягнення мети та забезпечують виконання завдань у межах коштів, передбачених на виконання бюджетної програми. Результативні показники бюджетної програми включають кількісні та якісні показники, які використовуються для оцінювання її ефективності та визначають результативність програми, характеризують хід її реалізації, ступінь досягнення визначеної мети та виконання завдань.

Такі показники підтверджуються офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю, даними бухгалтерського, статистичного й внутрішньогосподарського (управлінського) обліку [1].

Великий вибір методів фінансового планування дає можливість бюджетній установі самостійно визначитись якими методами будувати планування в цілому в установі, та фінансове окремо. Від правильного вибору методів бюджетного планування залежить успіх бюджетних організацій.

Висновки до розділу 1

Фінансове планування являє собою процес розробки системи фінансових планів і планових показників (нормативів) щодо забезпечення розвитку установи необхідними фінансовими ресурсами і підвищенню ефективності його фінансової діяльності в майбутньому.

Універсальних рецептів, які могли б однаково успішно застосовуватися в різних бюджетних установах, немає. Але є методи, з використанням яких можуть бути побудовані системи управління бюджетною установою. Вони являють собою формалізовану сукупність понять і процесів, що дозволяє створити опис того, як бюджетна установа повинна працювати, і мають суто

конструктивний характер, тобто їх можна сприймати як набір інструкцій (алгоритм) [10].

Бюджетні установи, як правило, не мають доходів для покриття своїх витрат. Однак вони виконують дуже важливі соціальні функції. Тому їх діяльність фінансується з бюджетної системи України та бюджетів державних позабюджетних фондів.

Фінансування бюджетних установ здійснюється на основі кошторису, тобто плану витрат і доходів бюджетної установи, який складається нею самостійно і затверджується вищим органом.

Складання кошторисів витрат бюджетних організацій засноване на підготовці розрахунків показників різних статей витрат. Алгоритми цих розрахунків не однакові і пов’язані з видами витрат. У свою чергу показники витрат розраховуються або на одиницю обслуговування бюджетними організаціями споживачів послуг, або на основі норм витрат, або на основі сформованого рівня витрат за попередні роки.

Кожна бюджетна установа складає: індивідуальні кошториси; плани асигнувань загального фонду бюджету; плани надання кредитів із загального фонду бюджету; плани спеціального фонду за кожною бюджетною програмою або функцією, що виконуються бюджетною установою.

В цілому системі кошторисного планування притаманні такі недоліки:

– непрозорість планування – показники плану не характеризували обґрунтованість витрат;

– витратний принцип – при плануванні відштовхувалися від сформованого рівня витрат, були відсутні стимули до їх зниження;

– відсутність оперативного механізму в обґрунтованій зміні планових показників.

Сама система кошторисного планування, заснована на витратному принципі, створює труднощі на шляху вдосконалення управління бюджетними фінансами, що і визначає необхідність її реформування.

Бюджетна політика змінюється, що призводить до зміни в порядок складання фінансових планів і кошторисів [22].

Будь-яка бюджетна установа може виявитися в ситуації, коли свою потребу у фінансуванні доведеться доводити на конкретних цифрах і в умовах жорсткої конкуренції. Таким чином, грамотне планування може зіграти вирішальну роль в діяльності установи.

2 ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ, НАДХОДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ЗАПОРІЗЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ

2.1 Організаційно-економічна характеристика Запорізького національного університету

Запорізький національний університет – це вищий навчальний заклад державної форми власності, який підпорядкований Міністерству освіти і науки України. Історія функціонування ЗНУ починається зі створення Інституту народної освіти в 1930 році. За роки свого існування ЗНУ став справжнім центром освіти і науки, одним із найвідоміших класичних університетів України. Загальна інформація представлена в табл. 2.1.

Таблиця 2.1 – Загальна інформація про Запорізький національний університет

Тип навчального закладу:	Університет
Форма власності:	Державна
Рівень акредитації:	IV
Вартість навчання за рік (грн.):	від 6900 до 16800
Форма навчання:	денна, заочна
Кваліфікаційний рівень:	молодший спеціаліст, бакалавр, магістр
Кількість студентів:	близько 14 000 осіб
Місто:	Запоріжжя
Адреса	69600, Україна, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66
Сайт	znu.edu.ua
Рейтинг університетів «scopus» (2019) [58]:	61 місце
Рейтинг університетів «webometrics» (2019) [60]:	13 місце
Рейтинг університетів «топ-200 Україна» (2019) [57]:	77 місце

Університет продовжує динамічно розвиватись і є найбільшим державним закладом вищої освіти Запорізького регіону. ЗНУ неодноразово отримував нагороди на міжнародних виставках і форумах та посідав високі місця в рейтингах, зокрема:

– у рамках XXXIV міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра-2018» здобуто Гран-прі та відповідний диплом у номінації «Інтеграція вітчизняної науки і освіти у міжнародний простір» (2018 р.);

– 24 позиція (10 705 заяв) у списку лідерів за кількістю заяв від абітурієнтів, які вступають на основі повної загальної середньої освіти, за даними Інформаційної системи «Вступ.ОСВІТА.UA» [50];

– 12 позиція у списку найкрасивіших університетів України, за даними порталу IGotoWorld.com (липень 2018 р.) [56];

– 12 позиція серед українських вишів за показниками літнього рейтингу Webometrics Ranking of World's Universities (серпень 2018 р.) [60];

– 10 позиція з 393 можливих за результатами вступної кампанії серед вітчизняних вишів, за показником «Вступники, зараховані на контракт», який оприлюднила інформаційна система «Вступ.ОСВІТА.UA» [11].

Крім того, у рейтинговому листі щодо «Вступників, зарахованих на бюджет» показник «зараховано на бюджет» зріс і тепер становить 276 (минулого року – 268 осіб). Рейтинговий показник для університету «співвідношення контракт/бюджет» становить 4,70 (2017 р. – 4,72).

Дипломи ЗНУ є загальновизнаними в Європі, видається уніфікований додаток до диплома європейського зразка (англійською та українськими мовами).

До структури ЗНУ, також, входить 13 факультетів, відокремлені підрозділи – Криворізький, та Економіко-гуманітарний факультети ЗНУ, 58 кафедр, Гідроенергетичний, Металургійний, Економіко-правничий та Торговий коледжі, Центри післядипломної освіти, вивчення іноземних мов.

Підготовка фахівців вищої кваліфікації здійснюється в аспірантурі за 45 спеціальностями підготовки та в докторантурі за 14 спеціальностями, працює 5 спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських дисертацій.

Навчання в Запорізькому національному університеті здійснюється:

– за державним замовленням; за рахунок видатків державного та місцевих бюджетів;

– за рахунок цільових пільгових державних кредитів; за ваучерами;

– за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

Студентська рада університету – головний представницький орган студентського самоврядування ЗНУ. Вони створюють самостійне від формальних структур студентське середовище, яке б могло себе захистити, мало б свою інфраструктуру, можливості для розвитку та потужне ком'юніті.

Усе перераховане вище забезпечує здобуття якісної вищої освіти за багатьма напрямами підготовки та сприяє реалізації принципів неперервної освіти протягом усього життя.

У ЗНУ розроблена та реалізується програма «Енергоефективний університет», спрямована на енергозбереження та ефективне використання паливно-енергетичних ресурсів.

ЗНУ має потужну матеріально-технічну базу: 8 навчальних корпусів, сучасний спортивний комплекс, 2 спортзали, 4 гуртожитки, Наукову бібліотеку (її книжковий фонд нараховує понад 1 млн. примірників), електронну бібліотеку, комп'ютерні аудиторії. Понад 1250 комп'ютерів, об'єднаних у корпоративну мережу та підключених до Інтернету, редакційно-видавничий відділ, прес-центр, редакцію Обласної академічної газети «Запорізький національний університет», інтернет-радіо «Університет», локальну телевізійну мережу «Юніверс -ТБ», бази відпочинку «Славутич» на узбережжі Азовського моря та 2 оздоровчі бази-профілакторії на острові Хортиця. Структуру ЗНУ відображено у ДОДАТКУ А.

Запорізький національний університет забезпечує безперешкодний доступ до навчальних аудиторій, лабораторій та іншої його інфраструктури

для осіб, які відносяться до маломобільних груп населення, з урахуванням їх обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я та віком. Так, аудиторія № 244 навчального корпусу № 2 забезпечена спеціалізованим обладнанням для людей з проблемами зору. Навчальні корпуси № 2, 4, 5, 8 та спортивний комплекс обладнані спеціалізованими пандусами для інвалідів .

За ведення бухгалтерії в навчальному закладі відповідає відділ бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної [15]. Відділ розподіляється на такі підрозділи (рис. 2.1):

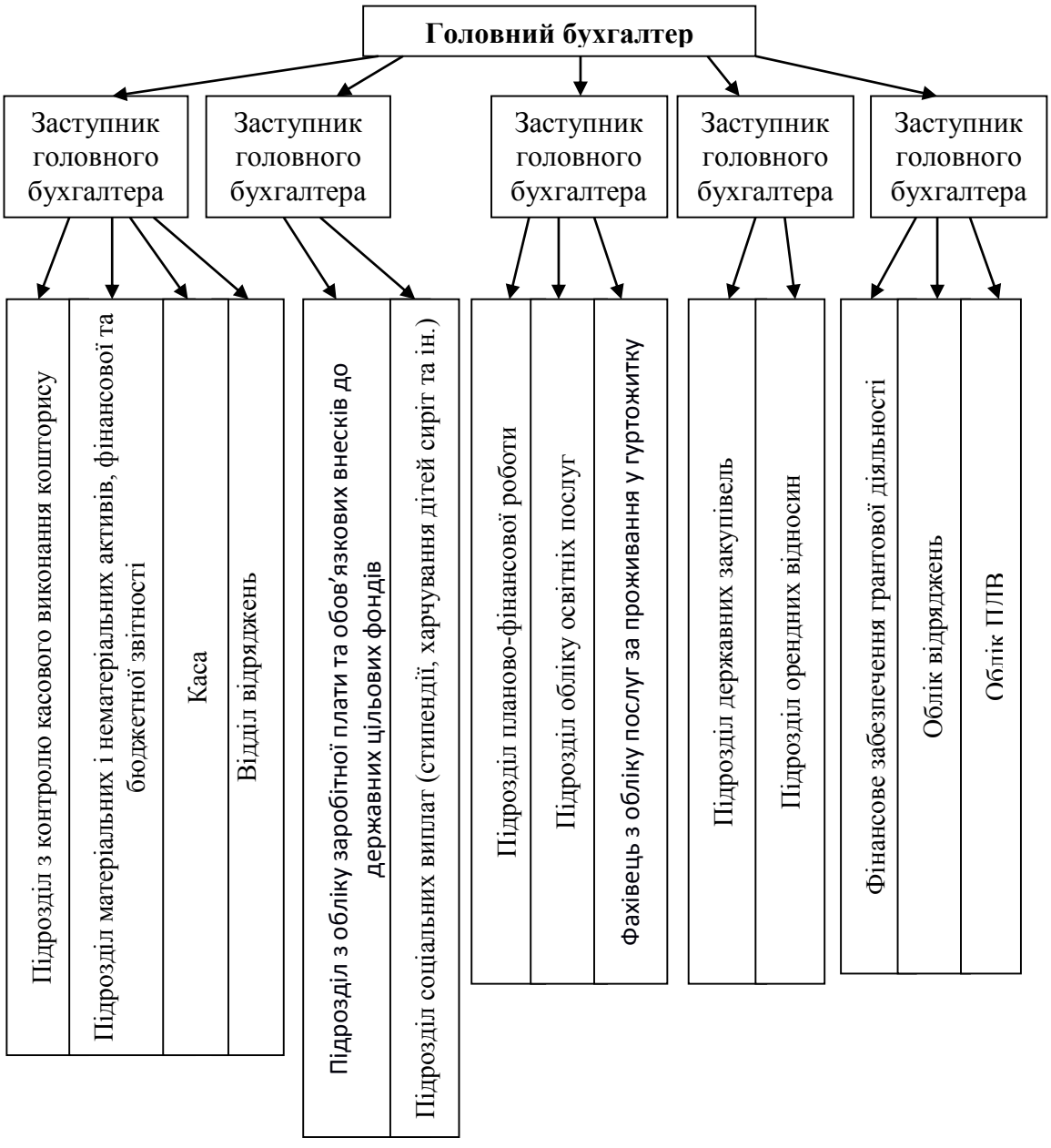

Рис. 2.1 – Структура відділу бухгалтерського обліку університету

Організація бухгалтерського обліку в ЗНУ:

Склад бухгалтерії встановлюється штатним розкладом (див. ДОДАТОК Б), а обов'язки та відповідальність кожного працівника, який веде облік, регулюються посадовими інструкціями, що затверджуються ректором ЗНУ.

Запорізький національний університет застосовує меморіально-ордерну форму ведення бухгалтерського обліку з використанням електронного програмного забезпечення.

Основними нормативними документами ЗНУ є Статут установи, Колективний договір, Правила внутрішнього трудового розпорядку, Положення про відділ і т. д.).

Бухгалтерський облік в університеті ведеться за меморіально-ордерною формою відповідно до наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових регістрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання» [41].

Усі меморіальні ордери підлягають реєстрації в книзі «Журнал головна». Облік у книзі «Журнал-головна», ведеться по субрахунках.

Книга «Журнал-головна» відкривається щороку записами сум залишків на рахунках на початок року відповідно до балансу і залишками на рахунках за минулий рік. Записи в ній при веденні в установах окремих меморіальних ордерів здійснюються у міру їх складання, але не пізніше наступного дня, а при складанні меморіальних ордерів – накопичувальних відомостей – один раз на місяць. Сума з меморіального ордера переноситься спочатку до графи «Сума оборотів за меморіальним ордером», а потім – до дебету і кредиту відповідних кореспондуючих рахунків.

Наприкінці місяця перевіряється правильність записів по рахунках синтетичного обліку в книзі «Журнал-головна». Для цього підраховуються обороти по кожному субрахунку і виводяться залишки на кінець місяця в рядку «Усього». При цьому сума оборотів за місяць по всіх субрахунках як по дебету, так і по кредиту має дорівнювати підсумку графи «Сума оборотів за меморіальним ордером».

На даний час роль основної форми бюджетного фінансування надається кошторисному, оскільки саме з його використанням здійснюється переважна більшість видатків бюджетів, забезпечується функціонування й управління університетом.

Основними господарськими операціями даної установи є надходження, збереження і використання основних засобів та інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів, запасів, зобов'язань та інших операцій з розрахунків, надходження і витрачання бюджетних коштів установи відповідно до затверджених кошторисів.

При розрахунку очікуваних доходів враховуються фактичні показники попереднього бюджетного періоду (року). Основні джерела формування і напрями використання коштів бюджетних установ представлено на рис. 2.2.

Рис. 2.2 – Джерела формування і напрями використання коштів Запорізьким національним університетом

Доходи та видатки у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності даної установи відображаються у момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або оплати коштів. Для деталізації інформації в аналітичному обліку про кошти, грошові документи, розрахунки інші доходи та видатки, доходи та видатки майбутніх періодів, видатки на матеріальні цінності та амортизацію, а також з метою забезпечення формування фінансової та бюджетної звітності згідно з вимогами законодавства аналітичні рахунки відкриваються у розрізі кодів бюджетної класифікації та видів коштів (окремо за загальним та спеціальним фондами й видами коштів спецфонду).

Для аналітичного обліку готівкових операцій, касових, фактичних та капітальних видатків, отриманих і перерахованих асигнувань, прийнятих зобов'язань застосовуються форми карток і книг аналітичного обліку

Під час відображення інформації про господарські операції до облікових регістрів та меморіальних ордерів використовуються субрахунки та рахунки аналітичного обліку.

Усі первинні документи передаються для обробки до відділу бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності в терміни, визначені графіком документообігу, але не пізніше останнього робочого дня звітного місяця.

Складання звітності провадиться за формами фінансової, бюджетної, статистичної та податкової звітності, затвердженими відповідними органами, що забезпечують формування та реалізацію державної та бюджетної політики, державної податкової політики, державної політики у сфері статистики

Контроль та відповідальність за достовірність, повноту, своєчасність відображення у бухгалтерському обліку інформації про господарські операції, за своєчасне складання та подання звітності зовнішнім і внутрішнім користувачам відповідно до Положення про відділ бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності покладається на головного бухгалтера [30].

В ЗНУ більшість грошових розрахунків здійснюється у безготівковій формі, а свої вільні кошти зберігаються на поточних рахунках у банках або

спеціальних реєстраційних рахунках в органах Державного казначейства. Безготівкова форма розрахунків передбачає перерахування коштів з рахунків платників на рахунки одержувачів коштів, а також перерахування банками за дорученням установ і фізичних осіб коштів, внесених ними готівкою до каси банку, на рахунки одержувачів коштів. Ці розрахунки банк виконує на підставі розрахункових документів на паперових носіях чи в електронному вигляді.

В ЗНУ немає каси, всі грошові рухи проходять через реєстраційні рахунки, відкриті в органах Державного казначейства, який знаходиться в м. Києві. Тому з цим питанням можна ознайомитись теоретично прочитавши Положення «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» [29], затвердженим Постановою Правління Національного банку України від 15 грудня 2004 р. № 637 та Постановою НБУ «Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками України» від 25.09.2018 р. № 103 [18].

Університет функціонує на засадах державної форми власності. Майно є частиною державної власності, яке складається з основних і оборотних засобів, а також цінності, які відображені в балансі університету. Аналіз балансу (див. ДОДАТОК В) відображено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 – Аналіз балансу Запорізького національного університету за 2015 – 2017 рр.

Показник	Рік						Відхилення 2017 р. від 2015 р.	
	2015		2016		2017			
	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	абсолютне, тис. грн.	відносне, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Актив	84867,35	-	77961,07	-	149550,14	-	64682,79	-
1.1 Необ. активи	60942,57	100	60912,49	100	125100,99	100	64158,42	-
1.11 Основні засоби	53819,49	88,31	54361,60	89,25	116579,58	93,19	62760,09	4,88

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.12 Інші необоротні матеріальні активи	7085,18	11,63	6320,29	10,38	7956,11	6,36	870,93	-5,28
1.13 Нематеріальні активи	37,90	0,06	42,12	0,07	45,74	0,04	7,84	-0,02
1.14 Незавершені капітальні інвестиції необоротні активи	-	-	188,48	0,30	519,56	0,42	519,56	0,42
1.2 Оборотні активи	23924,78	100	17048.58	100	24449,17	100	524,39	-
1.21 Матеріали і продукти харчування	4677,37	19,55	3776,44	22,15	4417,73	18,07	-259,64	-1,48
1.22 Малоцінні та швидкозношувані предмети	1416,00	5,92	1124,14	6,59	1190,91	4,87	-225,09	-1,05
1.23 Інші запаси	221,49	0,93	187,52	1,10	155,86	0,64	-65,63	-0,29
1.24 Дебіторська заборгованість	2436,66	10,18	1570,35	9,21	2781,98	11,38	345,32	1,20
1.25 Розрахунки за окремими програмами	1133,32	4,74	1041,59	6,11	912,16	3,73	-221,16	-1,01
1.26 Інші кошти	299,94	1,25	334,34	1,96	446,44	1,83	146,50	0,58
1.27 Рахунки в банку	78,50	0,33	95,23	0,56	59,45	0,24	-19,05	-0,09
1.28 Рахунки в казначействі спеціального фонду	13594,01	56,82	8874,20	52,05	14410,37	58,94	816,36	2,12
1.29 Інші рахунки в казначействі	67,49	0,28	44,77	0,26	74,27	0,30	6,78	0,02
2. Пасив	84867,35	-	77961,07	-	149550,14	-	64682,79	-
2.1 Власний капітал	75188,50	100	69802,09	100	140336,42	100	65147,92	-
2.11 Фонд у необоротних активах	60942,57	81,05	60912,48	87,26	125100,98	89,14	64158,41	8,09
2.12 Фонд у МШП	1416,00	1,88	1124,14	1,61	1190,91	0,85	-225,09	-1,03
2.13 Результат виконання кошторису	12829,93	17,06	7765,47	11,12	14044,53	10,01	1214,60	-7,05
2.2 Зобов’язання	9678,85	100	8158,98	100	9213,72	100	-465,13	-

Так, на основі даних річної фінансової звітності було проаналізовано склад та структуру необоротних активів Запорізького національного університету з 2015 р. по 2017 р. Вартість необоротних активів зросла за аналізований період на 64158,42 тис. грн. Відбулося це за рахунок зростання вартості основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів та появою незавершених капітальних інвестицій в необоротні активи. Вартість основних засобів зросла на 62760,09 тис. грн., але це не можна оцінити як позитивне явище, бо збільшення відбулось не за рахунок придбання або створення нових основних засобів, а виключно за рахунок їх переоцінки в сторону збільшення. Вартість інших необоротних матеріальних активів та нематеріальних активів зросла на 870,93 тис. грн. та 7,84 тис. грн. відповідно, таке збільшення відбулось за рахунок придбання. Що ж стосується питомої ваги, то найбільшу величину у складі необоротних активів становлять основні засоби, а саме 97.82 %. Найменша частка представлена нематеріальними активами, а саме 0,01 %.

На основі дослідження складу та структури оборотних активів Запорізького національного університету за аналізований період було встановлено, що їх загальна величина зросла у 2017 р. на 524,39 тис. грн. порівняно з 2015 р. В тому числі у складі оборотних активів зросла дебіторська заборгованість на 345,32 тис. грн., у зв’язку зі збільшенням розрахунків з постачальниками за виконані роботи й надані послуги та розрахунків із страхування за 2016 р. та за 2017 р., рахунки в казначействі спеціального фонду – 816,36 тис. грн. В той же час у складі оборотних активів спостерігається збільшення статті «Інші кошти» – на 146,50 тис. грн. за рахунок економії. Що ж стосується питомої ваги, то найбільшу величину у складі оборотних активів становлять рахунки в казначействі спеціального фонду за 2017 р., а саме 58,94 %. Найменша питома вага представлена за статтею «Рахунки в банках» у 2017 р., а саме 0,24 %.

Власний капітал у 2017 р. порівняно з 2015 р. збільшився на 65147,92 тис. грн. за рахунок фонду у необоротних активах і за рахунок результату виконання кошторису.

Так, фонд у необоротних активах збільшився на 64158,41 тис. грн., збільшення відбулося за рахунок придбання. Фонд у малоцінних та швидкозношуваних предметів зменшився на 225,09 тис. грн. Результат виконання кошторису збільшився на 1214,60 тис. грн. Це пояснюється тим, що збільшилася вартість навчання, а це призвело до збільшення доходів, тобто зросли власні надходження. Найбільша питома вага представлена фондом у необоротних активах, яка становить 89,14 %. Найменша питома вага виражена фондом у малоцінних та швидкозношуваних предметах, яка становить 0,85 %. Зобов'язання зменшились у 2017 р. на 465,13 тис. грн. в порівнянні з 2015 р. У балансі установи зобов'язання відображаються у випадках: коли результатами обов'язків вже виникли певні події, тобто придбані товари, отримані послуги (якщо вони не були попередньо оплачені), одержані позики тощо.

Фінансовий аналіз здійснюється за допомогою різних моделей: дескриптивні моделі – засновані на використанні інформації з бухгалтерської звітності (система аналітичних коефіцієнтів); предикативні моделі – це моделі передбачуваного ,прогностичного характеру(точка критичного обсягу продаж); нормативні моделі – це моделі, які дають можливість порівняння фактичних результатів діяльності підприємства із нормативними [16].

Ефективне функціонування будь-якого підприємства, організації, установи нерозривно пов'язано із забезпеченням його стійкого фінансового стану шляхом підтримки абсолютної ліквідності та платоспроможності за захищеними статтями видатків.

Ліквідність балансу – це ступінь покриття зобов'язань установи активами, строк перетворення яких у грошові кошти відповідає терміну погашення зобов'язань.

Актуальність визначення ліквідності балансу набуває особливого значення в умовах економічної нестабільності, а також при ліквідації установи внаслідок її банкрутства (як наприклад Запорізького інженерного інституту).

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (Кабс.л.) визначається відношенням коштів і короткострокових фінансових вкладень до суми короткострокових боргів та розраховується за формулою (2.1). Чим більше це перевищення, тим сприятливіший фінансовий стан має заклад з позиції ліквідності [6].

$$\text{Кабс.л.} = \frac{\text{ГК}}{\text{ПЗ}} \qquad (2.1)$$

де ГК – грошові кошти та їх еквіваленти;

ПЗ – поточні зобов'язання

Кабс.л.2018 = 27 445 381 / 11 205 760 = 2,45 (> 1 показник в нормі);

Кабс.л.2017 = 11 438 236, 83 / 7 425 389, 85 = 1,54 (> 1 показник в нормі);

Кабс.л.2016 = 10 687 434, 63 / 8 167 862, 89 = 1, 3 (> 1 показник в нормі).

Кабс.л.2018 > Кабс.л.2017 > Кабс.л.2016

Загалом, показники абсолютної ліквідності знаходяться в нормі.

Аналіз основних фінансових показників діяльності Запорізького національного університету розраховано в таблиці 2.3:

Таблиця 2.3 – Основні фінансові показники діяльності Запорізького національного університету впродовж 2015-2017 рр., грн.

Показники	Формула	Роки			Абсолютне відхилення		Норма
		2015	2016	2017	2017 р. від 2015 р.	2017 р. від 2016 р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
Власні обігові кошти		75 188 494,7	69 802 092,3	140 336 424,0	65 147 929,3	70 534 331,7	
Коефіцієнт автономії	Власний капітал / Пасиви	0,88	0,9	0,94	+0,02	+0,04	>0,5

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт фінансової залежності	1 – Коеф. автономії	0,12	0,1	0,06	+0,01	-0,06	<0,5
Коефіцієнт маневре-ності власного капіталу	Власні обігові кошти / Власний капітал	3,14	4,57	6,12	+1,43	+1,55	>0,4
Коефіцієнт забезпече-ності оборотних коштів власними оборот. коштами	Власні оборотні кошти / вся величина оборотних коштів	0,64	0,58	0,66	-0,06	+0,08	>0,1
Коефіцієнт фінансової стійкості	(Власний капітал + Довгострок. зобов'яз.)/ Пасиви	8,8	9,81	16,9	+1,01	+1,09	>1
Коефіцієнт фін. ризику	Позиковий капітал / Власний капітал	0,11	0,1	0,06	-0.01	-0,04	<0,5

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості свідчить, що майже всі вони відповідають встановленим нормативам.

З аналізу бачимо, що коефіцієнт фінансової залежності в 2015 р. свідчить про залежність установи від фінансування, а в 2016 р. менш залежне від нього.

Згідно коефіцієнта фінансового ризику можна розуміти що на 1 гривню власного капіталу в установі кожного року зменшується сума залученого капіталу – на 0,01 та 0,04 відповідно.

Таким чином, можна зробити загальний висновок, що баланс Запорізького національного університету збільшився у 2017 р. порівняно з 2015 р. на 64682,79 тис. грн. за рахунок оновлення та придбання нової матеріально-технічної бази, зростання кошторису доходів у зв'язку зі збільшенням надходжень від основної діяльності та інших надходжень.

2.2 Аналіз структури кошторису, доходів і видатків та динаміки надходжень Запорізького національного університету

ЗНУ – це бюджетна установа, яка утримується за рахунок коштів державного бюджету. Для забезпечення своєї діяльності та виконання покладених на неї функцій складають та затверджують кошторис доходів та видатків відповідно з бюджетним призначенням, які встановлені Законом України «Про державний бюджет України на відповідний рік».

Для того, щоб установа виконувала свої функції, визначені її Статутом, ЗНУ в першу чергу має план, в якому визначені доходи, які він має отримати протягом бюджетного періоду, та відповідні видатки, які будуть здійснені на утримання установи, для здійснення нею своїх повноважень (згідно з п. 1 Порядком № 228 складання, розгляд, затвердження та основні вимоги щодо виконання кошторисів доходів і видатків бюджетних установ та організацій, затвердженим постановою КМУ від 28.02.2002 р. № 228) [40].

Відділ бухгалтерського обліку ЗНУ має безпосереднє відношення до кошторису, як до його планування (надаючи звітні дані за попередній період фінансовому підрозділу), так і до контролю за його виконанням, адже бухгалтерія відповідає за всі фінансові операції, які будуть здійснені бюджетною установою протягом бюджетного періоду.

Будь який кошторис складається із двох частин: 1 частина – «доходи», 2 частина – «видатки». В свою чергу і доходи і видатки складаються із загального та спеціального фондів (визначається законом про Держбюджет України на відповідний рік).

Кошторис бюджетної установи (далі – кошторис) (див. ДОДАТОК Д) – основний плановий фінансовий документ університету, яким на бюджетний період встановлюються повноваження щодо отримання надходжень і розподіл бюджетних асигнувань на взяття бюджетних зобов’язань та здійснення платежів для виконання університетом своїх функцій та досягнення результатів, визначених відповідно до бюджетних призначень. Динаміка зміни

обсягу величини суми первинного кошторису впродовж 2015-2019 календарних рр. зображена на рис. 2.3.

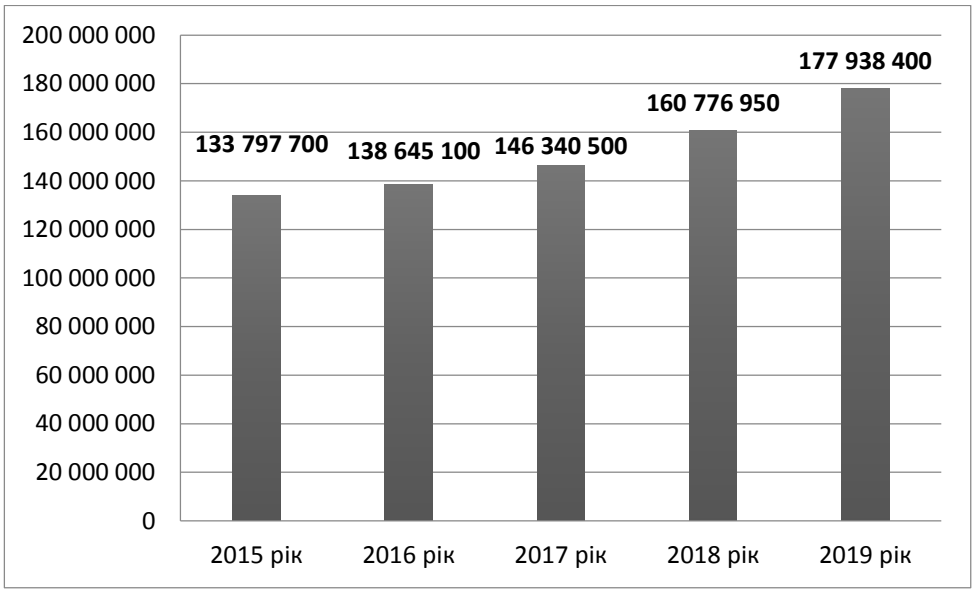

Рис. 2.3 – Динаміка величини первинних кошторисів університету в 2015-2019 рр., грн

Так як в 2019 році ЕПК ЗНУ знаходиться на одній мережі в Казначейській службі України та має спільні реєстраційні рахунки з ЗНУ, то кошторис ЗНУ на 2019 р. не виокремлює коледж. ЗНУ затверджує спільний кошторис, але для вірного розрахунку на рис. 2.3 плани коледжу в сумі 8,27 млн. грн. було вирахувано та показано окремо плани по університету.

В плані використання бюджетних коштів зображено розподіл бюджетних асигнувань, затверджених у кошторисі, в розрізі видатків бюджету, структура яких відповідає повній економічній класифікації видатків бюджету та класифікації кредитування бюджету, тому саме за ним зручніше всього аналізувати структуру та склад видатків, що передбачено ЗНУ на поточний рік [40].

На 2019 рік первинний консолідований кошторис університету затверджується (таблиця 2.4):

Таблиця 2.4 – Розподіл зведеного кошторису видатків і доходів ЗНУ за підрозділами та фондами в 2019 р., грн.

Установа	Загальний фонд	Спеціальний фонд			Всього
		Поточні видатки	Капітальні видатки	Всього спецфонд	
ЗНУ	99 438 400	77 500 000	1 000 000	78 500 000	177 938 400
ЗДІА/ІІ ЗНУ	37 131 000	38 300 000	200 000	38 500 000	75 631 000
Мелітопольський факультет ЗНУ	0	2 500 000	0	2 500 000	2 500 000
Криворізький факультет ЗНУ	0	2 300 000	0	2 300 000	2 300 000
коледжі:					
ЕПК ЗНУ	2 570 676	5 400 000	300 000	5 700 000	8 270 676
ТК ЗНУ	5 221 456	700 000	100 000	800 000	6 021 456
ЗГК ЗНУ	13 312 193	1 944 000	20 000	1 964 000	15 276 193
ЗМК ЗНУ	9 039 338	2 527 300	0	2 527 300	11 566 638
ВСЬОГО	166 713 063	131 171 300	1 620 000	132 791 300	299 504 363

1)ЗНУ:

За загальним фондом – 99 438 400 грн. (поточні)

За спеціальним фондом (СФ) –78 500 000 грн. (поточні – 77 500 000 грн., капітальні – 1 000 000 грн.)

2) Запорізький державний інженерний інститут (ЗДІА), що існував до травня 2019 р. паралельно з Інженерним інститутом (ІІ) ЗНУ та мав свій кошторис:

За загальним фондом – 37 131 000 грн. (поточні)

За СФ – 38 500 000 грн. (поточні – 38 300 000 грн., капітальні – 200 000 грн.)

3)Мелітопольський факультет ЗНУ:

За СФ – 2 500 000 грн. (поточні – 2 500 000 грн., капітальні – 0 грн.)

4)Криворізький факультет ЗНУ:

За СФ – 2 300 000 грн. (поточні – 2 300 000 грн., капітальні – 0 грн.)

Коледжі (загальний фонд затверджено на 10 місяців):

1)Економіко-правничий коледж ЗНУ (ЕПК ЗНУ):

За загальним фондом – 2 570 676 грн. (поточні)

За СФ – 5 700 000 грн. (поточні – 5 400 000 грн., капітальні – 300 000 грн.)

2)Торговий коледж ЗНУ (ТК ЗНУ):

За загальним фондом – 5 221 456 грн. (поточні)

За СФ – 800 000 грн. (поточні – 700 000 грн., капітальні – 100 000 грн.)

3)Запорізький гідроенергетичний коледж ЗНУ (ЗГК ЗНУ):

За загальним фондом – 13 312 193 грн. (поточні)

За СФ – 1 964 000 грн. (поточні – 1 944 000 грн., капітальні – 20 000 грн.)

4)Запорізький металургійний коледж ЗНУ (ЗМК ЗНУ):

За загальним фондом – 9 039 338 грн. (поточні)

За СФ – 2 527 300 грн. (поточні – 2 527 300 грн., капітальні – 0 грн.)

Частку кожного структурного підрозділу від загального обсягу зведеного кошторису університету можна спостерігати на рис. 2.4.

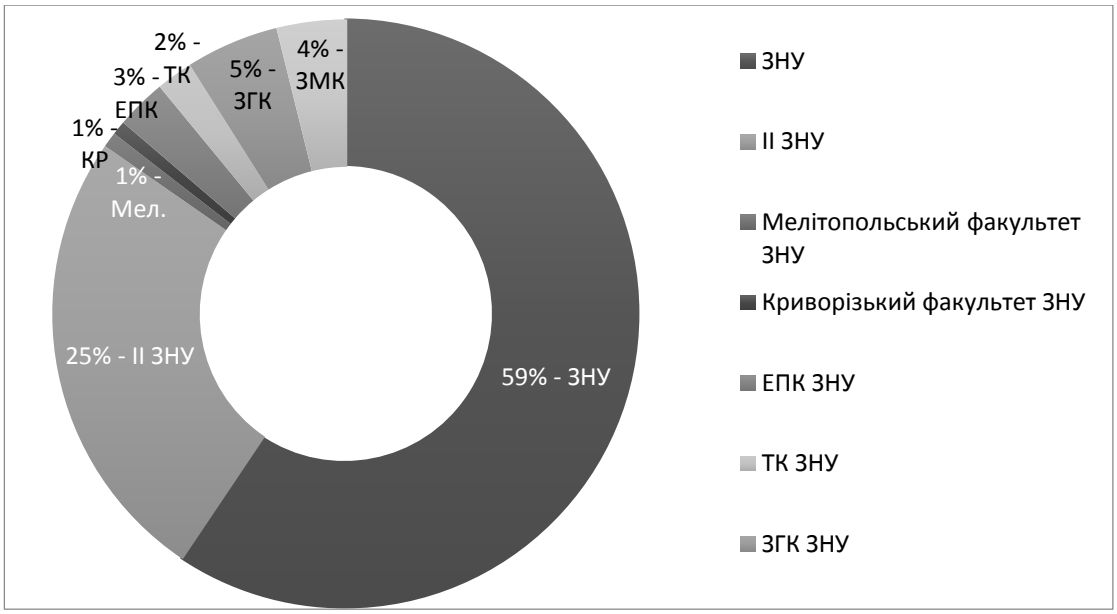

Рис. 2.4 – Частка кожного з підрозділів у консолідованому кошторисі Запорізького національного університету в 2019 р.

Можемо зробити висновки, що найбільш фінансово забезпеченим є ЗНУ, на другому місці посідала Запорізька державна інженерна академія, що з 01.01.2019 р. разом зі своїми підпорядкованими підрозділами (Запорізький

гідроенергетичний та металургійний коледжі) ввійшла до балансу ЗНУ та існувала паралельно з Інженерним інститутом ЗНУ. З кінця травня 2019 р. ЗДІА було закрито, створено ліквідаційний баланс, рахунки заблоковано, кошти переведені до ЗНУ, касові видатки і планові показники об'єднані разом з університетом, і знаходяться на одній мережі в Казначейській службі як і ЕПК. Видатки та доходи Інженерного інституту виокремлюються лише при внутрішньому обліку, а кошториси ЗДІА приведено до нуля.

ЗНУ разом з ІІ, і підпорядкованими йому факультетами у м. Кривий Ріг та м. Мелітополі займає 86,27 % від загальної суми кошторису, решту 13,73 % припадає на утримання чотирьох коледжів.

Розглянемо співвідношення обсягів коштів окремо за загальним (рис. 2.5) та за спеціальним (рис. 2.6) фондами держбюджету.

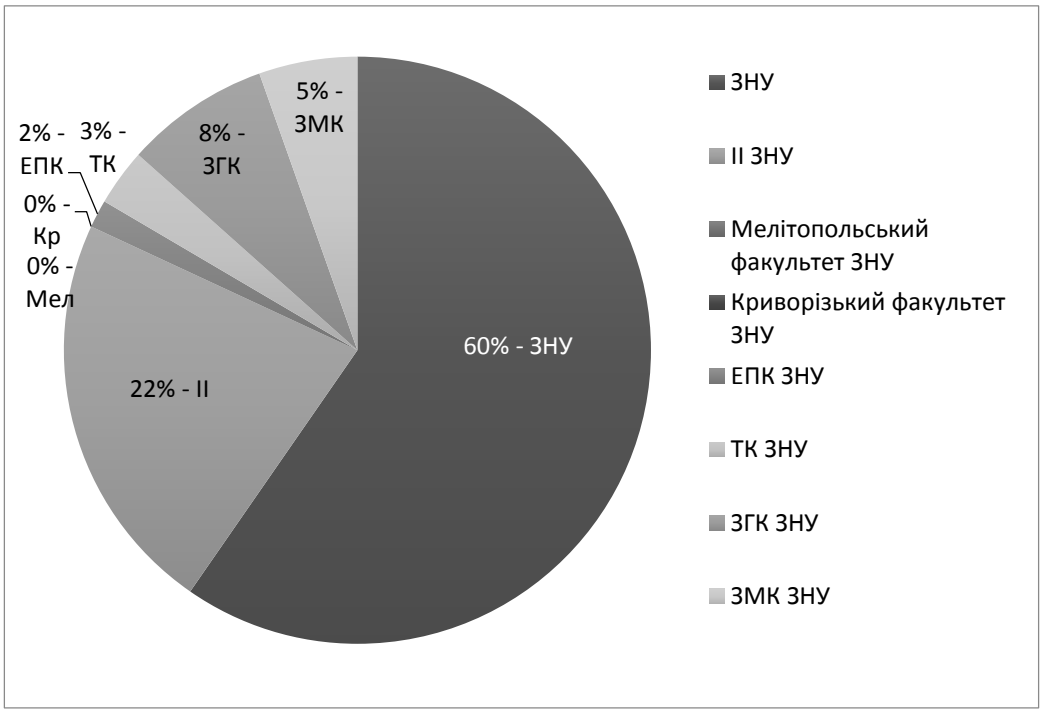

Рис. 2.5 – Питома вага підрозділів у розподілі коштів за загальним фондом держбюджету за 2019 р.

З рисунку 2.5 можемо зробити висновок, що перший кошторис Мелітопольського та Криворізького факультетів за загальним фондом

держбюджету дорівнював нулю, а установи утримувались за рахунок залишків на рахунках та власних надходжень.

Найбільш забезпеченими асигнуваннями з коледжів є Запорізький гідроенергетичний та металургійний коледжі ЗНУ в порівняння з ТК та ЕПК ЗНУ. На це може впливати декілька факторів:

– установи, що мають технічні спеціальності завжди фінансуються у більших розмірах в порівнянні з іншими.

– при співвідношенні осіб, що навчаються за рахунок коштів держави (бюджетників) та осіб, що навчаються за рахунок коштів фізичних, або юридичних осіб (контрактників), – в ЗГК ЗНУ та ЗМК ЗНУ співвідношення бюджетників з контрактниками говорить про те, що установи майже не мають контрактників, але у зв'язку з великим обсягом держбюджетних місць в них навчається велика кількість осіб утримання яких здійснюється за рахунок коштів держави.

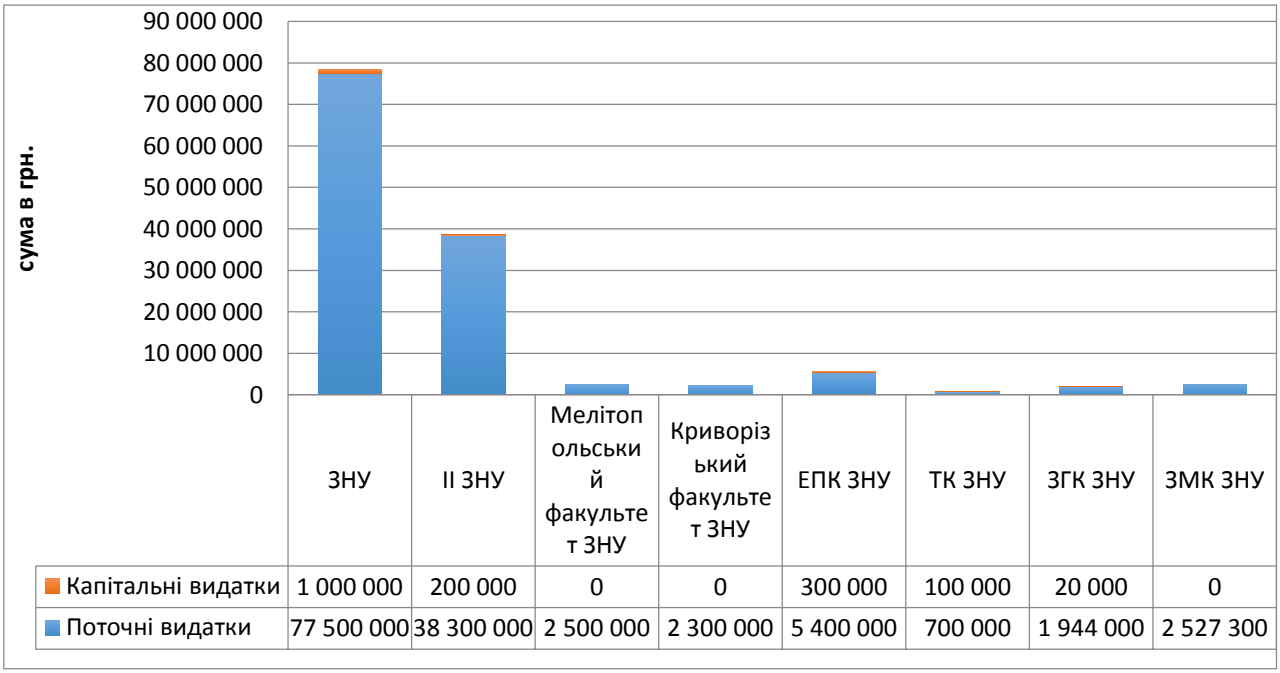

	ЗНУ	II ЗНУ	Мелітопольський факультет ЗНУ	Криворізький факультет ЗНУ	ЕПК ЗНУ	ТК ЗНУ	ЗГК ЗНУ	ЗМК ЗНУ
Капітальні видатки	1 000 000	200 000	0	0	300 000	100 000	20 000	0
Поточні видатки	77 500 000	38 300 000	2 500 000	2 300 000	5 400 000	700 000	1 944 000	2 527 300

Рис. 2.6 – Частка кожного підрозділу при розподілі коштів за спеціальним фондом в 2019 р., грн.

Знаючи, що кошторис (початковий, без змін впродовж року) університету за спеціальним фондом складає 77,5 млн. грн за 2019 р., можемо

зробити висновок, що за рік дана установа планує отримати не менше ніж 77,5 млн. грн. надходжень. В вересні 2019 р. ЗНУ виконало плановий показник надходжень і мав змогу перерозподілити кошти на ті статті видатків, які того потребували.

На третьому місці за обсягом спеціального фонду знаходиться Економіко-правничий коледж ЗНУ – 5,7 млн. грн. Дана установа має близько 900-ста осіб, з яких близько 600-ста навчаються на контракті, така кількість контрактників знаходиться на рівні кількості бюджетників ЗМК ЗНУ та ЗГК ЗНУ, тому при співвідношенні контингенту контрактники/бюджетники МОН України розраховує так, що надходження за рахунок коштів загального фонду забезпечують 1/3 від загальної потреби видатків, а основне навантаження припадає на власні кошти ЕПК ЗНУ.

У разі внесення змін до початкового кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету, плану надання кредитів із загального фонду бюджету, плану спеціального фонду складаються відповідні довідки, які затверджуються і виконуються у тому ж порядку, що і кошториси, плани асигнувань загального фонду бюджету, плани надання кредитів із загального фонду бюджету, плани спеціального фонду.

Зміни до спеціального фонду кошторису вносяться у разі, коли загальний обсяг фактичних надходжень до цього фонду разом з обсягом залишків бюджетних коштів на його рахунках на початок року буде більший, ніж відповідні надходження, враховані у кошторисі на відповідний рік. При цьому в спеціальному фонді кошторису уточнений обсяг видатків бюджету та надання кредитів з бюджету повинен дорівнювати сумі уточненого обсягу доходів і залишків бюджетних коштів на початок року.

Розглянемо більш детально склад найбільш витратних видатків, включених в поточні витрати.

Оплата праці. На дану статтю, що є захищеною та першочерговою при виплатах, відносяться витрати – від оплати праці працівників до утримання податків з доходів фізичних осіб, воєнного збору, також внесків (за бажанням

працівника) до відповідної професійної спілки працівників (крім натуральних виплат) та судових утримань. В ЗНУ здіймається внесок до професійної спілки працівників у розмірі 1 %.

Міністерство праці та соціальної політики України у своєму листі від 27.06.2007 р. №162/06/187-07 зазначає, що всі підприємства, установи та організації в Україні зобов'язані мати штатний розпис, оформлений відповідним чином [54].

Штатний розпис обов'язково затверджується в Міністерстві освіти та науки України з 1 січня та 1 вересня, а також у разі зміни окладів працівників.

Розроблення штатного розпису має здійснюватися з урахуванням вимог нормативно-правових актів, зокрема, Закону «Про оплату праці» [42], Інструкції №58, Національного класифікатора України «Класифікатор професій» ДК 003:2010, випусків Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників.

У ДОДАТКУ Б представлено затверджений штатний розпис ЗНУ з 2015 по 2018 рр., що включає більше 1 млн. годин та з місячним фондом заробітної плати більше 9 млн. гривень.

На 2018 календарний рік за загальним фондом держбюджету ЗНУ заплановано отримати 4 867 200,00 грн. бюджетних асигнувань для виплати заробітної плати працівникам, а за спеціальним фондом держбюджету ЗНУ 4 116 945,00 грн. (табл. 2.5).

Суми коштів відрізняються між собою на 750 255,00 грн., розмір виплат за спеціальним фондом займає 45,82 % від загальної, а отже навантаження на спеціальний та загальний фонди є приблизно збалансованим.

Загальний фонд у 2017 р. на 1,14 % та у 2018р. на 18, 22 % більший ніж спеціальний, це є рідкою та позитивною динамікою, що дозволяє за рахунок економії фонду оплати праці акумулювати тимчасово вільні кошти на видатки розвитку, або інші спрямування та заохочення.

Таблиця 2.5 – Порівняння штатних розписів ЗНУ за 2015-2018 рр.

Роки	Загальний фонд (щомісячна сума)		Спеціальний фонд (щомісячна сума)		Загальна місячна сума штатного розпису	Відхилення частки загального фонду від спеціального	
	грн.	%	грн.	%	грн.	грн. (стовпець 2-стовпець 4)	Темп приросту %
1	2	3	4	5	6	7	8
2018	4 867 200,00	54,18	4 116 945,00	45,82	8 984 145,00	750 255,00	18,22
2017	4 411 800,00	50,28	4 362 191,00	49,72	8 773 991,00	49 609,00	1,14
2016	2 845 000,00	44,55	3 541 227,00	55,45	6 386 227,00	-696 227,00	-19,66
2015	2 320 600,00	47,84	2 530 000,00	52,16	4 850 600,00	-209 400,00	-8,28

У 2016 та 2015 роках спеціальний фонд більше загального на 3-5 %, тому темп приросту є негативним.

Формула для розрахунку темпу приросту:

$$К тпр. = (Загальний Фонд - Спеціальний Фонд)/ СФ \cdot 100\ \% \quad (2.2)$$

На рис. 2.7 та рис. 2.8 зображена динаміка місячної суми штатного розпису та порівняння загального фонду зі спеціальним впродовж останніх чотирьох років.

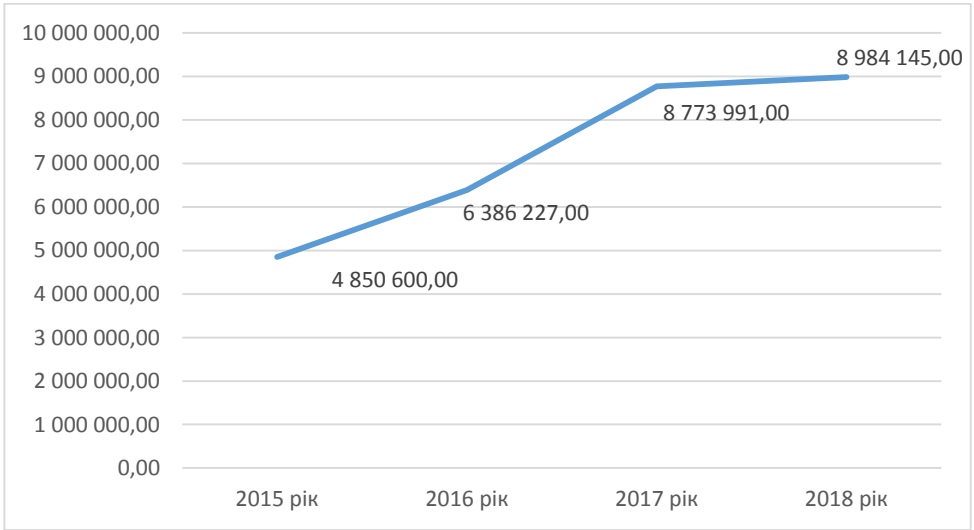

Рис. 2.7 – Динаміка змін обсягу місячної суми штатних розписів ЗНУ впродовж 2015-2018 рр., грн.

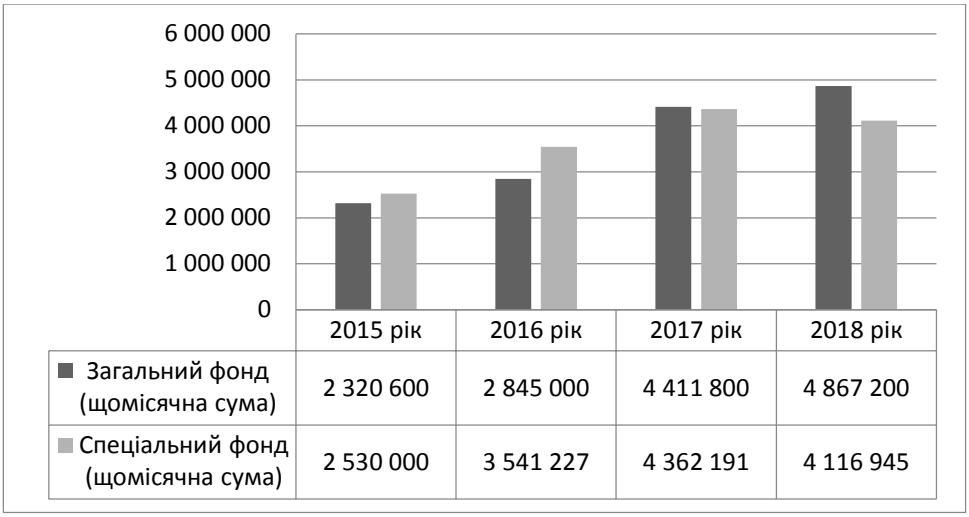

Рис. 2.8 – Порівняння частки загального та спеціального фондів в штатному розписі, грн.

На рис. 2.7 не озброєним оком видно зростання місячної суми фонду оплати праці. Це пов'язано в першу чергу з поступовим підвищенням рівня мінімальної заробітної плати в Україні та доплатою до неї (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 – Динаміка змін розміру мінімальної заробітної плати в Україні впродовж 2015-2019 рр.

Початок дії	Розмір мінімальної заробітної плати	Нормативний акт, яким було встановлено новий розмір МЗП
01.01.2019 р.	4173 грн.	Закон України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (Стаття 8) [37]
01.01.2018 р.	3723 грн.	Закон України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» (Стаття 8) [36]
01.01.2017 р.	3200 грн.	Закон України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» (Стаття 8) [35]
01.01.2016 р. 01.05.2016 р. 01.12.2016 р.	1378 грн. 1450 грн. 1600 грн.	Закон України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» (Стаття 8) [34]
01.01.2015 р. 01.09.2015 р.	1218 грн. 1378 грн.	Закон України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» (Стаття 8) [33]

Відносно однакова частка при співвідношенні загального та спеціального фондів ЗНУ не є поганим показником, так як організація є неприбутковою і частково утримується за рахунок коштів державного

бюджету, проте, у зв'язку з нестабільною економічною ситуацією в країні та великим обсягом витрат на вибори Президента та Верховної ради України існує ризик зменшення асигнувань з держбюджету, що призведе до можливих труднощів або тимчасових заборгованостей з виплати захищених статей.

Загальна сума, яка розрахована на виплату – матеріальної допомоги на оздоровлення та грошової винагороди працівникам університету, за спеціальним та загальним фондами на 2018 рік дорівнює 2 213 560 грн. Вони не виплачуються щомісячно, а лише в червні/липні та листопаді/грудні, тому порівнювати їх частку потрібно з річною сумою, що становить 110 375,3 тис. грн.

З табл. 2.7 та рис. 2.9 помітно, що найбільша частка коштів на матеріальну допомогу та грошову винагороду була закладена в 2016 році, але не можна забувати про підвищення заробітної плати з 1 січня кожного року, яке переносить частину вільних коштів в пункт «Доплата до мінімальної заробітної плати».

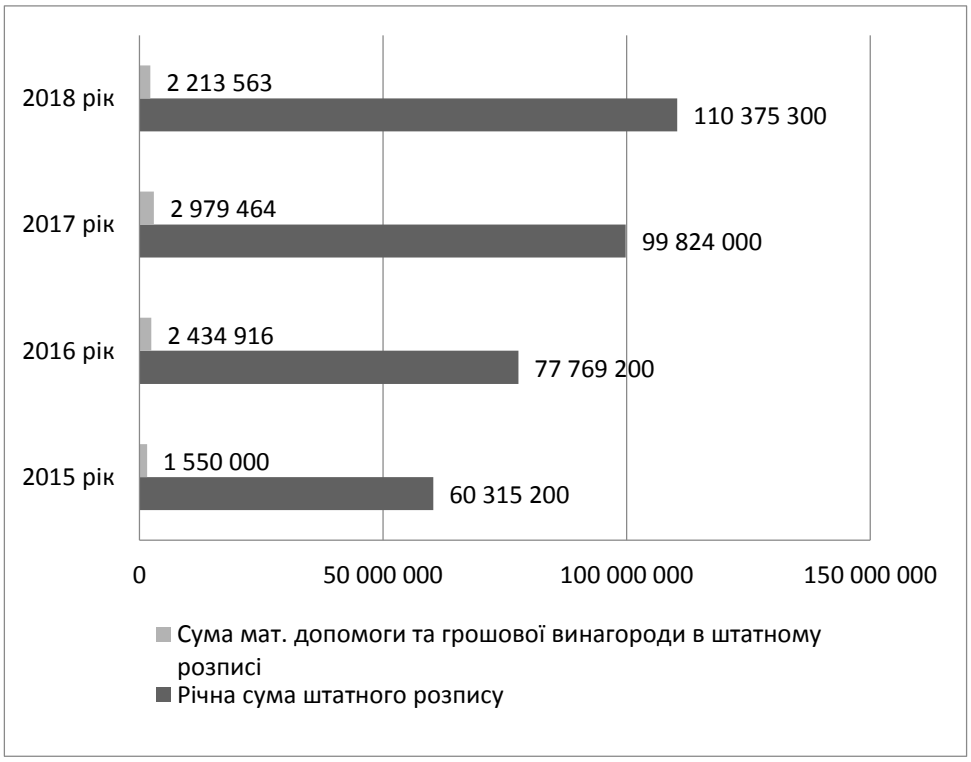

Рис. 2.9 – Динаміка частки матеріальної допомоги та грошової винагороди в штатних розписах 2015-2018 рр., грн.

Таблиця 2.7 – Динаміка розмірів матеріальної допомоги та грошової винагороди в ЗНУ за 2015-2018 рр.

Роки	ЗФ (кошти на мат. допомгу та грош.винагороду)		СФ (кошти на мат. допому та грош.винагороду)		Загальна сума (ЗФ + СФ)	Річна сума штатного розпису	Частка від загальної суми
	грн.	%	грн.	%	грн.	грн.	%
2018	2 058 900	93,01	154 660	6,99	2 213 560	110 375 300	2,01
2017	1 857 400	62,34	1 122 064	37,66	2 979 464	99 824 000	2,98
2016	1 274 853	52,36	1 160 063	47,64	2 434 916	77 769 200	3,13
2015	950 000	61,29	600 000	38,71	1 550 000	60 315 200	2,57

З рис. 2.10 помітно, що частка асигнувань загального фонду з кожним роком все більше перевищує розмір коштів спеціального фонду, який складається з власних надходжень.

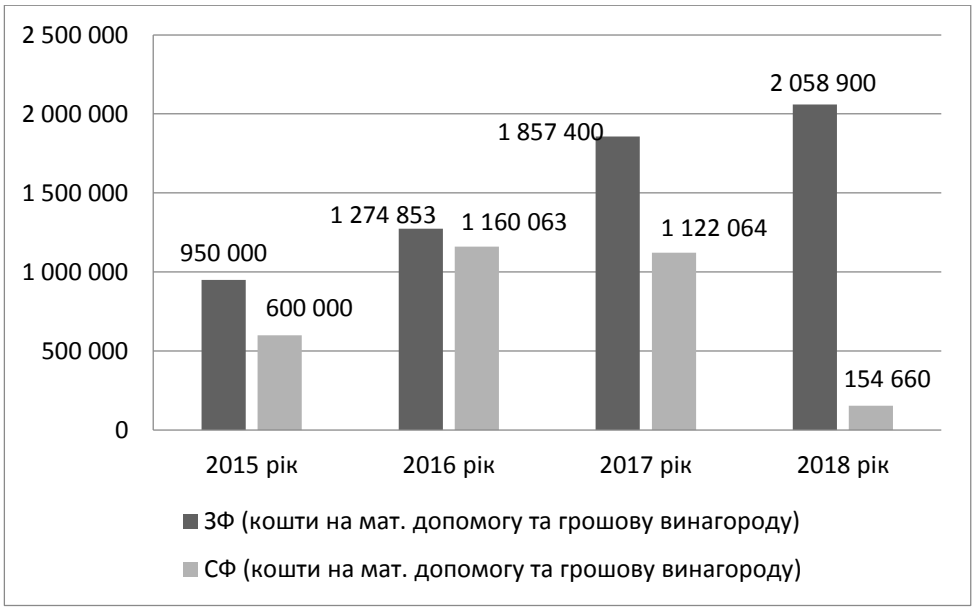

Рис. 2.10 – Порівняння частки мат. допомоги та грошової винагороди за загальним та спеціальним фондами в штатних розписах 2015-2018 рр., грн.

З метою впорядкування оплати праці працівників бюджетних установ, а також створення механізму підтримання на постійному рівні оптимальних міжгалузевих співвідношень в оплаті праці постановою КМУ «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей

бюджетної сфери» від 30.08.2002 р. № 1298 (далі - постанова № 1298) було затверджено [43] :

– єдину тарифну сітку розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників;

– схеми тарифних розрядів посад працівників всіх бюджетних установ;

– ставки погодинної оплати праці працівників усіх галузей економіки.

Тарифна ставка – це розмір заробітної плати за одиницю часу. Існують годинні, денні та місячні тарифні ставки. У бюджетних установах застосовуються переважно місячні тарифні ставки заробітної плати, які називаються посадовими окладами.

Посадові оклади (тарифні ставки) за розрядами Єдиної тарифної сітки визначаються шляхом множення окладу (ставки) працівника 1 тарифного розряду на відповідний тарифний коефіцієнт. У разі коли посадовий оклад (тарифна ставка) визначені у гривнях з копійками, цифри до 0,5 відкидаються, від 0,5 і вище – заокруглюються до однієї гривні (табл. 2.8).

Для працівників всіх бюджетних установ та організацій встановлено місячні оклади залежно від рівня кваліфікації роботи [14].

Таблиця 2.8 – Підвищення посадових окладів (тарифних ставок) працівникам бюджетної сфери в 2018-2019 рр., грн.

Розряд	Тарифний коефіцієнт	Посадовий оклад (тарифна ставка), грн з округленням	
		з 1 січня по 31 грудня 2018 р.	з 1 січня по 31 грудня 2019 р.
1	2	3	4
1	1,00	1762	1921
2	1,09	1921	2094
3	1,18	2079	2267
4	1,27	2238	2440
5	1,36	2396	2613
6	1,45	2555	2785
7	1,54	2713	2958
8	1,64	2890	3150
9	1,73	3048	3323
10	1,82	3207	3496
11	1,97	3471	3784

Продовження таблиці 2.8

1	2	3	4
12	2,12	3735	4073
13	2,27	4000	4361
14	2,42	4264	4649
15	2,58	4546	4956
16	2,79	4916	5360
17	3,00	5286	5763
18	3,21	5656	6166
19	3,42	6026	6570
20	3,64	6414	6992
21	3,85	6784	7396
22	4,06	7154	7799
23	4,27	7524	8203
24	4,36	7682	8376
25	4,51	7947	8664
Посадовий оклад (ставка) працівника 1-го тарифного розряду		1762	1921
Мінімальна заробітна плата		3723	4173

Аналіз виконання кошторису є однією з важливих складових комплексного економічного аналізу фінансово-господарської діяльності бюджетної установи. На сьогодні відсутній єдиний підхід щодо методики аналізу виконання кошторису. Це ще раз підтверджує гіпотезу про недостатність застосування аналітичних прийомів в обліковій та контрольній роботах.

Розглянемо детальніше горизонтальний аналіз в розрізі загального та спеціального фондів для аналізу надходжень та використання коштів (табл. 2.9). Він використовуються для виявлення відхилень звітних показників від планових, часового аналізу.

Одним з важливих етапів аналізу виконання кошторису є вивчення співвідношення між плановими і касовими показниками. Воно може характеризуватись рівністю між ними, перевищенням планових показників над касовими видатками і ніколи навпаки – касових видатків над планами, які установа встановила на звітний період.

Таблиця 2.9 – Порівняння планових річних показників та касових видатків у 2018 р., грн.

Статті видатків	Загальний фонд				Спеціальний фонд			
	План	Касові видатки	Зали-шок	% вико-нання	План	Касові видатки	Залишок	% вико-нання
Поточні видатки	87 353 720	87 353 714,05	5,95	99,99999	107 976 480	85 575 663,09	22 400 816,91	79,25
Заробітна плата	60 622 100	60 622 100,00	0,00	100,00	62 758 197	54 441 301,66	8 316 895,34	86,75
Нарахування на оплату праці	13 240 500	13 240 500,00	0,00	100,00	13 801 803	11 896 781,19	1 905 021,81	86,20
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	173 163	173 162,50	0,50	99,99971	6 708 100	5 692 796,82	1 015 303,18	84,86
Продукти харчування	3 256 102	3 256 101,53	0,47	99,99999	3 000 000	1 090 133,67	1 909 866,33	36,34
Оплата послуг (крім комунальних)	110 000	109 998,49	1,51	99,99863	5 116 780	3 884 780,82	1 231 999,18	75,92
Видатки на відрядження					550 000	251 749,30	298 250,70	45,77
Оплата теплопостачання	2 905 454	2 905 454,00	0,00	100,00	7 350 000	4 420 398,65	2 929 601,35	60,14
Оплата водопостач. і водовідвед.	143 099	143 099,00	0,00	100,00	1 750 000	766 048,68	983 951,32	43,77
Оплата електроенергії	834 918	834 918,00	0,00	100,00	5 038 600	2 647 749,18	2 390 850,82	52,55
Оплата природного газу					120 000	80 746,89	39 253,11	67,29
Оплата інших енергоносіїв					11 000	7 100,00	3 900,00	64,55
Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку					57 300	12 248,30	45 051,70	21,38
Виплата пенсій і допомог					90 000	27 106,18	62 893,82	30,12
Стипендія	5 265 812	5 265 811,03	0,97	99,99998				
Інші виплати населенню	802 572	802 569,50	2,50	99,99969	32 700	17 694,59	15 005,41	54,11
Інші поточні видатки					1 592 000	339 027,16	1 252 972,84	21,30
Капітальні видатки	1 000 000	999 999,21	0,79	99,99992	9 145 270	4 736 224,46	4 409 045,54	51,79
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	424 850	424 850,00	0,00	100,00	2 288 570	1 156 643,10	1 131 926,90	50,54
Капітальний ремонт житлового фонду (приміщень)					967 000	0,00	967 000,00	0,00
Капітальний ремонт інших об'єктів	575 150	575 149,21	0,79	99,99986	5 865 700	3 567 581,36	2 298 118,64	60,82
Придбання землі та нематеріальних активів					24 000	12 000,00	12 000,00	50,00
ВСЬОГО	88 353 720	88 353 713,26	6,74	99,99999	117 121 750	90 311 887,55	26 809 862,45	77,11

Отже, з даного аналізу одразу помітно майже сто відсоткове виконання загального фонду, це пояснюється тим, що всі невикористані кошти після завершення року відкликаються у дохід Бюджету, тому університет використав максимально кошти, що перебували у його розпорядженні.

Установи мають право перерозподіляти планові показники та асигнування між статтями витрат за допомогою довідок про зміни, що

вносяться до казначейства, окрім видатків на заробітну плату та нарахування на неї. Бюджетні установи можуть зняти кошти на інші статті витрат з зарплати та нарахувань у разі потреби, але не мають права навпаки – збільшувати зарплату та нарахування на неї за рахунок інших статей.

Як правило, в кінці року університет мінімально використовує кошти спеціального фонду, тобто власні, і починає масово витрачати наявні кошти бюджету: купувати товари, сплачувати комунальні платежі та інші, не пов'язані з комунальними платежами, послуги за рахунок загального фонду, це передбачає одну мету, як вказано вище, – максимально використати кошти, та повернути мінімальну суму залишків. В 2018 р. було повернено 6 гривень 74 коп.

Методика аналізу спеціального фонду бюджетної установи значною мірою відповідає методиці аналізу виконання загального фонду, але основною відмінністю є те, що установи не мусять повністю використовувати власні кошти, які закладено у планових показниках, і навпаки все, що не використається, або вдасться заощадити, залишиться на рахунку установи та перейде як залишок на наступний рік і буде використовуватись в подальшому.

На рис. 2.11 можемо спостерігати динаміку поточних видатків за загальним та спеціальним фондами у 2018 р. З рисунку одразу помітно, що найбільшу частину своїх доходів ЗНУ витрачає на оплату праці та нарахування. Видатки за загальним фондом на зарплату перевищують видатки за спеціальним фондами.

На другому місці видатки на соціальне забезпечення, з них фінансуються за рахунок загального фонду: кошти на продукти харчування дітям-сиротам щомісяця, раз на рік виплачується компенсація на придбання одягу та літератури, а також кошти для допомоги при працевлаштуванні дітей-сиріт.

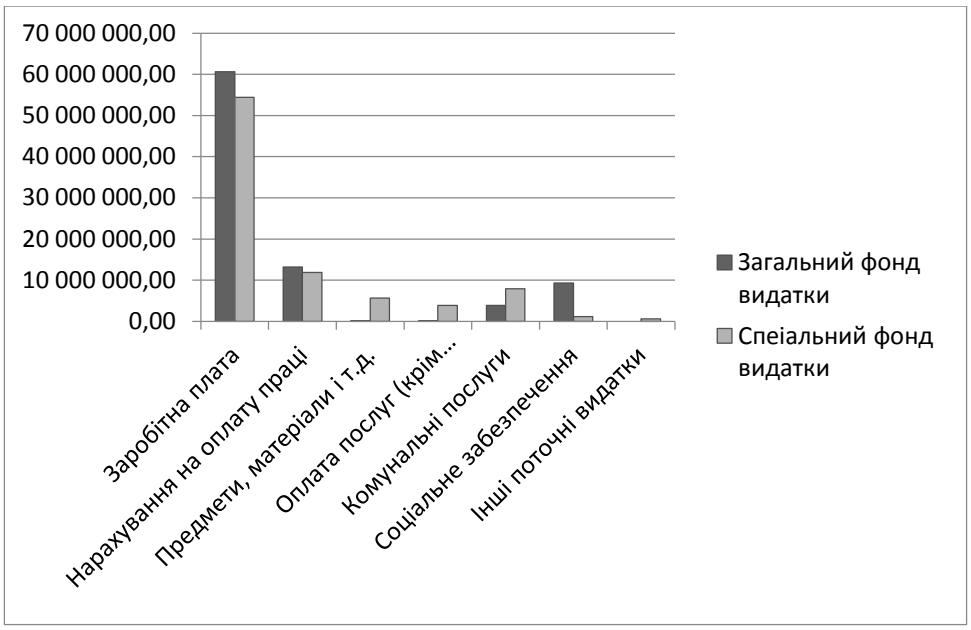

Рис. 2.11 – Динаміка й обсяги видатків за фондами оплати у 2018 р., грн.

Після видатків на соціальне забезпечення посідають комунальні видатки. Вони розподіляються на оплату теплопостачання, водопостачання та водовідведення, електроенергії, газ та вивіз сміття. На рис. 2.12 розглянемо більш детально їх розподіл між собою та фондами оплати.

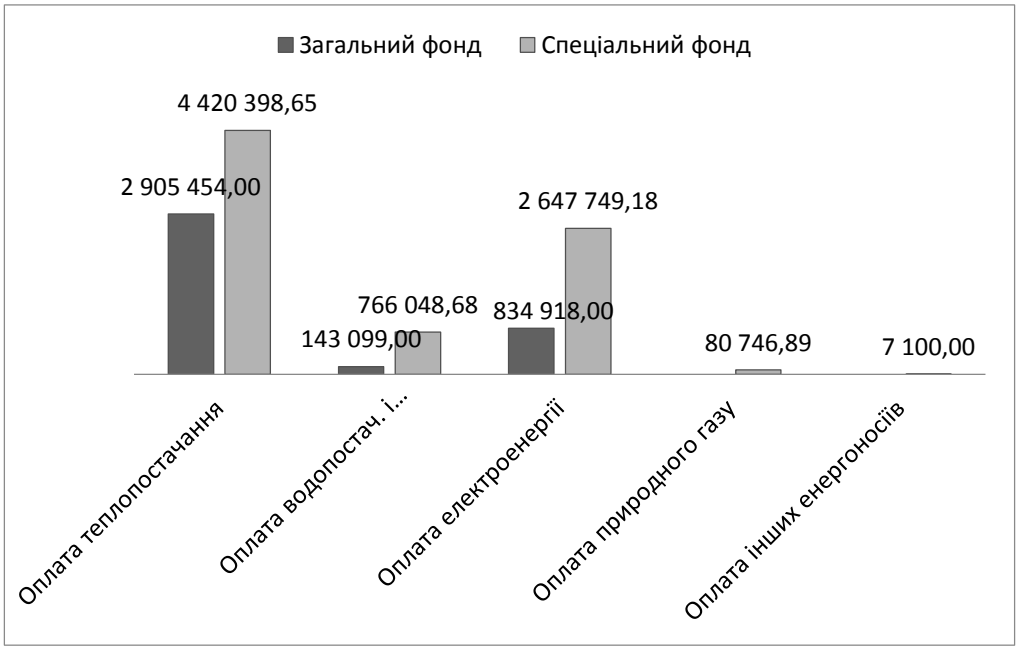

Рис. 2.12 – Динаміка комунальних видатків в розрізі фондів оплати у 2018 р., грн.

З рис. 2.12 одразу помітно, що за загальним фондом на передбачено видатки на неосновні комунальні послуги, такі як газ та вивіз сміття. Основне навантаження з комунальних виплат припадає на спеціальний фонд. В 2018 р. комунальні послуги зросли мінімум на 10 %, а це близько 100 тис. додаткових витрат з кожного мільйону, відповідно, їх потрібно закласти в ціну послуг, що надаються університетом для платоспроможності в подальшому часі.

На четвертому місці за обсягами видатків знаходяться придбання предметів, матеріалів і т. д., а також оплата послуг, що не відносяться до комунальних. В основному за загальним фондом не передбачено такі видатки, так як вони не є першочерговими та необхідними, тому майже всі виплати здійснюються за рахунок власних коштів університету.

Виконуючи кошторис, установа не має права здійснювати запозичення в будь-якій формі або надавати юридичним чи фізичним особам кредити з бюджету. Видатки вона проводить для: забезпечення своєї діяльності, виконання пріоритетних заходів; погашення зареєстрованих у органі Казначейства зобов'язань минулих періодів, які містив кошторис бюджетної установи на минулий рік.

Проте, ЗНУ є посередником між МОНУ й студентством та за кодом програмної класифікації видатків та кредитування 2201210 «Надання пільгових довгострокових кредитів для здобуття вищої освіти» до 2012 р. мав фінансування від МОНУ та надавав кредити студентам приблизно під 3 % в рік, сплата яких перераховується і наразі до МОНУ. Із 2020 р. МОНУ планує відновити надання кредитів та фінансування оплати за навчання [31].

Головним і визначальним пріоритетом управлінської роботи ректорату є подальше зміцнення фінансового стану університету, що слугує запорукою якісного забезпечення навчального процесу та соціального розвитку. Результати якісної реалізації заходів на підвищення ефективності управлінських рішень, щодо поліпшення показників господарювання можна

спостерігати на прикладі динаміки зміни величини власних надходжень коштів на спецфонді впродовж 2013-2018 рр. (табл. 2.10, та рис. 2.13).

Таблиця 2.10 – Динаміка власних надходжень на спеціальному фонді впродовж 2013-2018 рр., тис. грн.

Показники	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Надходження від платних послуг, в т.ч.:	57 332,2	62 110,9	67 641,2	74 819,8	89 624,9	106 906,6
- від основної діяльності	51 027,8	55 203,8	60 666,5	66 081,6	78 187,0	95 947,8
- від додаткових послуг	349,2	320,5	505,3	539,9	445,5	422,4
- від господарської діяльності	5 955,2	6 586,6	6 469,4	8 198,3	10 992,4	10 536,4

Збільшення обсягів надходжень є нормальним процесом у зв’язку зі збільшенням вартості за навчання, проживання у гуртожитках, оренди і т.д., також це свідчить про достатню кількість одержувачів освітніх та інших послуг в університеті, що є позитивним свідченням в час таких глобальних проблем, як «демографічна криза» та знецінення коштів.

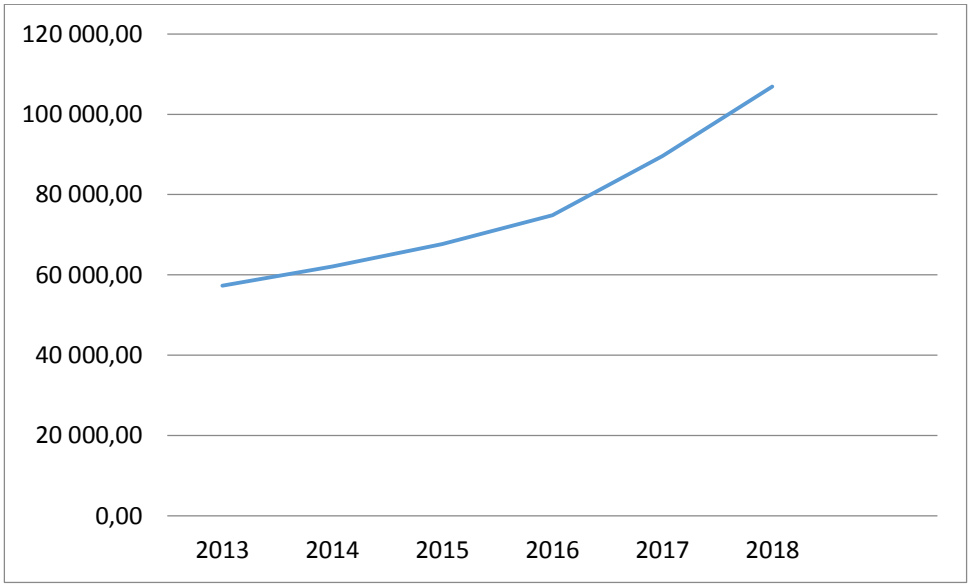

Рис. 2.13 – Динаміка власних надходжень на спеціальному фонді впродовж 2013-2018 рр., тис. грн.

Активно використовуються можливості наповнення доходів кошторису університету за рахунок впровадження додаткових освітніх послуг, передбачених чинним законодавством, використання майна, господарської діяльності. Зокрема, за 2018 рік отримано надходжень:

1. Від основної діяльності – 82,1 млн. грн.

2. Від додаткових послуг, які надаються університетом:

– доуніверситетська підготовка – 1,6 млн. грн.;

– аспірантура та докторантура – 2,9 млн. грн.;

– центри з вивчення іноземних мов – 2,4 млн. грн.;

– платні послуги, які надаються спортивно-оздоровчим комплексом – 0,5 млн. грн.;

– інші – 0,7 млн. грн.

3. Від господарської діяльності – 10,8 млн. грн.

4. Від грантової діяльності – 823 тис. грн.

5. Від оренди майна – 574,1 тис. грн.

Зростання власних надходжень коштів не є самоціллю, а засобом найбільш повного задоволення потреб колективу університету.

Порівнюючи показники таким чином, можна здійснювати контроль за правильністю здійснення видатків, також визначаються резерви із зміцнення матеріально-технічної бази установи і додаткові фінансові ресурси, що і визначає вагомість такого аналізу.

2.3 Планування та розрахунок кошторисів Запорізького національного університету

Для достатнього забезпечення коштами на здійснення видатків та виконання бюджетних зобов’язань, що виникають під час господарської діяльності установи; щоб своєчасно погасити грошові зобов’язання повинні бути розраховані кошториси платних послуг, та/або робіт, які надає, та/або виконує відповідна бюджетна установа.

Бюджетне зобов’язання – будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому [8].

Бюджетне зобов’язання є центральним елементом суспільних відносин, що виникають в сфері виконання бюджету за видатками та кредитуванням, як окремої стадії бюджетного процесу. Так, відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 46 БК України взяття бюджетних зобов’язань є третьою стадією виконання бюджету за видатками та кредитуванням, що слідує після «затвердження кошторисів, паспортів бюджетних програм, а також порядків використання бюджетних коштів».

Грошовим зобов’язанням визнається обов’язок одержувача бюджетних коштів сплатити бюджету, фізичній або юридичній особі за рахунок коштів бюджету певні кошти відповідно до виконаних умов цивільно-правової угоди, укладеної в рамках його бюджетних повноважень, або відповідно до положень закону, іншого правового акта, за умовами договору або угоди [1].

Фінансове планування в Запорізькому національному університеті, засноване на складанні різних кошторисів. На основі натуральних показників (кількість обслуговуваних осіб, площа приміщення і т. д.) і фінансових норм складаються бюджетні кошториси витрат.

На початок навчального року базові планові показники діяльності установ освіти визначаються на підставі даних перехідного контингенту. Протягом року відбувається приріст контингентів, унаслідок чого до кінця бюджетного року діє розширений контингент. Під час розрахування кошторису витрат використовується середньорічний контингент.

Показники середньорічного контингенту визначаються за формулою (2.3), визначеною В. Н. Усановим, М. І. Капітоновою, В. І. Єрошиним у довіднику щодо фінансування освіти [47].

$$Кс = (К1 \cdot М1 + К2 \cdot М2 + \ldots К.. \cdot М..) : 12 \quad (2.3)$$

де Кс – середньорічний контингент;

К1 – контингент на початок планового року;

М1 – кількість місяців, протягом яких функціонує перехідний контингент;

К2 – контингент після розширення (або скорочення);

М2 – кількість місяців, протягом яких функціонує новий контингент.

Отже, розрахуємо планову та фактичну середньорічну кількість студентів контрактників ЗНУ за 2018р. Для цього, ми розділимо контингент на тих хто навчається на денній та заочній формах здобуття освіти.

1. Кс (денна план) = (4519·1+4275·5+3193·2+5035·4)/12 = 4368 осіб

Кс (денна факт) = (4275 + 4232 + 4197 + 4168 + 4136 + 3193 + 3181 + 5035 + 4959 + 4930 + 4890 + 4874)/12 = 4339 осіб

Сальдо = 4368 – 4339 = 29 осіб

Отже, фактичні показники по денній формі навчання на 29 осіб менші від планових, це можливо за рахунок вибуття студентів посеред року, або недостатнього набору під час приймальної комісії.

2. Кс (заочна план) = (3433·1+3092·5+2443·2+3863·1+4063·3)/12 = 3319 осіб

Кс (заочна факт) = (3092 + 3093 + 3107 + 3094 + 3066 + 2443 + 2438 + 3863 + 4063 + 4068 + 4058 + 4034)/12 = 3368 осіб

Сальдо = 3319 – 3368 = – 49 осіб

На відміну від денної форми, на заочній фактичні середньорічні показники чисельності перевищили планові. При заповненні звіту «Про виконання плану по штатах і контингентах закладів підготовки і підвищення кваліфікації кадрів» форми № 3-2 (ДОДАТОК Е), було показано перевищення фактичних показників над плановим, хоча це не є вірно, однак, планові показники в даному звіті не змінюються впродовж року. Визначальними факторами, що не входять до планових показників, але впливають на таку

розбіжність, стали переводи, поновлення та прибуття з інших закладів та видів навчання 649 осіб.

3. Розрахуємо плановий дохід від студентів контрактників на 2019 рік за формулою:

$$\text{Надходження} = \text{Кс (денна ф.)} \cdot (\text{Цсд} \cdot 2) + \text{Кс (заочна ф.)} \cdot (\text{Цсз} \cdot 2) \quad (2.4)$$

де Кс (денна ф.) – фактичний середньорічний контингент студентів на денній формі здобуття освіти;

Цсд – середня вартість семестрів на денній формі здобуття освіти;

Кс (заочна ф.) – фактичний середньорічний контингент студентів на заочній формі здобуття освіти;

Цсз – середня вартість семестрів на заочній формі здобуття освіти.

Надходження 2019 р.= $4339 \cdot (5973{,}83 \cdot 2) + 3368 \cdot (4145{,}70 \cdot 2) =$

$= 79{,}766$ тис. грн.

Отже, без врахування додаткових надходжень: від оплати за весь період навчання достроково, без врахування підготовчих курсів, гуртожитків, оренди приміщень і т. д. ЗНУ може розраховувати приблизно на 80 млн грн.

Перший кошторис доходів та видатків по спеціальному фонду було затверджено у сумі 78,5 млн грн., можемо зробити висновок, що дана установа виконає план та перевиконає і в подальшому зможе здійснити перерозподіл коштів на ті статті видатків де це буде необхідно.

Показники кошторису формуються в розрізі кодів класифікації видатків бюджетної класифікації України (ДОДАТОК Ж) з деталізацією до кодів статей (підстатей) класифікації операцій сектора державного управління за економічною класифікацією видатків бюджету згідно з Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету» від 12.03.2012 р. № 333 [39].

Розглянемо кошторис витрат на підготовку здобувача вищої освіти за освітнім рівнем «бакалавр» у 2019/2020 навчальному році, галузь знань – «Управління та адміністрування», за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування», освітньою програмою «Фінанси і кредит» денної форми здобуття освіти та терміном навчання 8 семестрів у табл. 2.11.

Таблиця 2.11 – Кошторис витрат на підготовку одного студента першого курсу денної форми, бакалавра «Фінанси і кредит» у 2019/2020 н. р.

КЕКВ	Статті витрат	Сума, грн.
2110	Заробітна плата працівників : НПП 14707,75 : 125 : 8 · 208,56 УДП, АГП ВСЬОГО	 3067,45 287,09 3354,54
2120	Нарахування на заробітну плату - 22,0 %	738,00
2200	Предмети, матеріали, обладнання та інвентар 9870690,95 : 6870 : 2	 718,39
	Вартість документів для отримання вищої освіти	26,85
2250	Видатки на відрядження: 335995,09 : 6870 : 2	 24,45
2270	Оплата комунальних послуг та енергоносіїв : 14707,75 : 125 : 8 · 27,74	 407,99
3110	Знос основних фондів 2614425,32 : 9413 : 2	 138,87
	Капітальні видатки	540,91
	ВАРТІСТЬ НАВЧАННЯ одного студента за один семестр	5950,00
	ВАРТІСТЬ НАВЧАННЯ ЗА ВЕСЬ ПЕРІОД	47600,00

Для того, щоб скласти кошторис витрат за навчання або проведення курсів попередньо розраховують та затверджують «Перелік витрат на підготовку 1 студента в поточному навчальному році» згідно тих кодів економічної класифікації витрат (далі КЕКВ), що увійдуть до даного кошторису.

КЕКВ 2111 – Заробітна плата працівників. Вона окремо розраховується між навчально-педагогічним персоналом (НПП), оплата якого залежить в

першу чергу від затвердженої кількості годин – 19275 (табл. 2.11). Кількість годин встановлюється за поданням навчального відділу.

Отже, кількість годин (14707,75) ділимо на загальний обсяг студентів контрактників, згідно з лімітами на даній спеціальності – 125 осіб, ділимо на вісім семестрів (4 роки навчання на денній формі) та множимо на вартість години, яку розрахували в «Переліку витрат на відповідний навчальний рік», а саме – 208,56 грн. Таким чином, видатки оплати праці НПП для 1-го студента дорівнюють 3067,45 грн.

Розміри витрат по учбово-допоміжному персоналу (УДП) та адміністративно-господарському персоналу (АГП) можуть варіюватись та закладатись в межах не більших ніж співвідношення кількості ставок УДП та АГП до загальної кількості ставок в штатному розписі університету. В даному кошторисі було закладено 9,3592 % від суми видатків на НПП.

КЕКВ 2120 – Нарахування на заробітну плату. Визначаємо загальну суму видатків на заробітну плату сумуючи НПП, УДП та АГП. Отримуємо загальну суму у розмірі 3354,54 грн. Згідно з діючим законодавством навантаження роботодавця на фонд оплати праці складає 22 відсотки за рахунок сплати єдиного внеску до Пенсійного фонду за найманого працівника, тому 3354,54 грн. множимо на 22 % та отримуємо 738,00 грн.

КЕКВ 2200 – Придбання предметів, матеріалів, оплата послуг (крім комунальних платежів) та інші видатки. Дану статтю видатків розраховують згідно касових видатків зі спеціального фонду, які вказані у звіті форми 4-1 д тільки по ЗНУ (без структурних підрозділів) за минулий – 2018 рік.

Сума 9870690,95 грн складається з сум за КЕКВ: 2210 «Придбання предметів, матеріалів і т. д.» + 2220 «Медикаменти і перев'язувальні матеріали» + 2240 «Оплата послуг – крім комунальних» + 2800 «Інші поточні витрати» + витрати на молоко за службовою Комбінату громадського харчування (КГХ) – сума ПДВ КГХ торгових патентів – звіт по господарським операціям бази відпочинку в Кирилівці за 2018 р. звіт по господарським

операціям КГХ за 2018 р. – звіт по господарським операціям інформаційно-виробничого вузлу за 2018 рік.

Суму витрат – 9870690,95 грн. ділимо на 6870 осіб – приведений контингент контрактників з урахуванням Інженерного інституту, який розраховується за формулою (2.5), ділимо на 2, щоб отримати суму видатків за 1 семестр та отримуємо 718,39 грн./студента.

Приведений контингент (контрактники) = денна ф. · 1+ заочна ф. · 0,29 + магістри денна · 0,5 + магістри заочна · 0,5 + підготовчі курси · 0,1 (2.5)

Зобразимо в табл. 2.12 контингент на 01.02.2019 р. за яким розрахуємо приведений контингент студентів, які навчаються згідно контракту для подальших розрахунків.

Таблиця 2.12 – Кількість студентів контрактників станом на 01.02.19 р., осіб

Форма здобуття освіти	Контингент контрактників
Денна форма здобуття освіти ЗНУ	4487
Заочна форма здобуття освіти ЗНУ	3124
Підготовчі курси (денна форма)	600
Підготовчі курси (заочна форма)	200
Випуск магістри ЗНУ (денна форма)	357
Випуск магістри ЗНУ (заочна форма)	932
Денна форма здобуття освіти ІІ ЗНУ	464
Заочна форма здобуття освіти ІІ ЗНУ	994

Приведений контингент (контрактники) = 4487 · 1 + 3124 · 0,29 + (600+200) · 0,1 + 357 · 0,5 + 932 · 0,5 + 464 · 1 + 994 · 0,29 = 6870 студентів

Закладаємо вартість документів для отримання вищої освіти, що вказана у відповідному наказі на 2019 рік, у сумі 26,85 грн. для кожної особи.

КЕКВ 2250 – Видатки на відрядження. Згідно з даними по касовим видаткам у 2018 році ЗНУ за формою 4-1 д за КЕКВ 2250 отримуємо суму – 335995,09 грн. ділимо на 6870 осіб (приведений контингент контрактників),

ділимо на 2, щоб отримати суму видатків за 1 семестр та отримуємо 24,45 грн./студента.

КЕКВ 2270 – Оплата комунальних послуг та енергоносіїв. Видатки за цим КЕКВ-ом розраховуються як сума та різниця наступних видатків за 2018 рік: службова зі сплати комунальних платежів ЕПК ЗНУ (184744 грн.) + касові видатки за загальним та спеціальним фондами ЗНУ та ІІ ЗНУ (18932001,94 грн.) – видатки гуртожитків (3999525,79 грн.) – спортклуб (82514,64 грн.) – база відпочинку «Славутич» (158161,74 грн.) – КГХ (76265,27 грн.) = 14800278,50 грн.

Отриману суму 14800278,50 грн. ділимо на загальну затверджену кількість годин 585825,50 та множимо на коефіцієнт підвищення 9,8 % (інфляція за 2018 рік в Україні) – отримуємо 27,74 грн./год.

Кількість годин 585825,50 отримуємо з сум обсягів навчального навантаження, затверджених МОНУ та у визначених лімітах за 2018/2019 навчальний рік: години за загальним та спеціальним фондом ЕПК (52574) + години за загальним та спеціальним фондом ЗНУ та ІІ ЗНУ (520459,50) + години за підготовчі курси (5500) + години центру післядипломної освіти (1500) + години центру інтенсивного вивчення іноземних мов (5792).

Отже, кількість годин з даної спеціальності 14707,75 ділимо на 125 осіб, ділимо на 8 семестрів (або спочатку на 4 (роки навчання) та на 2 (кількість семестрів впродовж року)) та множимо на вартість витрат за годину 27,74 грн./год., отримуємо 407,99 грн./студента.

КЕКВ 3110 – Знос основних фондів. Беремо суму зносу за 2018 р. з форми 1-дс – Баланс, – 2614425,32 грн. та ділимо на загальний приведений контингент студентів університету з урахуванням Інженерного інституту ЗНУ – 9413 осіб та ділимо на 2 семестри впродовж року. Отримуємо 138,87 грн/студента.

Загальний приведений контингент студентів складається з суми контрактників (осіб, що навчаються за рахунок коштів фізичних, або юридичних осіб) та осіб, що навчаються за державним замовленням –

бюджетників. Зобразимо в табл. 2.13 контингент на 01.02.2019 р. за яким розрахуємо загальний приведений контингент студентів, за формулою (2.6).

Таблиця 2.13 – Загальна кількість студентів станом на 01.02.2019 р., особи

Форма навчання	Державне замовлення	Контрактна форма навчання	Всього
Денна форма здобуття освіти ЗНУ	1651	4487	6138
Заочна форма здобуття освіти ЗНУ	269	3124	3393
Підготовчі курси (денна форма)	0	600	600
Підготовчі курси (заочна форма)	0	200	200
Випуск магістри ЗНУ (денна форма)	328	357	685
Випуск магістри ЗНУ (заочна форма)	35	932	967
Денна форма здобуття освіти ІІ ЗНУ	614	464	1078
Заочна форма здобуття освіти ІІ ЗНУ	61	994	1055

Приведений контингент (загальний) = (контракт+бюджет) денна ф. · 1 + (контракт+бюджет) заочна ф. · 0,29 + (контракт+бюджет) магістри денна · 0,5 + (контракт+бюджет) магістри заочна · 0,5+ (контракт+бюджет) підготовчі курси · 0,1 (2.6)

Приведений контингент (загальний) = 6138 · 1 + 3393 · 0,29 + (600+200) · 0,1 + 685 · 0,5 + 967 · 0,5 + 1078 · 1 + 1055 · 0,29 = 9413 студентів.

Капітальні видатки. Розраховуємо їх у розмірі 10 % від загальної суми видатків зі всіх інших статей: (заробітна плата (3354,54 грн.) + нарахування на зарплату (738,00 грн.) + предмети, матеріали та послуги, крім комунальних (718,39 грн.) + вартість документів про освіту (26,85 грн.) + комунальні видатки (407,99 грн.) + знос основних фондів (138,87 грн.) = 718,19 грн./студ.

Отже сумуємо всі статті видатків та отримуємо суму за семестр на одного студента у розмірі 5950 грн.

Множимо 5950 грн. на 8 семестрів, або на 4 (роки) та 2 (семестри) та отримуємо вартість навчання за весь період у сумі 47600,00 грн. (без врахування індексації раз на рік з кожного наступного курсу, згідно ЗУ «Про

вищу освіту» – університет має право підвищувати вартість за навчання, але не вище ніж на визначений рівень інфляції у країні за рік) [32].

Підсумовуючи, зазначимо, що складання кошторисів витрат ЗНУ засноване на підготовці розрахунків показників різних статей витрат. Алгоритми цих розрахунків не однакові і пов'язані з видами витрат. У свою чергу показники витрат розраховуються або на одиницю обслуговуваних ЗНУ споживачів послуг (наприклад студенти), або на основі норм витрат, або на основі сформованого рівня витрат за попередні роки.

Висновки до розділу 2

Дослідження методики проведення фінансового аналізу бюджетних установ дало можливість зробити наступні висновки:

1. Проведення аналізу дозволяє здійснити кількісну та якісну характеристику змін та відхилень від планових показників установ. Аналіз дає змогу з'ясувати причини появи негативних тенденцій, виявити резерви та розробити заходи з метою усунення виявлених негативних тенденцій на майбутнє.

Необхідність аналізу в бюджетних установах обумовлена погіршенням ситуації у цій сфері. Тому аналіз забезпеченості фінансовими ресурсами, доцільність і ефективність їхнього розміщення і використання, платоспроможність цих установ є особливо актуальною в даний час. Оцінка цих показників необхідна для ефективного управління. З їх допомогою керівники організовують, контролюють, покращують та вдосконалюють свою фінансову діяльність.

2. Розглянуто основні проблеми, що є спільними для всіх суб'єктів бюджетної сфери та Запорізького національного університету у тому числі. У всіх періодах економічного розвитку України можна вказати наступні проблеми діяльності:

– жорстке кошторисне фінансування у відповідності до чітко визначених статей доходів та видатків, що перешкоджає не тільки стимулюванню знаходження бюджетними установами нових напрямків фінансування власних витрат, але не створює умов для оптимального та ефективного використання отриманих бюджетних коштів;

– кошти надаються лише для забезпечення бюджетних установ, витрат на перевірки, які б враховували рівень і якість виконаних робіт, або наданих послуг не здійснюються;

– кошти розподіляються відповідно до застарілих методів та підходів;

– постійний дефіцит бюджету на всіх рівнях, призводить до неможливості своєчасного оновлення основних засобів, що призводить до їх морального та фізичного старіння;

– існуюча система звітності та бухгалтерського обліку не надає достатньої інформації для оптимального планування та використання коштів. Усе це викликає гостру необхідність вирішення проблем фінансового забезпечення бюджетних установ в Україні та розробки шляхів їх подолання [47].

3. Проаналізувавши звіти Запорізького національного університету робимо висновок, що видатки установи протягом звітного періоду були здійсненні в межах бюджетних повноважень. Левову частку усіх видатків займають видатки на оплату праці та нарахування, на комунальні платежі та на видатки на предмети, матеріали, обладнання та інвентар.

Система кошторисного планування, яку використовують в ЗНУ заснована на витратному принципі, створює труднощі на шляху вдосконалення управління бюджетними фінансами, що і визначає необхідність її реформування.

3 ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ДОХОДІВ І ОПТИМІЗАЦІЇ ВИДАТКІВ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

3.1 Удосконалення методики фінансового планування бюджетних установ в умовах економічної та політичної нестабільності

Найважливішим завданням планування, особливо перспективного є прогнозування. Прогнозування повинно забезпечити розв'язання поставленої стратегічної мети за допомогою наукового передбачення на основі аналізу внутрішніх і зовнішніх зв'язків навчального закладу, вивчення тенденцій розвитку. Прогнозування є найважливішим інструментом прийняття стратегічних управлінських рішень.

Планування, в тому числі й перспективне, повинне мати такі етапи: скрупульозна та об'єктивна оцінка стану справ у навчальному закладі; визначення мети (основної, проміжних і другорядних) і способів її досягнення; і, нарешті, вибір методів оперативного контролю.

Основні недоліки традиційного перспективного панування в тому, що вимоги до майбутніх результатів визначаються з позиції сьогодення, а не з позицій перспективи. Бажані результати чітко не фіксуються; заходи, внесені до планів, погано пов'язуються і координуються між собою, виступаючи часто як незалежні один від одного; вони також погано ув'язуються з ресурсним забезпеченням.

Саме в перспективних планах мають бути визначені основні напрями фінансового пошуку. Необхідно навчитися передбачати в перспективі зміни й урахувати їх.

Важливими є наступні принципи планування:

– вибір й конкретизація заходів;

– конкретність визначення часу та виконавців;

– розумний баланс у забезпеченні функціонування та внесенні необхідних змін.

Отже, перспективний план повинен бути:

– чітким, логічним, зрозумілим;

– гнучким, що реагує на зміни в середовищі;

– визначеним у просторі й часі, розрахованим на певний період;

– мати конкретні заходи;

– мати інструментарій для виконання цих заходів;

– зважати на ресурсне забезпечення цих заходів;

– визначити виконавців і відповідальних;

– бути спрямованим на зміни в навчальному закладі;

– мати чітку мету – оптимізація видатків, інноваційні методи надходження котів, збільшення контингенту, і т. д. [4].

Сьогодні механізм фінансування закладів вищої освіти (ЗВО) тісно пов’язаний з системою управління цими закладами, завдяки чому на державному та місцевому рівнях переважають методи адміністративного розподілу фінансових ресурсів, планування видатків на утримання закладів відштовхується від витрат попереднього року, повним фінансуванням забезпечені переважно лише захищені статті видатків. Усе це спонукає керівників навчальних закладів вирішувати значну частину фінансових проблем за рахунок завищення показників в потребі коштів для збільшення фінансування з загального фонду, а не шляхом проведення ефективної фінансово-економічної діяльності закладу та відповідального витрачання бюджетних коштів [23].

Сьогодні в країні діє понад 650 вищих навчальних закладів – це в два рази більше, ніж, наприклад, в Німеччині. Про необхідність скоротити кількість вузів в Україні говорять уже добрий десяток років. При цьому якість української освіти часто залишає бажати кращого, а стереотип про те, що вища освіта – автоматичний пропуск в успішний і багатий світ, призводить до того, що після закінчення вузу його випускники часто залишаються безробітними

або працюють не за фахом. Міністр освіти Анна Новосад підкреслює, що «гроші на діяльність вузів витрачаються неефективно, та й фінансувати їх потрібно відповідно до якості роботи». У МОН вже заявили про те, що мають намір підвищувати престижність професійної освіти, так що в перспективі близько 45 % випускників шкіл мають надходити саме в заклади профтехосвіти. Сьогодні ж четверо з п'яти випускників обирають навчання у вищих навчальних закладах [51].

Потрібно створити стимули для підвищення ефективності використання трудових та матеріальних ресурсів в державному секторі економіки, включаючи бюджетну сферу.

Необхідно на практиці забезпечити впровадження державних завдань на надання державних послуг та їх оплату за реальними результатами, створити стимули для орієнтації державних установ на запити споживачів, в тому числі за рахунок впровадження нових систем оплати праці, прив'язаних до реальних результатів роботи.

Необхідно створити стимули для державних установ до забезпечення економії матеріальних ресурсів, використовуваних для надання державних послуг. Зокрема, слід продумати питання про збереження в їх розпорядженні, в рамках бюджетних процедур, зекономлених коштів з оплати комунальних послуг.

Публічно-правові утворення повинні забезпечувати дотримання загальних вимог щодо енергоефективності в пріоритетному порядку [45].

Особливої уваги заслуговує питання щодо розбіжності величини видатків на утримання одного студента. Вони коливаються не тільки в різних районах, містах та областях України, а навіть у районах одного міста. Практично відсутня фінансова самостійність ЗВО, обсяги фінансування не мають прямої залежності від кількості та якості освітніх послуг. Планування витрат здійснюється у рамках кошторису, які відшкодовують видатки на утримання закладу, а не фінансують конкретні освітні потреби студентів

(здобувачів освітніх послуг), а існуючий розподіл фінансових ресурсів не є прозорим.

Більшість з вищезазначених проблем, на нашу думку можливо вирішити шляхом впровадження та розширення автономії ЗВО з навчальної, економічної та фінансово-господарської діяльності, що передбачає вирішення цілої низки проблем, які умовно можна поділити на правові, організаційні та економічні.

Стосовно правових проблем, потрібно відзначити, що відповідно до Закону України «Про вищу освіту» вищий навчальний заклад є юридичною особою, тобто для ведення самостійної фінансово-економічної діяльності закладу достатньо здійснити державну реєстрацію, внести відповідний запис у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, оформити та отримати Свідоцтво про державну реєстрацію і виписку із зазначеного Реєстру та відкрити в органах Державного казначейства реєстраційний та спеціальний реєстраційний рахунки для обліку операцій з виконання загального та спеціального фонду кошторису [32].

Чинне законодавство про освіту в Україні має достатні можливості для початку забезпечення фінансово-господарської самостійності вищих навчальних закладів. Перешкодою на цьому шляху може стати лише адміністративно-розподільчий механізм на рівні органів управління освітою. Для закладу це буде означати низку можливостей самостійно розпоряджатися виділеними фінансовими ресурсами, перехід від отримання коштів за кодами економічної класифікації до фінансування єдиною сумою та виконання державних фінансових зобов'язань, впровадження незалежної системи контролю за кількістю та якістю наданих послуг освіти, впровадження сучасних програмних продуктів та систем бухгалтерського обліку діяльності, розроблення та впровадження звітності, яка висвітлює основні напрями діяльності закладу з метою аналізу, оцінки та громадсько-державного контролю якості та кількості наданих освітніх послуг.

Стосовно економічних питань, впровадження фінансово-економічної автономії, перш за все, передбачає запровадження єдиних правил фінансування видатків на утримання цих закладів, які мають забезпечити відмову від застарілих принципів фінансування на основі кошторисного методу. На нашу думку, перспективним напрямком удосконалення механізму фінансування може стати введення нормативно-подушного методу, який зможе гарантувати рівний доступ до державних освітніх стандартів кожному студенту(одержувачу освітніх послуг) та повинен базуватися на таких основних принципах:

– обсяг фінансування на утримання ВНЗ повинен обчислюватися за чіткою та прозорою формулою, в основу якої покладено мінімум складових;

– планування та використання коштів ВНЗ повинно проводитися за КЕКВ-ами лише для зручності відстеження видатків у звітності, але контроль з боку МОНУ за суворим використанням коштів згідно чітких планів, що були ними надані повинен обмежитись. МОНУ може надавати плани та фінансування єдиною сумою, або з мінімальною класифікацією напрямків використання коштів (наприклад, відокремити заробітну плату та нарахування, щоб не можна було збільшувати видатки на них за рахунок інших статей і як наслідок не зловживати цим), це змогло б полегшити ведення господарської діяльність – привело б до відмови перекидок планів та коштів між статтями видатків за КЕКВ-ами в довідках про зміни, а облік вівся тільки для службового користування. Однак, якщо ми перерозподіляємо за спеціальним фондом кошти з одних видів надходжень на інші, це повинно здійснюватися за допомогою відповідних документів, або довідок та через казначейські установи;

– розрахунок суми фінансування повинен мати пряму пропорційну залежність від кількості учнів або вихованців;

– зміни контингенту протягом календарного року повинні відповідно зменшувати або збільшувати обсяги фінансування;

– обов’язкове складання та виконання річного плану використання коштів на утримання закладу та затвердження його органом державно-громадського управління.

До позитивних рис нормативно-подушного методу фінансування можна віднести перехід від принципу утримання освітньої установи до принципу фінансування освітніх потреб кожного студента (отримувача освітніх послуг), підвищення самостійності закладів у плануванні та використанні фінансових ресурсів, зменшення до мінімуму суб’єктивних факторів розподілу бюджетних коштів, його зрозумілість та прозорість, можливість покращення фінансово-економічного становища найбільш ефективно працюючих закладів завдяки збільшенню контингенту студентства (отримувачів освітніх послуг) тощо.

На нашу думку, подушний норматив – це мінімально допустимий обсяг коштів, необхідний для реалізації державного стандарту освіти у розрахунку на одного студента (отримувача освітніх послуг), який обов’язково враховує видатки на оплату праці працівників ЗВО, видатки безпосередньо пов’язані з забезпеченням навчально-виховного процесу, видатки на господарські потреби та не враховує видатки на оплату комунальних послуг, видатки на утримання будівель та споруд, їх капітальний ремонт тощо, які повинні забезпечуватися додатковими асигнуваннями.

Після прийняття змін до законодавства гроші на вузи будуть виділяти виходячи з досягнутих ними результатів. Наприклад, один із критеріїв – кількість працевлаштованих за фахом випускників. Невідповідність пропонованої українськими вузами освіти потребам ринку праці – одна з основних проблем, на яку нарікають роботодавці. Вирішити цю проблему можна за допомогою декількох інструментів. Наприклад, суттєво спростити процедуру ліцензування вищих навчальних закладів: якщо раніше вуз повинен був отримувати ліцензію на кожну спеціальність, то тепер ліцензування залишать лише для «регульованих професій».

Цей термін ввели для спеціальностей, які передбачають особливо відповідальну роботу, – наприклад, в атомній енергетиці, медицині, на військовій службі. Решта ж спеціальностей (а це понад 100) не ліцензуватимуть – вузи на власний розсуд зможуть формувати навчальні програми і кількість студентів, які набираються на курс. Так сфера вищої освіти зможе оперативно реагувати на потреби ринку праці і випускати дійсно потрібних фахівців. Однак контроль за якістю освіти, незважаючи на скасування ліцензування багатьох спеціальностей, повинно посилити.

Оскільки процес ліцензування часто називають одним з найбільш корупційних, його мають намір зробити електронним. Вузи будуть самі вибирати, як і чому саме вчити студентів, – головне, щоб програми відповідали певному рівню вищої освіти, а випускники в кінці навчання успішно склали Єдиний державний кваліфікаційний іспит. Причому дипломи державного зразка кануть в історію – кожен вуз видаватиме свої документи про завершення навчання. Це є загальносвітовою практикою [25].

Як відзначають в Міністерстві освіти і науки, ректори, по суті, є найманими менеджерами, проте у відомства відсутні важелі впливу на них. Законопроект, який планують ввести, передбачатиме, що кандидати на посаду ректора повинні будуть представити програми роботи на посаді. Програма кандидата-переможця ляже в основу контракту, який ректор повинен буде укласти з міністерством, в документі будуть вказані чіткі ключові показники ефективності, яких повинен досягти керівник вузу.

У супровідній записці до законопроекту зазначено, що орієнтованість на потреби студента повинна стати основною в діяльності вузу. Ініційовані зміни вводять поняття «на студента навчання» – студентів мають намір заохочувати ставати автономними і відповідальними суб’єктами навчального процесу, в тому числі шляхом формування індивідуальної освітньої траєкторії і встановлення партнерських відносин з викладачами і адміністраціями вузів [51].

3.2 Організація фінансового планування та акумулювання коштів університету

Формування ринкових відносин в суспільстві вплинуло на роботу закладів не комерційної сфери, в тому числі і організацій системи соціального обслуговування. Терміни ринкової економіки, такі, як маркетинг, менеджмент, фандрейзинг, імідж стали активно впроваджуватися в їх практичну діяльність. Зміни соціально-економічних умов поставили перед соціальними організаціями проблему – не тільки існувати на кошти, що виділяються державою, а й шукати інші, сучасні способи забезпечення свого функціонування. У цих умовах вкрай важливим стає залучення і акумулювання зовнішніх джерел фінансування, таких, як благодійні та спонсорські внески, державні субсидії, гранти тощо. Однією з ефективних інноваційних технологій пошуку та залучення додаткових джерел фінансування є технології фандрейзингу, які широко використовуються в досвіді зарубіжних соціальних організацій.

У сучасній літературі можна зустріти різні визначення фандрейзингу. Ряд фахівців під фандрейзингом розуміють пошук джерел фінансування, необхідних для здійснення діяльності неприбуткових організацій, включаючи реалізацію неприбуткових програм і проектів.

Фандрейзинг – це цілеспрямований систематичний пошук спонсорських коштів для некомерційних і благодійних організацій або для забезпечення соціально значимих програм. Може здійснюватися у вигляді бізнесу, благодійної та спонсорської діяльності.

У соціальній сфері фандрейзинг безпосередньо пов’язаний з доброчинністю і діяльністю некомерційних організацій. Основне завдання некомерційних організацій в сфері фандрейзингу – розробка і реалізація різноманітних фандрейзингових стратегій, підготовка проектів співробітництва з донорськими організаціями, соціальне партнерство з органами влади, корпоративний фандрейзинг та інше.

Під донором не комерційної організації розуміють юридичну або фізичну особу, яка надає матеріальну, фінансову, організаційну та іншу благодійну допомогу неприбутковим організаціям на добровільній безкорисній основі. Як показує практика фандрейзингу, донор сам знаходить проекти або організації, яким він хоче допомогти, але часто і організації приходять до донорів.

Фандрейзинг для України – досить новий напрямок, який захоплює все нові області діяльності в соціальній сфері. За допомогою фандрейзингу можна залучити більше ресурсів і коштів [52].

До інших джерел власних надходжень можемо віднести надходження від грантів, дарунків, благодійних внесків, проектної діяльності, відсотків від розміщення депозиту та коштів, що сплачують підприємства за виконання цільових заходів.

Запорізький національний університет на міжнародному рівні підтримує партнерські зв'язки з багатьма вищими навчальними закладами за межами України. Міжнародна діяльність здійснюється за такими основними напрямками:

– участь ЗНУ в міжнародних проектах,

– співробітництво з іноземними партнерами в рамках чинних угод,

– створення нових структурних підрозділів при ЗНУ за підтримки іноземних партнерів,

– мобільність учених, викладачів та студентів університету,

– приймання іноземних делегацій та фахівців,

– викладання в ЗНУ іноземними партнерами окремих курсів, проведення семінарів та практичних занять,

– співробітництво з німецьким благодійним фондом «Марга та Курт Мелльгард»,

– навчання іноземних студентів,

– організація спільних міжнародних наукових семінарів, літніх шкіл, країнознавчо-мовних практик для студентів.

Ключовий напрям проектної роботи в університеті – здійснення тренінгової, консультаційної, інформаційної підтримки науковців щодо пошуку та подання проектних пропозицій різного рівня.

Сьогодні ЗНУ співпрацює в рамках 6 міжнародних проектів:

– проект «Надання соціальних послуг у громаді», партнери: Дитячий Християнський Фонд та Уряд Швейцарії. При ЗНУ працює інформаційно-консультаційний ресурсний Центр для працівників соціальної сфери;

– проект за програмою INTAS: «Оцінка впливу інвазійного виду на локальні угруповання кефалей у Середземномор'ї: вивчення угруповань паразитів». Партнери: Університет біорізноманіття, м. Валенсія (Іспанія); контрольна лабораторія загальної екології, Департамент Біорізноманіття, м. Софія (Болгарія); інститут зоології ім. Шмальгаузена, м. Київ;

– програма «ТЕМПУС», проект № 23250 2002 «Магістерська програма з бізнес адміністрування та інформаційних технологій» — «Master of Business Administration & Information Technology»;

– два європейські проекти за програмою «Socrates-Erasmus» з підготовки магістрів та бакалаврів із соціальних наук з отриманням дипломів європейського зразка;

– проект «Розвиток «Юридичної клініки» в Запорізькому національному університеті», фінансування від Міжнародного Фонду «Відродження».

Студенти мають можливість брати участь у міжнародних програмах обміну ERASMUS +, Erasmus Mundus, Мевлана і навчатися у вищих навчальних закладах Франції, Італії, Польщі, Естонії, Болгарії, Румунії, Туреччини та ін. ЗНУ забезпечує освітню євроінтеграцію для студентів завдяки програмі подвійного диплому, по якій магістранти можуть одночасно отримати освіту і другий диплом університету Дю Мен (Франція).

В університеті розробляються проекти Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project (Академічна Доброчесність) (SAIUP); програма Британської Ради Active Citizens («Активні громадяни»); проект впровадження методики CLIL у співпраці з Нарвським коледжем Тартуського університету, програма

«U-LEAD з Європою» в партнерстві з німецьким Університетом Віадріна тощо.

Кількість угод про міжнародне наукове співробітництво між закладами вищої освіти, дослідницькими установами та іншими міжнародними організаціями постійно зростає та становить 90. Серед нових партнерів ЗНУ, з якими налагоджене співробітництво у науковій та освітній сферах у 2018 р.: Анхойський педагогічний університет (Китайська Народна Республіка), Нарвський коледж Тартуського університету (Естонія), Університет Пітешті (Румунія), Поліський державний університет (Республіка Білорусь), Університет ім. Мехмета Акіф Ерсоя (Туреччина), Університет Косаелі (Туреччина), Університет Байбурт (Туреччина), Вища школа управління охороною праці в м. Катовіце (Польща), Університет економіка м. Бидгощ, Могильовський інститут внутрішніх справ (Білорусь), тощо [15].

Наукова діяльність є невід'ємною складовою ефективної роботи Запорізького національного університету.

Згідно з наказом МОНУ від 01.06.2006 р. № 422 основною метою наукової, науково-технічної діяльністі (ННТД) вищих навчальних закладів (ВНЗ), та конкретно ЗНУ, є одержання і використання нових наукових знань з метою створення суспільно корисних наукових результатів, забезпечення якісної підготовки фахівців для відповідних галузей економіки, наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації; розв'язання комплексних задач у сфері наукового, технологічного розвитку, впровадження та використання в Україні і на світовому ринку наукових і науково-практичних результатів [53].

Для організації та координації ННТД у ЗНУ згідно зі статутом створено науково-дослідну частину, науково-дослідні сектори, науково-дослідні інститути, наукові відділи та наукову інфраструктуру (див. ДОДАТОК З).

До складу зазначених структурних одиниць входять наукові підрозділи факультетів і кафедр, навчально-науково-виробничі центри, проектні та конструкторські бюро, проблемні лабораторії, наукові та науково-технічні

відділи, підрозділи з організації, координації та забезпечення ННТД та інші структурні підрозділи, спрямовані на здійснення ННТД [27].

Протягом 2018 р. в цій сфері:

– забезпечено виконання 4 держбюджетних науково-дослідних роботи та 3 проектів молодих учених із загальним обсягом фінансування у розмірі 2 млн 16 тис. грн., що на 30 % більше, ніж у 2017 році;

– здійснюється виконання 17 госпдоговірних науково-дослідних робіт, найпотужніші з яких: договір з ПАТ «Мотор Січ» обсягом фінансування 450 тис. грн. та два договори з ДП КБ «Південне» обсягом фінансування по 150 тис. грн. із запланованим обсягом надходжень у 2019 р. у розмірі 387,3 тис. грн.;

– організовано і проведено перші етапи конкурсів науково-дослідних робіт і проектів молодих учених, що фінансуються за рахунок загального фонду державного бюджету, на які було подано 8 робіт, три з яких успішно пройшли другий етап конкурсу у МОН Україні і розпочали своє виконання з січня 2019 року, що дозволило збільшити держбюджетне фінансування науки в університеті одразу на 60 %: до 3 млн. 300 тис. грн. у 2019 р.

– отримано 17 патентів і свідоцтв про реєстрацію авторських прав; подано ще 11 заявок на отримання документів на об’єкти інтелектуальної власності ЗНУ;

– індекс Хірша університету (показник впливовості науковця, колективу науковців, наукового закладу або наукового журналу, заснований на кількості публікацій та їх цитуваннях [59]) за останній рік збільшився на 4 одиниці: із h=8 до h=12; запроваджено преміювання працівників за підвищення h-індекса. При досягненні значень h=2-3 передбачено матеріальну винагороду в розмірі 5 тис. грн., h=4-5 – 7 тис. грн., h=6-9 – 10 тис. грн., h=10 і вище – 15 тис. грн..

Згідно звіту науково-дослідної частини за 2018 р. в таблиці 3.1 можна спостерігати за ефективністю використання коштів спеціального фонду Запорізького національного університету, виділених на утримання навчально-наукових лабораторій.

Таблиця 3.1 – Використання коштів науково-дослідною частиною ЗНУ впродовж 2017-2018 рр.

№ з/п	Факультети	Обсяг коштів, виділених на фінансування центрів і лабораторій за рахунок спец. фонду ЗНУ, тис. грн		Обсяг коштів, залучених на виконання НДР за рахунок загального фонду держбюджету, тис. грн		Обсяг коштів, залучених на виконання НДР за рахунок укладених госпдоговорів та грантових проектів, тис. грн		Показник ефектив-ності: відношення залучених коштів до виділених	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1	Фізичний	72,4	-	314,5	918,6	50,0	300,0	5,0	5,6
2	Математичний	129,6	216,4	75,0		200,0		2,1	
3	Філологічний	21,2	37,1	105,6	-	-	-	4,9	-
4	Історичний	193,3	217,2	247,6	181,5	-	-	1,3	0,8
5	Біологічний	262,4	356,2	120,4	-	95,3	100,9	0,8	0,3
6	Фіз. виховання	64,9	69,9	-	-	2,8	-	0,04	-
7	Менеджменту	-	-	399,5	399,6	-	-	-	-
8	Економічний	-	-	200,0	200,0	8,3	-	-	-
9	Юридичний	-	-	76,4	316,4	10,6	-	-	-
10	Іноземної філології	-	-	-	-	-	332,0	-	-
11	СПП	-	-	-	-	-	464,3	-	-
12	Соціології та управління	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Журналістики	-	-	-	-	-	-	-	-
	Всього	743,8	896,8	1539,0	2016,1	367,0	1197,2	2,56	3,58

У зв’язку з об’єднанням математичного та фізичного факультетів в 2018 р. їх зображено разом, а дані при порівнянні та розрахунках сумувались.

Для розрахунку показника ефективності відношення залучених коштів до виділених нам потрібно обсяги коштів, залучених на виконання НДР за рахунок укладених госпдоговорів та грантових проектів сумувати з обсягом коштів, залучених на виконання НДР за рахунок загального фонду держбюджету та розділити на обсяг коштів, виділених на фінансування центрів і лабораторій за рахунок спеціального фонду.

Можемо спостерігати, за тим, що показник ефективності залучених коштів від виділених спеціальним фондом ЗНУ на утримання в 2018 р. у порівнянні з 2017 р. зріс на 1,02 %. Це свідчить про ефективне виконання

договорів цільового характеру, налагодження старих та підключення нових проектів, ведення правильної управлінської діяльності, залучення більшої кількості студентів до науково-дослідницької роботи (наприклад, залучення коштів, вперше за останні роки, в 2018 р. факультетами СПП (464,3 тис. грн.) та ФІФ (332 тис. грн.) за рахунок грантової та проектної діяльності).

На рисунку 3.1 зображено розподіл факультетів за видами надходження та залучення коштів в 2018 р.

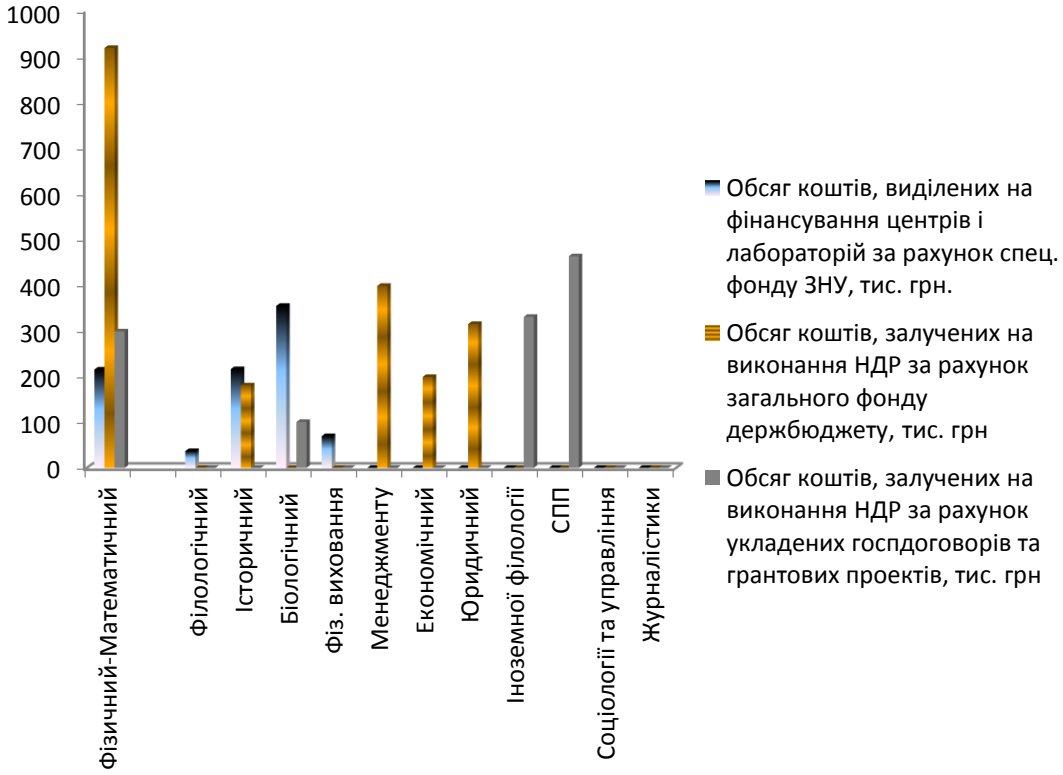

Рис. 3.1 – Розподіл факультетів за видами залучення коштів науково-дослідною частиною в 2018 р.

З діаграми одразу видно, що на фізико-математичний факультет припадає найбільша частка обсягів коштів залучених на виконання НДР за рахунок загального фонду держбюджету. На факультет СПП припадає найбільша частка серед залучених коштів на виконання НДР за рахунок укладених госпдоговорів та грантових проектів. Найбільший обсяг коштів, виділених за рахунок спеціального фонду ЗНУ припадає на біологічний факультет.

Будь-яке явище природи і суспільства не може бути усвідомленим і зрозумілим без обґрунтування його зв’язків з іншими явищами. Щоб пізнати сутність явищ, необхідно розкрити їх взаємовідносини, кількісно визначити вплив тих або інших об’єктивних і суб’єктивних факторів.

Кореляцією називається неповний зв’язок між досліджуваними явищами. Це така залежність, коли будь-якому значенню однієї змінної величини може відповідати декілька різноманітних значень іншої змінної. Вона відображає закон множини причин і наслідків і є вільною неповною залежністю.

Кореляційний аналіз є свого роду логічним продовженням (розвитком) методу статистичних групувань, його поглибленням. Він допомогає вирішити цілий ряд нових завдань у економічному аналізі. Розрахунки на основі кореляційних моделей підвищують ступінь точності аналізу, часто виявляють недоліки попереднього аналізу. Перевага цього методу складається також і в тому, що він дає можливість розв'язувати задачі, які не можна вирішити за допомогою інших методів економічного аналізу – як, наприклад, розділ впливу багатьох факторів, які діють взаємопов'язано і взаємозумовлено [28].

Кореляційно-регресійний аналіз – це побудова та аналіз економіко-математичної моделі у вигляді рівняння регресії (рівняння кореляційного зв’язку), що виражає залежність результативної ознаки від однієї або кількох ознак-факторів і дає оцінку міри щільності зв’язку [20].

Було досліджено залежність власних надходжень оплати за навчання ЗНУ від мінімальної заробітної плати, середньорічної чисельності студентів, середньої вартості оплати за навчання та індексу інфляції. Дані представлено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2 – Дані по ЗНУ та Україні за 2013-2018 рр. для кореляційно-регресійного аналізу

Період	Середньо-річний контингент (Ср.ДФ+Ср.ЗФ)	Середня вартість навчання за рік (Ср.ДФ+Ср.ЗФ)	Мінімальна зарплата	Індекс інфляції	Власні надходження від плати за навчання
	x_{t2}	x_{t3}	x_{t4}	x_{t5}	y_t
	особи	грн	грн	%	грн
2013	5368	12697	1147	100,5	39 785 799,76
2014	6077	12414	1218	124,9	47 683 935,95
2015	6319	13992	1218	143,3	52 493 559,28
2016	6743	14999	1378	112,4	57 800 019,13
2017	6817	14558	3200	113,7	66 150 395,49
2018	7707	17380	3723	109,8	78 142 703,37

Нехай змінна Y залежить від K змінних $X_1, X_2,...,X_K$ і від змінної U (вільний член), формула:

$$Y = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + ... + \beta_K X_K + U \tag{3.1}$$

Метод найменших квадратів (МНК) полягає в тому, щоб визначити коефіцієнти рівняння, формула:

$$\hat{y} = X\hat{\beta} \tag{3.2}$$

такі, щоб сума квадратів відхилень істинних значень змінної y від обчислених по формулі (3.2), була мінімальна, тобто досягав мінімуму функціонал:

$$U = \sum_{i=1}^{T} (y_i - \hat{y}_i)^2 \to \min \tag{3.3}$$

Для визначення значень коефіцієнтів, що забезпечують мінімум формула (3.3), необхідно узяти часткові похідні U по всіх коефіцієнтах і вирішити одержану систему лінійних рівнянь. Оцінка вектора регресійних коефіцієнтів методом МНК може бути записана в матричній формі, згідно формули:

$$\beta = (\mathrm{X}^{\mathrm{T}}\mathrm{X})^{-1}\mathrm{X}^{\mathrm{T}}Y \qquad (3.4)$$

Емпірична функція регресії, буде мати вигляд:

$Y_t = 10669{,}94\mathrm{x}_{t2} + 616{,}3\mathrm{x}_{t3} + 4162{,}55\mathrm{x}_{t4} + 28632{,}47\mathrm{x}_{t5} - 32845133{,}9$

Зміна величини k-го регресора на одиницю при інших рівних умовах викличе зміну оціненої величини на кількість одиниць. Тобто, збільшення середньорічного контингенту контрактників на одну особу, при інших рівних умовах, призведе до збільшення власних надходжень від оплати за навчання на 10,67 тис. грн. в рік. Зрозуміло, що збільшення контингенту призводить до додаткових надходжень за рахунок зобов'язання сплати за надані послуги згідно договору про навчання.

Збільшення середньої вартості навчання за рік для студентів на 1 грн, при інших рівних умовах, призведе до збільшення надходжень на 616,3 грн. в рік. З цим розрахунком важко погодитись, адже середньорічна чисельність студентів близько семи тисяч, тому якщо для всіх вартість зросте на 1 грн. то сума буде мінімум близько шести тисяч, якщо врахувати можливих боржників.

Збільшення мінімальної заробітної плати за рік на 1 грн, при інших рівних умовах, призведе до збільшення надходжень на 4162,55 грн. У зв'язку зі збільшенням витрат на оплату праці в кошторис по сплаті за навчання закладена вартість оплати праці зросте разом з нарахуванням на неї.

Зі збільшенням рівня інфляції у країні та знеціненням коштів вартість за навчання доведеться підвищити. Збільшення рівня інфляції на один % призведе до збільшення надходжень на 28632,47 грн.

Знаючи коефіцієнти бета підставляємо їх у рівняння лінійної багатозначної регресії за формулою 3.1 для кожного показника і знаходимо У розрахунковий ($У_{розр}$) (рис. 3.2).

Період	Середньо-річний контингент (ДФ+ЗФ)	Середня вартість навчання за рік (ДФ+ЗФ)	Мініма-льна зарплата	Індекс інфляції	Власні надходження від плати за навчання	Розрахунок У	$Y=\beta_1X_1+\beta_2X_2+...+\beta_KX_K+U$				
	x_{t2}	x_{t3}	x_{t4}	x_{t5}	y_t	У розрах	b5	b4	b3	b2	b0
	особи	грн	грн	%	грн	грн	28632,47	4162,55	616,3	10669,942	-32845133,9
2013	5368	12697	1147	100,5	39 785 799,76	37030830,4	48878,76	974,6846	970,4	2621,7009	7353681,93
2014	6077	12414	1218	124,9	47 683 935,95	44716972,1	0,9983823	1229715	#Н/Д	#Н/Д	#Н/Д
2015	6319	13992	1218	143,3	52 493 559,28	48271638,5	154,29475	1	#Н/Д	#Н/Д	#Н/Д
2016	6743	14999	1378	112,4	57 800 019,13	54082286,1	9,333E+14	1,51E+12	#Н/Д	#н/д	#н/д
2017	6817	14558	3200	113,7	66 150 395,49	62184246,7					
2018	7707	17380	3723	109,8	78 142 703,37	75596706,3					

Рис. 3.2 – Розрахунок власних надходжень від плати за навчання за допомогою коефіцієнтів бета та Х за формулою (3.1)

Отже, знаючи показники Х з табл. 3.2 ми маємо можливість розрахувати відповідне значення надходжень від плати за навчання.

Однак, на скільки добре розрахункове значення описує наявні, можемо спостерігати за цим побудувавши графік на рис. 3.3 за даними рис. 3.3.

З рис. 3.4 видно, що динаміка У та $У_{розр.}$ близькі за значенням та $У_{розр.}$ добре описує динаміку наявних власних надходжень від оплати за навчання.

Робимо висновок, що побудована багатозначна лінійна регресія нормально описує дані та нею можна користуватись для прогнозування $У_{розр.}$

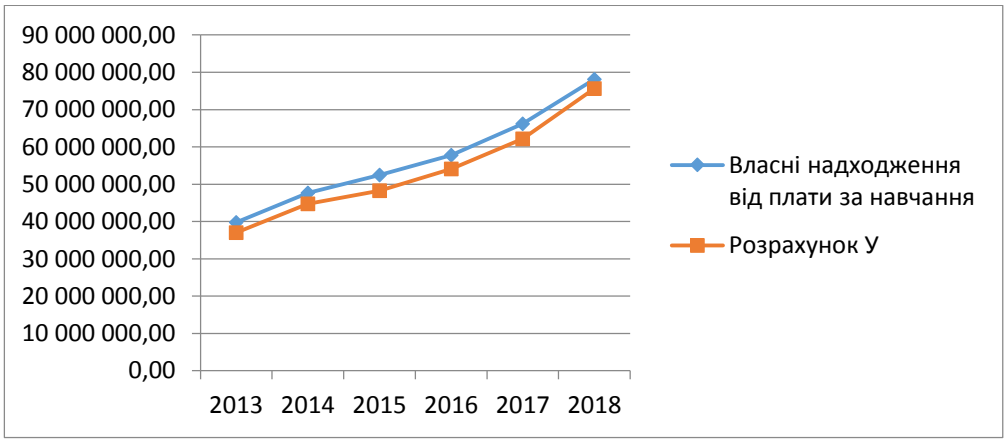

Рис. 3.3 – Порівняння У та $У_{розр.}$ для визначення адекватності розрахованих значень

Для оцінки стандартизованих регресійних коефіцієнтів застосуємо формулу:

$$\tilde{\beta}_k^s = \tilde{\beta}_k \cdot \frac{s_k}{s_y} \qquad (3.5)$$

де s_k – емпіричне середньоквадратичне відхилення k-го регресора,

s_y – емпіричне середньоквадратичне відхилення регресанда.

Показники s_k , s_y можна знайти в Excel за допомогою «Мастер функций» –статистические – СТАНДОТКЛОН (рис. 3.4).

	$\tilde{\beta}_k^s = \tilde{\beta}_k \cdot \frac{s_k}{s_y}$						
	x_{t2}	x_{t3}	x_{t4}	x_{t5}	y_t	-32845133,88	
СТАНДАТОТКЛОН	788,5861821	1802,966112	1161,380845	14,89371232	13673396,73	10669,94216	БЕТТА2
	x_{t2}	x_{t3}	x_{t4}	x_{t5}		616,300362	БЕТТА3
	0,615367865	0,081265006	0,353555866	0,031187843		4162,55326	БЕТТА4
	найважливіший					28632,46884	БЕТТА5

Рис. 3.4 – Оцінка стандартизованих регресійних коефіцієнтів

Зміст $\tilde{\beta}_k^s$: чим більше величина $\tilde{\beta}_k^s$, тим більше вплив k-го регресора на зміну регресанда.

Оскільки 0,62 найбільша величина то можна зробити висновок, що середньорічний контингент контрактників більше за інші показники впливає на зміну надходжень від оплати за навчання.

При інтерпретації регресійних коефіцієнтів приймаються до уваги одиниці виміру регресанда и регресорів. Для визначення ступеня впливу регресора на регресанд без врахування одиниць їх виміру використовується коефіцієнт еластичності (ε_k):

$$\varepsilon_k = \tilde{\beta}_k \frac{x_k^*}{y^*} \tag{3.6}$$

Зміст ε_k: якщо за інших рівних умов k-й регресор зміниться на один відсоток, то регресанд внаслідок цього зміниться на X відсотків. Розрахований ε_k зображено на рисунку 3.5:

Період	Середньо-річний контингент (ДФ+ЗФ)	Середня вартість навчання за рік (ДФ+ЗФ)	Мінімальна зарплата	Індекс інфляції	Власні надходження від плати за навчання	Розрахунок У	
	x_{t2}	x_{t3}	x_{t4}	x_{t5}	y_t	Y рассчет	
	особи	грн	грн	%	грн	грн	
2013	5368	12697	1147	100,5	39 785 799,76	37030830,45	
2014	6077	12414	1218	124,9	47 683 935,95	44716972,12	
2015	6319	13992	1218	143,3	52 493 559,28	48271638,49	
2016	6743	14999	1378	112,4	57 800 019,13	54082286,06	
2017	6817	14558	3200	113,7	66 150 395,49	62184246,66	
2018	7707	17380	3723	109,8	78 142 703,37	75596706,26	
						-32845133,9	
						10669,94216	БЕТТА2
						616,300362	БЕТТА3
СРЕДНЕЕ	6 505,17	14 340,00	1 980,67	117,43	57 009 402,16	4162,55326	БЕТТА4
						28632,46884	БЕТТА5
Коеф.ЕЛАСТИЧ	1,21751412	0,155022625	0,144618785	0,058979855			

Рис. 3.5 – Розрахунок коефіцієнту еластичності

Якщо за інших рівних умов середньорічний контингент збільшується на 1 %, то власні надходження зростуть на 1,22 % в рік, якщо середня вартість навчання, за інших рівних умов, збільшиться на 1 %, то власні надходження збільшуються на 0,16 % в рік, якщо індекс інфляції, за інших рівних умов, збільшиться на 1 %, то надходження збільшуються на 0,06 % в рік, а якщо мінімальна заробітна плата зросте на 1% то надходження від плати за навчання зростуть на 0,14 %.

Міру якості моделі можна визначити за допомогою коефіцієнта детермінації:

$$R^2 = 1 - \frac{\sum u_t^2}{\sum (y_t - y_{средн})^2} \qquad (3.7)$$

де $\sum u_t^2$ – це сума залишків з рис. 3.6 в квадраті;

y_t – дані з таблиці 3.2 (надходження від оплати за навчання);

y_t середнє = 57 009 402,16.

Коефіцієнт детермінації (R^2) показує долю дисперсії регресанда, яка пояснюється регресією.

Розрахуємо R^2 згідно формули (3.7):

$$R^2 = 1 - \frac{9{,}34809E + 14}{3{,}16798E + 13} = 0{,}97 * 100\ \% = 97\ \%$$

Розрахункове значення R^2 дорівнює 97 %, що є досить високим показником.

За допомогою функції «Регресія» можемо отримати опрацьовані дані по таблиці 3.2 на окремий аркуш Excel (рис. 3.6).

Регрессионная статистика						
Множественный R	0,999224572					
R-квадрат	0,998449746					
Нормированный R-квадрат	0,496124365					
Стандартная ошибка	3979938,016					
Наблюдения	6					
			ф-розрах	499,00	ф-критичне	т-критичне
Дисперсионный анализ			332,6666667	0,666666667	19,16429213	4,30265273
	df	*SS*	*MS*	*F*	*Значимость F*	
Регрессия	4	2,04036E+16	5,10089E+15	322,0277932	0,041767046	
Остаток	2	3,16798E+13	1,58399E+13			
Итого	6	2,04352E+16				
	Коэффициенты	*Стандартная ошибка*	*t-статистика*	*P-Значение*	*Нижние 95%*	*Верхние 95%*
Y-пересечение	0	#Н/Д	#Н/Д	#Н/Д	#Н/Д	#Н/Д
Переменная X 2	9743,37881	8458,459915	1,15190932	0,368463087	-26650,43683	46137,19445
Переменная X 3	-731,276656	2985,013304	-0,244982712	0,829313141	-13574,7523	12112,19899
Переменная X 4	5716,384639	2946,763869	1,939885546	0,191935697	-6962,516968	18395,28625
Переменная X 5	-60081,45955	144545,0128	-0,415659167	0,718012258	-682008,4535	561845,5344
ВЫВОД ОСТАТКА						
Наблюдение	*Предсказанное Y*	*Остатки*	*Остатки^2*			
1	43535944,25	-3750144,486	1,40636E+13			
2	49590826,81	-1906890,862	3,63623E+12			
3	49689271,07	2804288,215	7,86403E+12			
4	55855206,73	1944812,4	3,7823E+12			
5	67235856,68	-1085461,192	1,17823E+12			
6	77067787,96	1074915,412	1,15544E+12	Сумма остатков в ^2		3,16798E+13

Рис. 3.6 – Виведення результатів регресії (факторів впливу та функції з табл. 3.2)

Табличне значення R^2 можна спостерігати на рисунку 3.6 (R-квадрат), воно дорівнює 0,998449746, це означає, що модель майже 100 % описує вихідні дані.

Невелика різниця між табличним та розрахунковим показниками завжди присутня у зв’язку з округленням.

Недоліком даного коефіцієнта є те, що він завжди збільшується при збільшенні кількості регресорів в моделі, навіть якщо вони є статистично незначущі. Такий високий показник як 97 та 99 відсотків наштовхує на думку, що 4 показника X штучно завищили коефіцієнт детермінації.

Оцінити статистичну значущість усієї моделі в цілому можна за допомогою F-тесту (тест Фішера).

Для цього необхідно знайти розрахункове значення F-критерію і порівняти його з критичним при заданому рівні значущості α та числі ступенів свободи К – 1 (4 (кількість параметрів моделі) – 1= 3) та Т-К (6 (кількість подій) – 4 = 2). Якщо розрахункове значення перевищує критичне, тобто $F_{розр} > F_{крит}$, то модель в цілому статистично значуща, з ймовірністю $1-\alpha$.

$$F_{розр} = \frac{R^2}{1-R^2} \cdot \frac{T-K}{K-1} \tag{3.8}$$

$\mathrm{F_{розр}} = \frac{0{,}998}{1-0{,}998} * \frac{2}{3}. = 332{,}67$

$F_{крит}(\alpha, K-1, T-K)$ можна знайти в Excel за допомогою «Мастер функций» – Статистические – FРАСПОБР.

$\mathrm{F_{крит}}$ (0,05; 3; 2) = 19,16

В даному випадку робимо висновок про те, що згідно тесту Фішера модель з вірогідністю в 95 % є статистично значуща, оскільки $\mathrm{F_{розрах}} > \mathrm{F_{крит}}$.

Для перевірки гіпотези про статистичну значущість параметрів регресії застосовують t -тест.

Для цього необхідне розрахункове значення t - критерію (критерію Стьюдента) порівняти з критичним значенням при заданому рівні значущості і числі ступенів свободи Т-К. Якщо розрахункове значення, по модулю,

перевищує критичне, тобто $\left| t_{k\_розр} \right| > t_{крит}$, то k- тий параметр є статистично значущим.

Розрахункове значення t – критерію можна знайти в Excel: «вывод регрессионных итогов» таблиця 3, стовпчик t – статистика.

Критичне значення t – критерію можна знайти в Excel за допомогою «Мастер функций» – Статистические – СТЬЮДРАСПОБР: (α ; Т-К).

$t_{\text{крит}}(0{,}05; 2) = 4{,}30265273$

В табл. 3.3 зображено порівняння показників t -критерію.

Таблиця 3.3 – Розрахункове та критичне значення t -критерію

Змінні	t-статистика	t-критичне
Змінна X 2	1,15190932	4,30265273
Змінна X 3	-0,244982712	
Змінна X 4	1,939885546	
Змінна X 5	-0,415659167	

Згідно тесту Стьюдента із ймовірністю в 95 % параметри моделі є статистично не значущі, модель підібрана невдало, так як вона не узгоджується з експериментальними даними.

Отже, отримані результати за тестами, що оцінюють адекватність та статистичну значущість моделі та її параметрів повністю протилежні. Це може свідчити, про те, що дані фактори можуть як впливати на величину надходжень від оплати за навчання, так і не впливати, можуть залежати одне від одного, а можуть і не залежати.

Коефіцієнт кореляції – використовується для оцінки ступеня лінійної залежності між двома змінними X та Y. Може приймати значення від -1 до +1. При додатних значеннях коефіцієнта кореляції із зростанням факторної змінної X збільшується середнє значення результуючої змінної У; при від'ємних – із зростанням факторної змінної X середнє значення результуючої змінної зменшується У.

Розрахувати коефіцієнт кореляції можна в Excel за допомогою «Мастер функций» – КОРРЕЛ.

Отримані дані :

– фактор X2 приймає значення 0,980405718;

– фактор X3 приймає значення 0,929633378;

– фактор X4 приймає значення 0,91190991;

– фактор X5 приймає значення -0,09252285.

Фактори X2, X3 та X4 мають значення коефіцієнту більше 0,9 це значення дуже наближене до +1. Отже, між регрессорами та регресандом існує сильний прямий взаємозв'язок, це означає, що якщо збільшується X зростає і У, тобто зростання одного показника супроводжується зростанням іншого, зниження одного показника призводить до зниження іншого.

Для показника X5 коефіцієнт кореляції близький до нуля, тобто зв'язок між індексом інфляції та власними надходженнями від оплати за навчання слабкий, або майже відсутній. В такій ситуації говорять, що випадкові величини X5 та У некорельовані, але це не означає, що вони незалежні [19].

Кореляційний аналіз є свого роду логічним продовженням (розвитком) методу статистичних групувань, його поглибленням. Він допомагає вирішити цілий ряд нових завдань у економічному аналізі. Розрахунки на основі кореляційних моделей підвищують ступінь точності аналізу, часто виявляють недоліки попереднього аналізу. Перевага цього методу складається також і в тому, що він дає можливість розв'язувати задачі, які не можна вирішити за допомогою інших методів економічного аналізу – як, наприклад, розділ впливу багатьох факторів, які діють взаємопов'язано і взаємозумовлено .

Висновки до розділу 3

Для досягнення стратегічних цілей розвитку у сфері освіти необхідно впровадження інноваційних методів фінансування (фандрейзинг) і планування

діяльності освітніх організацій (програмно-цільове бюджетування, орієнтоване на результат та перехід від кошторисного планування на нормативно-подушний метод). Важливо також підвищення якості бюджетних послуг (впровадження конкурсних механізмів витрачання бюджетних коштів у соціальній сфері).

Отже, фінансове та матеріально-технічне забезпечення галузі вищої освіти має створювати передумови для надання громадянам якісної освіти відповідно до сучасних запитів кожної особистості і потреб інноваційного розвитку держави. Таким чином, нормативно-подушний метод фінансування характеризується більшими потенційними можливостями для визначення обсягів фінансування, пов'язаних з функціонуванням ЗВО та наданням якісних освітніх послуг, максимально наближених до реальних витрат, ніж кошторисний, який заснований на визначенні витрат від попередньо досягнутих показників, отже, призводить до неефективного та неекономного використання бюджетних ресурсів.

Крім того, нормативно-подушний метод фінансування має можливість стати могутнім засобом оптимізації діяльності окремих ЗВО і всієї системи вищої освіти, суттєвим фактором та поштовхом для підвищення економічної і юридичної захищеності, самостійності діяльності ЗВО, зацікавленості ефективного використання виділених коштів та зниження впливу суб'єктивних факторів при плануванні та розподілі фінансових ресурсів.

В даний час для більш успішної реалізації своєї діяльності все більше соціальних організацій різного профілю вдаються до сучасних методів управління і розвитку. Використання технологій фандрейзингу дозволяє зробити роботу ЗВО більш відкритою і доступною як для безпосередніх споживачів їх послуг (фізичних осіб), так і для комерційних організацій і держави в цілому [52].

Використання методу кореляції і регресії дозволило вирішити такі основні завдання:

– встановити характер і тісноту зв'язку між досліджуваними явищами;

– визначити і кількісно виміряти ступінь впливу окремих факторів і їх комплексу на рівень досліджуваного явища (надходжень від плати за навчання);

– на підставі фактичних даних моделі залежності економічних показників від різних факторів розраховувати кількісні зміни аналізованого явища при прогнозуванні показників.

ВИСНОВКИ

Проведене у магістерській роботі дослідження процесу фінансового планування діяльності бюджетних установ дозволило сформулювати такі висновки і пропозиції:

Фінансове планування являє собою процес розробки системи фінансових планів і планових показників (нормативів) щодо забезпечення розвитку установи необхідними фінансовими ресурсами і підвищенню ефективності його фінансової діяльності в майбутньому.

Бюджетна установа – державна (муніципальна) установа, фінансове забезпечення виконання функцій якої, у тому числі з надання державних (муніципальних) послуг фізичним та юридичним особам відповідно до державного (муніципального) завдання, здійснюється за рахунок коштів відповідного бюджету на основі бюджетного кошторису.

Кошторис є основним плановим документом бюджетної установи, який надає повноваження щодо отримання доходів і здійснення видатків, визначає обсяг і спрямування коштів для виконання бюджетною установою своїх функцій та досягнення цілей, визначених на бюджетний період відповідно

Залежно від джерел утворення доходи бюджетної установи поділяються на два види: доходи загального фонду бюджету; доходи спеціального фонду бюджету.

Доходи спеціального фонду – це надходження від плати за послуги, що надають бюджетні установи згідно із законодавством України, а також кошти, перераховані бюджетним установам для виконання окремих доручень, благодійні внески, гранти та подарунки.

Доходи загального фонду – це держані кошти, що надійшли на рахунок бюджетної установи із загального фонду державного або місцевого бюджету для її утримання. Їх ще називають асигнуваннями (фінансуванням) з державного бюджету.

Складання кошторисів витрат бюджетних організацій засноване на підготовці розрахунків показників різних статей витрат. Алгоритми цих розрахунків не однакові і пов'язані з видами витрат.

У сучасних умовах з'явився ряд нових вимог, які ставляться керівниками (розпорядниками бюджетних коштів) до системи фінансового планування бюджетних установ.

Основними видами планування в бюджетних установах є: нормативний; метод коефіцієнтів; методи обробки просторових, часових та просторово-часових сукупностей; програмно-цільовий; економіко-математичні; метод системного аналізу та синтезу; балансовий; аналітичний метод; метод прямого рахунку; синхронний; послідовний; стабільний і т.д.

При плануванні бюджетним установам доводиться розподіляти свої витрати між програмами головних розпорядників, як підсумок вони обмежені розміром виділених бюджетних коштів.

Бюджетна програма – сукупність заходів, спрямованих на досягнення єдиної мети, завдань та очікуваного результату, визначає та реалізує які розпорядник бюджетних коштів відповідно до покладених на нього функцій

Сьогодні правовому режиму використання бюджетних коштів бюджетними установами та іншими одержувачами притаманні серйозні обмеження, зумовлені нестачею бюджетних коштів, жорсткою економією їхнього витрачання, запобігання збільшенню інфляції і т. д.. Видатки з державного бюджету є необхідними для існування бюджетних організацій, тому для належного функціонування цих установ потрібний чітко налагоджений фінансовий механізм. Потрібно змінити ситуацію, що склалась у державному секторі, тобто виводити державні установи на новий, якісно досконалий рівень функціонування за рахунок покращення їх фінансового забезпечення. Це може бути досягнуто шляхом пошуку нових джерел фінансування для таких установ, що забезпечить їм безперебійну роботу. Необхідно оптимізувати мережу розпорядників бюджетних коштів, а звідси –

забезпечити цільовий розподіл бюджетних коштів, а також підвищити бюджетний контроль над використанням наданих коштів.

Необхідно запровадити нові форми фінансування та вдосконалити існуючі форми. Це дозволить бюджетним установам та організаціям самостійно залучати додаткові кошти та витрачати їх на власні потреби, що може бути стимулом для розвитку.

В цілому бюджетні установи слабо орієнтовані на підвищення якості надаваних ними послуг, ефективне використання бюджетних асигнувань та закріпленого за ними державного майна, тому запропоновано перейти на новий метод фінансового планування та фінансування з боку держави – нормативно-подушний .

Даний метод характеризується більшими потенційними можливостями для визначення обсягів фінансування, пов’язаних з функціонуванням ЗВО та наданням якісних освітніх послуг, максимально наближених до реальних витрат, ніж кошторисний, який заснований на визначенні витрат від попередньо досягнутих показників, отже, призводить до неефективного та неекономного використання бюджетних ресурсів.

При аналізі фінансової та господарської діяльності Запорізького національного університету було встановлено, що основним його призначенням є надання освітніх послуг населенню. Ми мали змогу ознайомитись із структурою, управлінням, напрямком діяльності бюджетної установи та організацією ведення бухгалтерського обліку.

Дана установа є бюджетною, але не знаходиться на повному утриманні держави, великим плюсом слугує достатня кількість надходжень від основної та додаткової діяльностей, що дозволяє ЗНУ витрачати кошти не лише на захищені статті, а й на розвиток.

Проаналізувавши кошториси видатків університету за 2015-2019 рр. маємо наступні висновки:

– оплата праці – дана стаття є захищеною, тому, обов’язковою вимогою є першочергове забезпечення коштами на заробітну плату працівників

бюджетної установи. Видатки з заробітної плати зростають кожного року, проте основним фактором впливу стало постійне зростання законодавчо встановленої суми мінімальної заробітної плати;

– нарахування на заробітну плату – дана стаття також є захищеною і розмір її фінансування прямо залежить від розміру видатків на оплату праці установи;

– придбання предметів і матеріалів – видатки з даної статті частіше всього здійснюються за рахунок власних надходжень. В ЗНУ введено суворий контроль за раціональним і економічним використанням усіх матеріальних цінностей, необхідних для функціонування університету: канцтоварів, облікових документів і регістрів, господарських матеріалів, продуктів харчування, спецодягу, книг для бібліотек тощо;

– оплата комунальних послуг та енергоносіїв – при збільшенні законодавчо встановлених тарифів відповідно зростають комунальні платежі. Для оптимальної сплати спожитих послуг потрібно стежити за раціональністю їх використання;

– до видатків розвитку відноситься капітальний ремонт та придбання обладнання і предметів довгострокового користування – дані видатки не є першочерговими, вони можуть передбачатися лише за умови забезпечення коштами невідкладних витрат та відсутності заборгованостей. В ЗНУ збільшення видатків по даним статтям свідчить, що невідкладні витрати повністю забезпечені коштами і установа має можливість придбати нове обладнання і предмети довгострокового користування, а також провести ремонтні роботи.

Активно використовуються можливості наповнення доходів кошторису університету за рахунок впровадження додаткових освітніх послуг, передбачених чинним законодавством, використання майна, господарської діяльності. Зокрема, за 2018 рік отримано надходжень:

– від основної діяльності – 82,1 млн. грн.

– від додаткових послуг, які надаються університетом – 8,1 млн. грн.

– від господарської діяльності – 10,8 млн. грн.

– від грантової діяльності – 823 тис. грн.

– від оренди майна – 574,1 тис. грн.

Зростання власних надходжень коштів не є самоціллю, а засобом найбільш повного задоволення потреб колективу університету.

За допомогою кореляційно-регресійного аналізу було побудовано та проаналізовано економіко-математичну модель у вигляді рівняння регресії (рівняння кореляційного зв’язку), що виражає залежність власних надходжень оплати за навчання ЗНУ від мінімальної заробітної плати, середньорічної чисельності студентів, середньої вартості оплати за навчання та індексу інфляції та дано оцінку міри щільності зв’язку.

Побудована багатозначна лінійна регресія нормально описує дані та нею можна користуватись для прогнозування $У_{розр.}$ (власних надходжень від оплати за навчання).

Згідно розрахованого коефіцієнту еластичності, якщо за інших рівних умов середньорічний контингент збільшується на 1 %, то власні надходження зростуть на 1,22 % в рік, якщо середня вартість навчання, за інших рівних умов, збільшиться на 1 %, то власні надходження збільшуються на 0,16 % в рік, якщо індекс інфляції, за інших рівних умов, збільшиться на 1 %, то надходження збільшуються на 0,06 % в рік, а якщо мінімальна заробітна плата зросте на 1% то надходження від плати за навчання зростуть на 0,14 %.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

.

1. Алфьорова І., Колесникова М. Дослідження економічної сутності бюджетування та фінансового планування. *Схід*. 2010. № 3 (103). С. 3–7.

2. Благун І. Г., Сорока Р. С., Єлейко І. В. Фінанси : навч. посіб. Львів : Магнолія, 2007. 316 с.

3. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. Эльга : НикаЦентр, 2007. Т. 1. 624 с.

4. Богославець Г. І. Сучасні підходи до планування діяльності загальноосвітнього навчального закладу : наук-метод. посіб. Черкаси : ЧОІПОПП, 2015. 36 с.

5. Бортнік С. М. Принципи та роль фінансового планування в забезпеченні розвитку підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка».* 2015. № 819. С.18. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2015_819_5. (дата звернення: 01.11.2019).

6. Бугай В. З., Горбунова А. В. Ліквідність в оцінці і діагностиці фінансового стану підприємства: монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2014. 213 с.

7. Бюджетна система: підручник. Юрій С. І. та ін.; за ред. Юрія С. І., Дем'янишина В. Г., Кириленко О. П. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 624 с.

8. Бюджетний кодекс України: Закон України від 09.11.2019 р. № 2456-VI. *Відомості Верховної ради України.* 2010. №50-51, Ст. 572. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/2456-17. (дата звернення: 01.10.2019).

9. Варналій З. С., Бугай Т. В., Онищенко С. В. Бюджетний процес в Україні: стан та проблеми інституційного забезпечення: монографія. Полтава : ПолтНТУ, 2014. 271 с.

10. Василик О. Д., Теорія фінансів : навч. посіб. Київ : Центр навч. літ., 2005. 480 с.

11. Вступ.OCBITA.UA: Вступники зараховані на контракт. URL : https://ru.osvita.ua/vnz/rating/vstup-osvita/59048/. (дата звернення: 01.11.2019).

12. Данилюк М. О., Спасів Н. Я., Орищин Т. М. та ін. Фінанси підприємств : навч. посіб. Тернопіль : ТАЙП, 2013. 183 с.

13. Державна казначейська служба України. URL : https://www.treasury.gov.ua/ua. (дата звернення: 14.09.2019).

14. Державна служба статистики України. URL : http://www.ukrstat.gov.ua. (дата звернення: 10.11.2019).

15. Запорізький національний університет. URL : https://www.znu.edu.ua/. (дата звернення: 24.09.2019).

16. Івченко Л. В., Федорченко О. Є. Аналіз фінансового стану підприємств: інформаційне та методичне забезпечення. *Фінанси облік і аудит.* № 1(25). 2015. С. 199–204.

17. Інструкція з підготовки бюджетних запитів : Наказ Міністерства фінансів України від 06.06.2012 р. № 687. Дата оновлення : 24.07.2015. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1057-12. (дата звернення: 11.09.2019).

18. Інструкція про ведення касових операцій банками України : Постанова Правління Національного банку України від 25.09.2018 р. № 103. Дата оновлення : 25.10.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#n16. (дата звернення: 01.11.2019).

19. Коефіцієнт кореляції. URL : https://studopedia.su/12_32347_koefitsiient-korelyatsii.html. (дата звернення: 29.11.2019).

20. Кореляційно-регресійний аналіз. URL : http://ukr.vipreshebnik.ru/entsiklopediya/56k/3928korelyatsijnoregresijnijanaliz.html. (дата звернення: 01.12.2019).

21. Кремень О. І., Кремень В. М. Фінанси : Організаційне забезпечення реалізації фінансової політики. URL : https://economuch.com/osnovyi-finansov-ekonomika/organizatsiynezabezpechennyarealizatsiji59708.html. (дата звернення: 01.11.2019).

22. Кузьмін О. Є., Данилюк М. О., Мельник О. Г. та ін. Управління витратами : навч. посіб. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2014. 245 с.

23. Лисяк Л. В., Дубовська О. В. Удосконалення механізму фінансового забезпечення закладів загальної середньої освіти в Україні. *Ефективна економіка.* 2014. № 11. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3489. (дата звернення: 26.11.2019).

24. Марцин В.С. Планування як основна складова процесу фінансової діяльності. *Фінанси України*. 2008. № 4 (149). С. 45–49.

25. Міністерство освіти і науки України – Ліцензування. URL : https://mon.gov.ua/ua/tag/litsenzuvannya. (дата звернення: 27.11.2019).

26. Настич Т. П. Фінансове забезпечення освітньої діяльності вищих навчальних закладів. *Науковий вісник ЧДІЕУ*. 2013. № 3 (19). С. 141–145.

27. Наукова інфраструктура (Наука ЗНУ). URL : http://web.znu.edu.ua/NIS/620.ukr.html. (дата звернення: 29.10.2019).

28. Опря А. Т., Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Кононенко Ж. А. Статистика: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 448 с.

29. Положення «Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні» : Постанова Правління Національного банку України від 29.12.2017 р. № 148. Дата оновлення : 12.12.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17. (дата звернення: 30.10.2019).

30. Положення «Про Відділ бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності Запорізького національного університету» : Наказ від 12.04.2011 р. № 151. URL : https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/buchgalterija/polozhennya_pro_bukh_sluzhbu_univer.pdf. (дата звернення: 19.10.2019).

31. Порядок пільгового кредитування для здобуття професійно-технічної та вищої освіти : Постанова Кабінету міністрів України від 29.08.2018 р. № 673. Дата оновлення : 07.08.2019. URL :

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/673-2018-%D0%BF. (дата звернення: 18.11.2019).

32. Про вищу освіту : Закон України від 01.01.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 09.08.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/paran65. (дата звернення: 24.10.2019).

33. Про Державний бюджет України на 2015 рік : Закон України від 01.01.2015 р. № 80-VIII. Дата оновлення: 29.12.2015. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80-19. (дата звернення: 05.11.2019).

34. Про Державний бюджет України на 2016 рік : Закон України від 01.01.2016 р. № 928-VIII. Дата оновлення: 28.12.2016. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928-19. (дата звернення: 05.11.2019).

35. Про Державний бюджет України на 2017 рік : Закон України від 01.01.2017 р. № 1801-VIII. Дата оновлення: 02.12.2017. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19. (дата звернення: 05.11.2019).

36. Про Державний бюджет України на 2018 рік : Закон України від 01.01.2018 р. № 2246-VIII. Дата оновлення: 13.12.2018. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19. (дата звернення: 05.11.2019).

37. Про Державний бюджет України на 2019 рік : Закон України від 01.01.2019 р. № 2629-VIII. Дата оновлення: 13.12.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19. (дата звернення: 05.11.2019).

38. Про ефективне використання державних коштів : Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2016 р. № 710. Дата оновлення : 21.11.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/710-2016-п?lang=uk. (дата звернення: 16.11.2019).

39. Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету : Наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 р. № 333. Дата оновлення : 01.01.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12/paran524. (дата звернення: 23.11.2019).

40. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ : Постанова Кабінету міністрів України від 28.02.2002 р. № 228. Дата оновлення : 09.11.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-%D0%BF. (дата звернення: 11.09.2019).

41. Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових регістрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання : Наказ Міністерства фінансів України від 08.09.2017 р. № 755. Дата оновлення : 08.09.2017. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-17. (дата звернення: 29.10.2019).

42. Про оплату праці : Закон України від 01.05.1995 р. № 108/95-ВР. Дата оновлення: 01.01.2017. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80. (дата звернення: 04.11.2019).

43. Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери : Постанова Кабінету міністрів України від 30.08.2002 р. № 1298. Дата оновлення : 29.10.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1298-2002-%D0%BF. (дата звернення: 11.09.2019).

44. Про схвалення Концепції застосування програмно-цільового методу в бюджетному процесі : Розпорядження Кабінету міністрів України від 14.09.2002 р. № 538-р. Дата оновлення : 14.09.2019. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/538-2002-%D1%80. (дата звернення: 15.09.2019).

45. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 рр. : Розпорядження Кабінету міністрів України від 08.02.2017 р. № 142-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80. (дата звернення: 27.11.2019).

46. Складаємо кошторис бюджетної установи на 2020 рік. URL : https://www.budgetnyk.com.ua/article/46-pro-koshtoris-byudjetno-ustanovi-vd-a-do-ya?ustp=W. (дата звернення: 03.10.2019).

47. Таукешева Т. Д. Фінансове планування діяльності бюджетних установ: навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 405 с.

48. Телишевська Л. І., Андрущенко Н. П., Сергеєв С. С. Фінансове планування як передумова фінансової стабільності підприємства. *Механізм регулювання економіки.* 2013. № 2. С. 71–77.

49. Тимошенко О. В. Особливості реалізації фінансового механізму системи вищої освіти України. *Економічний вісник НГУ*. 2009. №1. С. 123–130.

50. ТОП-100 самых популярных вузов среди абитуриентов. URL : https://ru.osvita.ua/consultations/bachelor/65178/. (дата звернення: 01.11.2019).

51. Университеты пустят под нож. Как МОН устроит революцию в вузах. URL : https://www.dsnews.ua/society/universitety-pustyat-pod-nozh-kak-mon-ustroit-revolyutsiyu-14112019130000. (дата звернення: 28.11.2019).

52. Фандрайзинг як система пошуку джерел фінансування для громадських організацій: український та зарубіжний досвід. URL : https://naub.oa.edu.ua/2014/fandrajzynhyaksystemaposhukudzherelfinansuvannya-dlya-hromadskyh-orhanizatsij-ukrajinskyj-ta-zarubizhnyj-dosvid/. (дата звернення: 28.11.2019).

53. Щодо Положення про організацію наукової, науково-технічної діяльності у вищих навчальних закладах III та IV рівнів акредитації : Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2006 р. № 422. Дата оновлення : 21.11.2006. URL : https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1197-06. (дата звернення: 29.10.2019).

54. Щодо штатного розпису : Лист Міністерства праці та соціальної політики України від 27.06.2007 р. № 162/06/187-07. URL : https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v162_203-07. (дата звернення: 03.11.2019).

55. Юрій С. І., Бескид Й. М. Бюджетна система України : навч. посіб. Київ : НІОС, 2000. 400 с.

56. IGotoWorld – 12 most beautiful higher educational establishments of Ukraine. URL : https://ua.igotoworld.com/en/article/656_12-naikrasivishih-vuziv-ukrajini.htm. (дата звернення: 01.11.2019).

57. IREG Observatory on Academic Ranking and Excellence. The rating of TOP-200 Ukraine universities in 2019. URL : https://ru.osvita.ua/vnz/rating/64884/

58. Scopus: Access and use Support Center. URL : http://scopus.org.ua/2019/rejting-vnz-za-pokaznikami-naukometrichnoi-bazi-danih-scopus-stanom-na-15.01.2019.html. (дата звернення: 01.11.2019).

59. Web of Science: h-index information. URL : https://support.clarivate.com/ScientificandAcademicResearch/s/article/Web-of-Science-h-index-information?language=en_US. (дата звернення: 29.11.2019).

60. Webometrics, Ranking Web of Universities, Edition. URL : https://www.webometrics.info/en/europe/ukraine%20. (дата звернення: 01.11.2019).

ДОДАТОК А

Структура Запорізького національного університету

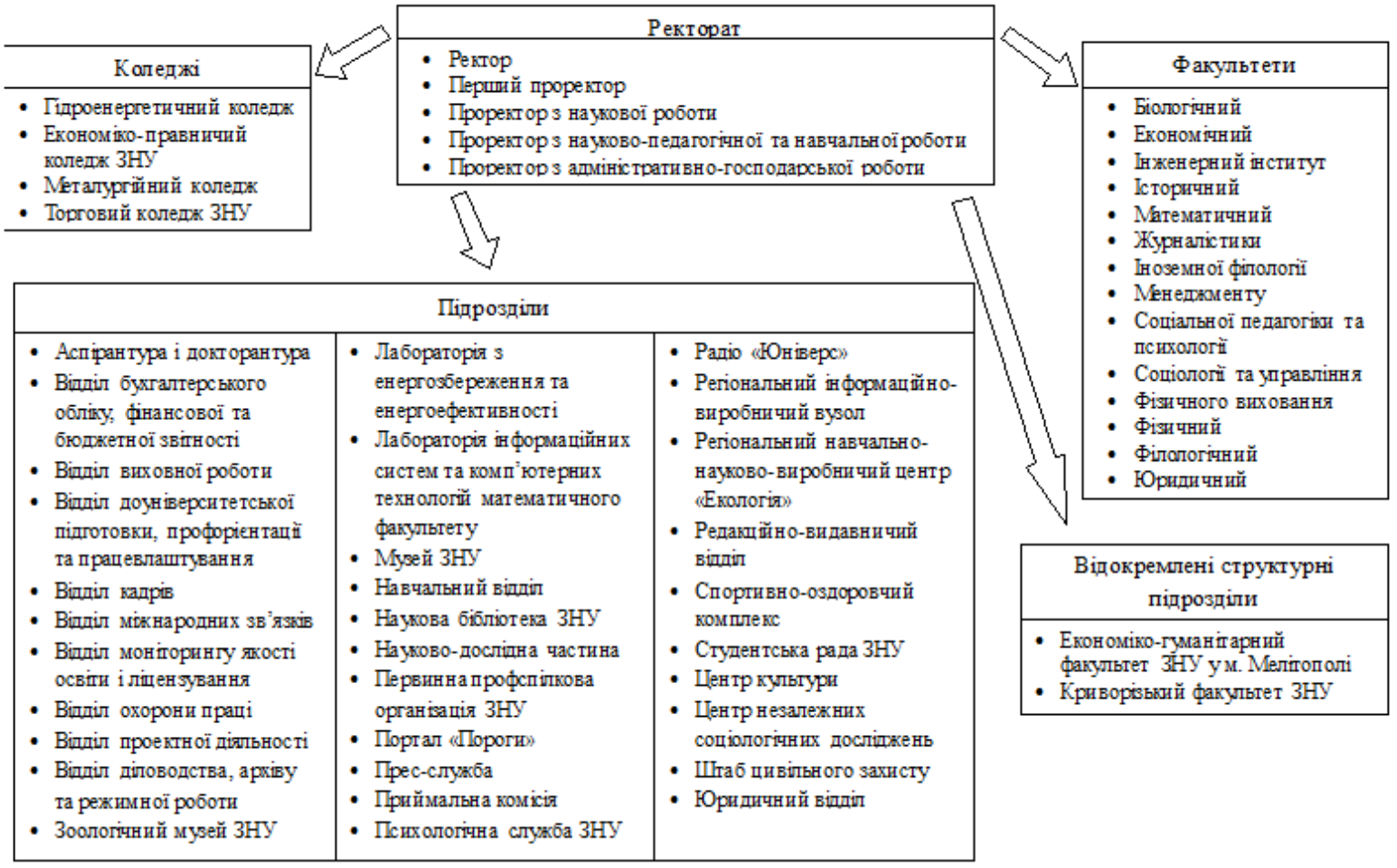

ДОДАТОК Б

ЗВЕДЕНИЙ ШТАТНИЙ РОЗПИС на 2015 рік

по ДВНЗ "Запорізький національний університет" Міносвіти і науки України

01.01.2015

Назва структурного підрозділу та посад	Кількість штатних посад	Разом по окладах ЄТС	Надбавки по видам (грн.)				Доплати по видам (грн.)			Разом надбавки та доплати, грн.	Фонд заробітної плати на місяць	Фонд заробітної плати на рік
			за поч. звання	за скл. напр.	за вис. років	інші(пед.прац. та бібл)	за вчене звання	за наук. ступ	інші			
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Загальний фонд												
АУП (ректор, проректори)	4,00	14302,75	2154,70		3584,98		4437,57	3222,76		13400,01	27702,76	332433,12
Проректор по АХЧ										0,00	0,00	0,00
АУП (декани та інші)	13,00	44967,00	2767,20		11068,80		13455,51	9512,25		36803,76	81770,76	981249,12
ПВС	274,80	807903,60	11125,40		243686,94		169608,65	139544,05	14993,28	578958,34	1386861,94	16642343,28
інші НПП	1,00	1806,00			361,20		595,98	451,50		1408,68	3214,68	38576,16
пед.працівники	22,00	34383,00			6077,70	3856,20				9933,90	44316,90	531802,80
спеціалісти	279,25	392688,83							280,35	280,35	392969,17	4715630,04
бібліотекарі	30,00	47732,80			12730,54	23210,40				35940,94	83673,74	1004084,88
робітники	159,75	195214,25							12051,80	12051,80	207266,05	2487192,60
Разом по всіх катег. праців.	783,80	1538998,23	16047,30	0,00	277510,16	27066,60	188097,71	152730,56	27325,43	688777,78	2227776,00	26733312,00
індексація											92824,00	1113888,00
погодинний фонд(художні ВНЗ)												
доп. на оздоров та щор. вин пед.прац.												950000,00
нерозподілені вид.на підв.зп												138900,00
Разом по загальному фонду	**783,80**	**1538998,23**	**16047,30**	**0,00**	**277510,16**	**27066,60**	**188097,71**	**152730,56**	**27325,43**	**688777,78**	**2320600,00**	**28936100,00**
Спеціальний фонд												
АУП (ректор, проректори)	1,00	3529,25		18036,33	1058,78		882,31	529,39		20506,81	24036,06	288432,72
Проректор по АХЧ	1,00	3529,25		3529,25						3529,25	7058,50	84702,00
АУП (декани та інші)				27326,10						27326,10	27326,10	327913,20
ПВС	392,95	1068602,80	12057,60	80246,70	237961,90		67269,58	132819,92	2156,96	532512,66	1601115,46	19213385,52
інші НПП	1,00	2377,00		2377,00	713,10		594,25	356,55		4040,90	6417,90	77014,80
пед.працівники	21,75	34085,50		8356,50	3144,30	5074,50	67,10	369,20		17011,60	51097,10	613165,20
спеціалісти	165,75	242812,31		188466,35	155,10	180,60	800,81	63,87		189666,73	432479,04	5189748,48
бібліотекарі	9,00	13995,80		2113,55	566,50	5566,40				8246,45	22242,25	266907,00
робітники	163,00	201224,00		88737,15		2707,00			8201,95	99646,10	300870,10	3610441,20
Разом по всіх катег. праців.	755,45	1570155,91	12057,60	419188,93	243599,68	13528,50	69614,05	134138,93	10358,91	902486,60	2472642,51	29671710,12
індексація											17007,49	204089,88
погодинний фонд (художні ВНЗ)											40350,00	484200,00
доп. на оздоров та щор. вин пед.прац.												600000,00
нерозподілені вид.на підв.зп												419100,00
Разом по спеціальному фонду	**755,45**	**1570155,91**	**12057,60**	**419188,93**	**243599,68**	**13528,50**	**69614,05**	**134138,93**	**10358,91**	**902486,60**	**2530000,00**	**31379100,00**
Разом по ВУЗУ	**1539,25**	**3109154,14**	**28104,90**	**419188,93**	**521109,84**	**40595,10**	**257711,76**	**286869,49**	**37684,34**	**1591264,38**	**4850600,00**	**60315200,00**

Ректор (директор) М.О. Фролов

ШТАТНИЙ РОЗПИС
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
З 1 січня 2016 року

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
ШТАТ В КІЛЬКОСТІ 1605,25
ШТАТНИХ ОДИНИЦЬ З МІСЯЧНИМ ФОНДОМ
ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ 6 386 227,00
(ШІСТЬ МІЛЬЙОНІВ ТРИСТА ВІСІМДЕСЯТ ШІСТЬ ТИСЯЧ
ДВІСТІ ДВАДЦЯТЬ СІМ ГРИВЕНЬ 00 КОП.)
Заст. ректора Хобзей П.К

підпис керівника ініціали, прізвище
16.03.2016
число, місяць, рік
М П

№	Назва структурного підрозділу та посад	Кількість штат по-сад	Оклад по ЄТС	Підвищення посад. окладу по видам	Оклад по ЄТС з урахуван. підвищ.	Разом сума по окладах	Надбавки по видам(грн.)				Доплати по видам (грн.)					Разом надбавки та доплати грн.	Фонд заробітної плати на місяць	Фонд заробітної плати на рік
							за скл. напр., за високі досягн.	за почес. спорт зв., за особл. умови праці, пед.прац.	за знання ін. мови, клас.	за вислугу років	за вчене звання	за наук. ступінь	за зав. кафедрою, заст. Декана	за нічні	за дезин.засоби, шкідливі умови			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ЗАГАЛЬНИЙ ФОНД																		
АУП за умовами оплати праці віднесені до НПП																		
1	РЕКТОР	1	4853,00		4853,00	4853,00		970,60		1455,90	1601,49	1213,25				5241,24	10094,24	121130,88
2	ПЕРШИЙ ПРОРЕКТОР	1	4610,35		4610,35	4610,35				922,07	1152,59	1152,59				3227,25	7837,60	94051,20
3	ПРОРЕКТОР З НАУКОВОЇ РОБОТИ, Д/Н	1	4610,35		4610,35	4610,35				1383,11	1521,42	1152,59				4057,11	8667,46	104009,52

ДОДАТОК В

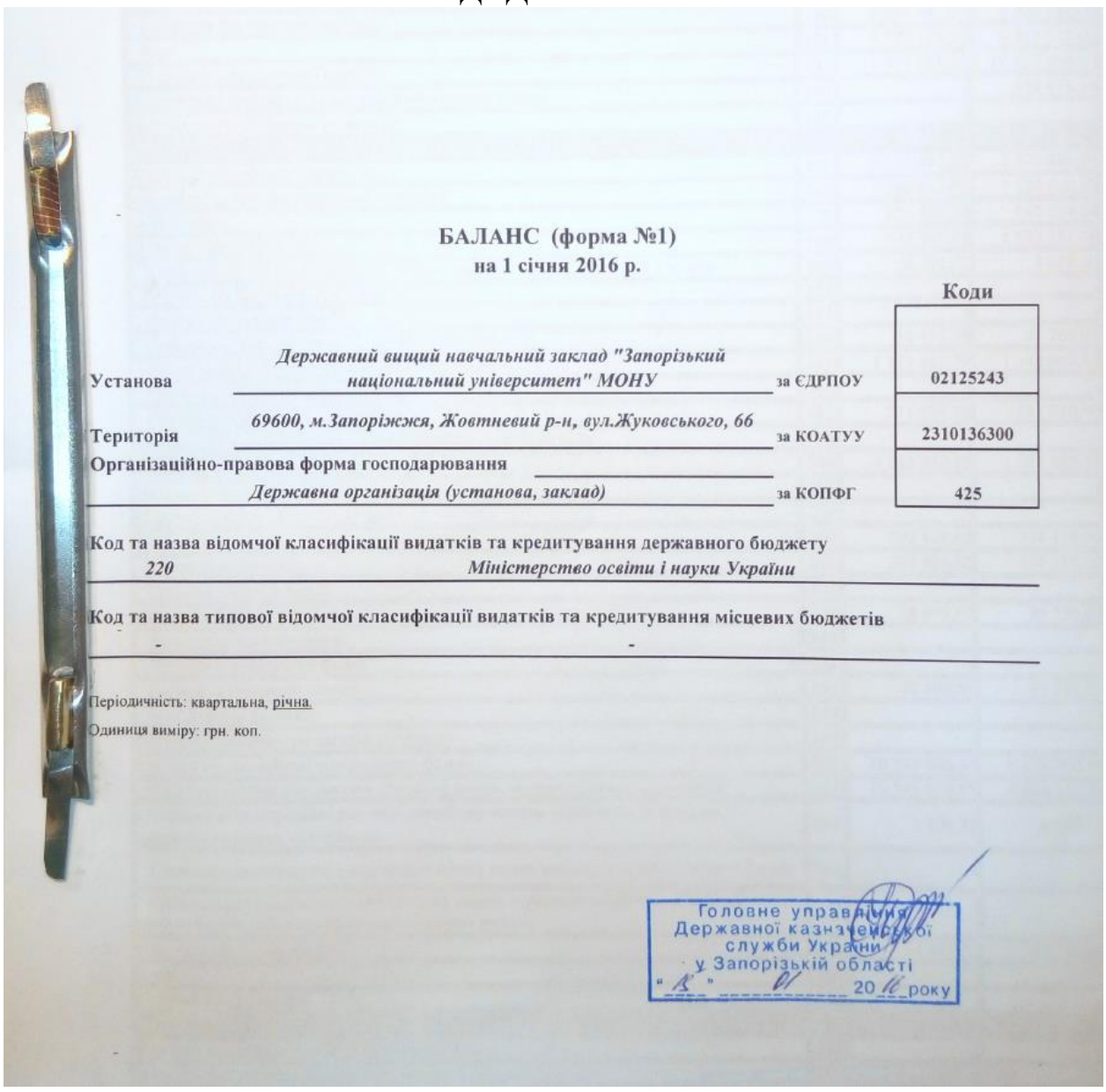

БАЛАНС (форма №1)
на 1 січня 2016 р.

			Коди
Установа	*Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" МОНУ*	за ЄДРПОУ	02125243
Територія	*69600, м.Запоріжжя, Жовтневий р-н, вул.Жуковського, 66*	за КОАТУУ	2310136300
Організаційно-правова форма господарювання	*Державна організація (установа, заклад)*	за КОПФГ	425

Код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету
220 *Міністерство освіти і науки України*

Код та назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів
- -

Періодичність: квартальна, річна.

Одиниця виміру: грн. коп.

Головне управління
Державної казначейської
служби України
у Запорізькій області
"13" 01 2016 року

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість	110	37 654,00	42 119,00
Накопичена амортизація	111	-	-
Первісна (переоцінена) вартість	112	37 654,00	42 119,00
Основні засоби			
Балансова (залишкова) вартість	120	53 115 519,00	54 361 601,55
Знос	121	49 158 980,00	50 379 729,00
Первісна (переоцінена) вартість	122	102 274 499,00	104 741 330,55
Інші необоротні матеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість	130	6 011 847,00	6 320 288,00
Знос	131	5 579 174,00	6 112 118,00
Первісна (переоцінена) вартість	132	11 591 021,00	12 432 406,00
Незавершені капітальні інвестиції в необоротні активи	140	-	188 476,54
Довгострокові фінансові інвестиції	145	-	-
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Матеріали і продукти харчування	150	4 639 491,85	3 776 441,70
Малоцінні та швидкозношувані предмети	160	1 296 963,07	1 124 140,99
Інші запаси	170	221 490,54	187 524,24
Дебіторська заборгованість	180	1 703 746,29	1 570 351,46
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	181	4 204,67	3 678,90
Розрахунки із податків і зборів	182	-	-
Розрахунки із страхування	183	-	-
Розрахунки з відшкодування завданих збитків	184	54 475,05	41 768,01
Розрахунки за спеціальними видами платежів	185	1 373 481,79	1 342 993,65
Розрахунки з підзвітними особами	186	-	-
Розрахунки за іншими операціями	187	271 584,78	181 910,90
Розрахунки за операціями з внутрівідомчої передачі запасів	190	-	-
Розрахунки за окремими програмами	200	1 133 320,72	1 041 587,23
Витрати майбутніх періодів	205	-	-
Короткострокові векселі одержані	210	-	-
Інші кошти	220	299 426,62	334 338,09
Грошові документи	221	299 426,62	334 338,09
Грошові кошти в дорозі	222	-	-
Рахунки в банках	240	78 499,69	95 230,08
Рахунки загального фонду	241	-	-
Рахунки спеціального фонду	242	-	-
Рахунки в іноземній валюті	243	78 499,69	95 230,08
Інші поточні рахунки	244	-	-
Рахунки в казначействі загального фонду	250	-	-
Рахунки в казначействі спеціального фонду	260	10 245 086,60	8 874 200,66
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих як плата за послуги	261	10 241 979,89	8 868 112,15
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень	262	3 106,71	6 088,51
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку інших надходжень спеціального фонду	263	-	-
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	264	-	-
Інші рахунки в казначействі	270	64 421,72	44 770,56
Каса	280	-	-
Поточні фінансові інвестиції	285	-	-
III. ВИТРАТИ			
Видатки та надання кредитів загального фонду	290		-
Видатки та надання кредитів спеціального фонду	300		-
Видатки за коштами, отриманими як плата за послуги	301		-
Видатки та надання кредитів за іншими джерелами власних надходжень	302		-
Видатки та надання кредитів за іншими надходженнями спеціального фонду	303		-
Видатки за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	304	-	-
Інші витрати	305	-	-
БАЛАНС	310	78 847 467,10	77 961 070,10

Головне управління Державної казначейської служби України у Запорізькій області
20 року

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Фонд у необоротних активах	330	59 165 020,00	60 912 485,09
Фонд у малоцінних та швидкозношуваних предметах	340	1 296 963,07	1 124 140,99
Фонд у фінансових інвестиціях	345	-	-
Результат виконання кошторису за загальним фондом	350	271 013,01	166 604,39
Результат виконання кошторису за спеціальним фондом	360	8 813 287,41	7 598 861,86
Капітал у дооцінках	370	-	-
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання	380	-	-
Короткострокові позики	390	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	400	-	-
Короткострокові векселі видані	410	-	-
Кредиторська заборгованість	420	8 167 862,89	7 117 390,54
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	421	2 459 931,66	-
Розрахунки за спеціальними видами платежів	422	5 344 714,38	6 890 709,08
Розрахунки із податків і зборів	423	-	-
Розрахунки із страхування	424	-	-
Розрахунки із заробітної плати та інших виплат	425	-	-
Розрахунки зі стипендіатами	426	-	-
Розрахунки з підзвітними особами	427	27 210,35	-
Розрахунки за депозитними сумами	428	-	-
Розрахунки за іншими операціями	429	336 006,50	226 681,46
Розрахунки за операціями з внутрівідомчої передачі запасів	430	-	-
Розрахунки за окремими програмами	440	1 133 320,72	1 041 587,23
Доходи майбутніх періодів	445	-	-
III. ДОХОДИ			
Доходи загального фонду	450	-	-
Доходи спеціального фонду	460	-	-
Доходи за коштами, отриманими як плата за послуги	461	-	-
Доходи за іншими джерелами власних надходжень	462	-	-
Доходи за іншими надходженнями спеціального фонду	463	-	-
Доходи за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	464	-	-
Інші доходи	465	-	-
БАЛАНС	470	78 847 467,10	77 961 070,10

РОЗШИФРОВКА ПОЗАБАЛАНСОВИХ РАХУНКІВ

Назва рахунку позабалансового обліку	Код рядка	Залишок на початок звітного року	Надходження	Вибуття	Залишок на кінець звітного періоду (року)
2		3	4	5	6
01 «Орендовані необоротні активи»	10	10 363 343,26	7 670 220,00	625,00	18 032 938,26
02 «Активи на відповідальному зберіганні»	20	54 534,78	22 619,00	-	77 153,78
04 «Непередбачені активи і зобов'язання»	30	-	-	-	-
041 «Непередбачені активи»	31	-	-	-	-
042 «Непередбачені зобов'язання»	32	-	-	-	-
05 «Гарантії та забезпечення»	40	-	-	-	-
06 «Передані (видані) активи відповідно до законодавства»	50	-	-	-	-
07 «Списані активи та зобов'язання»	60	244 649,57	17 705,00	923,10	261 431,47
071 «Списана дебіторська заборгованість»	61	238 631,24	-	-	238 631,24
072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей»	62	6 018,33	17 705,00	923,10	22 800,23
08 «Бланки документів суворої звітності»	70	328 436,77	407 960,53	400 543,03	335 854,27
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
Разом (10+20+30+40+50+60+70)		10 990 964,38	8 118 504,53	402 091,13	18 707 377,78

Керівник (підпис) О.Г.Бондар (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер (підпис) В.Ф.Тимошик (ініціали, прізвище)

"15" січня 2016 року

Додаток 2
до Порядку складання фінансової, бюджетної та мешої
звітності розпорядниками та одержувачами
бюджетних коштів
(абзац третій підпункту 2.1.1 пункту 2.1)

Звіт
про результати фінансової діяльності (форма № 9д, № 9м) за 2015 р.

			Коди
Установа	Державний вищий навчальний заклад "Запорізький національний університет" МОНУ	за ЄДРПОУ	02070245
Територія	69600, м.Запоріжжя, Жовтневий р-н, вул.Жуковського, 66	за КОАТУУ	2310136300
Організаційно-правова форма господарювання	Державна організація (установа, заклад)	за КОПФГ	425

Код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету 220 Міністерство освіти і науки України

Код та назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів - -

Періодичність: річна

Одиниця виміру: грн коп.

Показники	Код рядка	За попередній звітний рік	За звітний рік
1	2	3	4
Загальний фонд		X	X
Отримані доходи	010	X	74 067 705,74
Видатки та надання кредитів	020	X	74 172 112,56
у тому числі: поточні	021	X	74 172 112,56
капітальні	022	X	-
надання кредитів	023	X	-
Списані недостачі	030	X	-
Списана заборгованість (+; -)	040	X	-
у тому числі: дебіторська	041	X	-
кредиторська	042	X	-
Капітал у дооцінках (+; -)	050	X	-
у тому числі: уцінка	051	X	-
дооцінка	052	X	-
Інші видатки	060	X	-
Фінансовий результат за загальним фондом (профіцит "+"; дефіцит "-")	090	271 013,01	166 604,39

Головне управління Державної казначейської служби України у Запорізькій області
20 року

1	2	3	4
Спеціальний фонд		**X**	**X**
Отримані доходи	**100**	X	**70 516 706,88**
Плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством	**110**	X	**69 752 895,89**
у тому числі: плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю	111	X	63 149 656,85
надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності	112	X	6 282 121,12
плата за оренду майна бюджетних установ	113	X	318 314,89
надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна)	114	X	2 803,03
Інші джерела власних надходжень бюджетних установ	**120**	X	**395 590,99**
у тому числі: благодійні внески, гранти та дарунки	121	X	336 434,99
кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів, у тому числі заходів з відчуження для суспільних потреб земельних ділянок та розміщення на них інших об'єктів нерухомого майна, що перебувають у приватній власності фізичних або юридичних осіб	122	X	59 156,00
кошти, що отримують вищі та професійно-технічні навчальні заклади від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право	123	X	-
кошти, отримані від реалізації майнових прав на фільми, вихідні матеріали фільмів та фільмокопій, створені за бюджетні кошти за державним замовленням або на умовах фінансової підтримки	124	X	-
Інші надходження спеціального фонду	**130**	X	**368 220,00**
Надходження коштів на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	**140**	X	-
Надходження позик міжнародних фінансових організацій	**150**	X	-
Перераховано залишок	**200**	X	**160 900,90**
Отримано залишок	**300**	X	-
Видатки та надання кредитів	**400**	X	**71 573 923,30**
у тому числі: поточні	401	X	70 193 000,73
капітальні	402	X	1 380 922,57
надання кредитів	403	X	-
Списані недостачі	**500**	X	-
Списана заборгованість (+; -)	**600**	X	-
у тому числі: дебіторська	601	X	-
кредиторська	602	X	-
Капітал у дооцінках (+; -)	**700**	X	-
у тому числі уцінка	**701**	X	-
дооцінка	**702**	X	-
Інші видатки	**800**	X	**-3 691,77**
Фінансовий результат за спеціальним фондом (профіцит "+"; дефіцит "-")	**900**	**8 813 287,41**	**7 598 861,86**

Головне управління Державної казначейської служби України у Запорізькій області "15" X 2016 року

Керівник _____ (підпис) О.Г.Бондар (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер _____ (підпис) В.Ф.Тимошик (ініціали, прізвище)

"15" січня 2016 року

Додаток 1
до Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності
розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів
(пункт 2.1)

БАЛАНС (форма №1)
на 1 січня 2017 р.

			Коди
Установа	*Запорізький національний університет*	за ЄДРПОУ	02125243
Територія	*69600, м.Запоріжжя, Олександрівський район, вул.Жуковського, 66*	за КОАТУУ	2310136300
Організаційно-правова форма господарювання	*Державна організація (установа, заклад)*	за КОПФГ	425

Код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету
220 *Міністерство освіти і науки України*

Код та назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів
- -

Періодичність: квартальна, річна.
Одиниця виміру: грн. коп.

25.01.2017

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
Нематеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість	110	42 365,00	45 739,00
Накопичена амортизація	111	247,00	247,00
Первісна (переоцінена) вартість	112	42 612,00	45 986,00
Основні засоби			
Балансова (залишкова) вартість	120	54 923 655,63	116 579 578,25
Знос	121	52 414 782,92	53 525 868,61
Первісна (переоцінена) вартість	122	107 338 438,55	170 105 446,86
Інші необоротні матеріальні активи			
Балансова (залишкова) вартість	130	7 412 007,00	7 956 108,49
Знос	131	7 205 283,00	7 782 250,09
Первісна (переоцінена) вартість	132	14 617 290,00	15 738 358,58
Незавершені капітальні інвестиції в необоротні активи	140	188 476,54	519 558,05
Довгострокові фінансові інвестиції	145	-	-
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
Матеріали і продукти харчування	150	3 817 144,33	4 417 732,24
Малоцінні та швидкозношувані предмети	160	1 245 223,37	1 190 908,09
Інші запаси	170	187 524,24	155 860,88
Дебіторська заборгованість	180	2 403 390,77	2 781 977,12
Розрахунки з постачальниками, підрядниками за товари, роботи й послуги	181	3 678,90	5 933,29
Розрахунки із податків і зборів	182		1 024,20
Розрахунки із страхування	183	-	211,56
Розрахунки з відшкодування завданих збитків	184	41 768,01	41 573,34
Розрахунки за спеціальними видами платежів	185	2 174 721,85	2 546 839,78
Розрахунки з підзвітними особами	186	-	-
Розрахунки за іншими операціями	187	183 222,01	186 394,95
Розрахунки за операціями з внутрівідомчої передачі запасів	190	-	-
Розрахунки за окремими програмами	200	1 041 587,23	912 160,07
Витрати майбутніх періодів	205	9 676,96	23 109,52
Короткострокові векселі одержані	210	-	-
Інші кошти	220	334 848,01	423 331,20
Грошові документи	221	334 848,01	423 331,20
Грошові кошти в дорозі	222	-	-
Рахунки в банках	240	95 230,08	59 446,73
Рахунки загального фонду	241	-	-
Рахунки спеціального фонду	242	-	-
Рахунки в іноземній валюті	243	95 230,08	59 446,73
Інші поточні рахунки	244	-	-
Рахунки в казначействі загального фонду	250	-	-
Рахунки в казначействі спеціального фонду	260	10 943 196,29	14 410 374,17
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих як плата за послуги	261	10 926 069,26	14 286 478,44
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих за іншими джерелами власних надходжень	262	17 127,03	123 895,73
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку інших надходжень спеціального	263	-	-
Спеціальні реєстраційні рахунки для обліку коштів, отриманих на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	264	-	-
Інші рахунки в казначействі	270	47 835,42	74 265,87
Каса	280	-	-
Поточні фінансові інвестиції	285	-	-
III. ВИТРАТИ			
Видатки та надання кредитів загального фонду	290	-	-
Видатки та надання кредитів спеціального фонду	300	-	-
Видатки за коштами, отриманими як плата за послуги	301	-	-
Видатки та надання кредитів за іншими джерелами власних надходжень	302	-	-
Видатки та надання кредитів за іншими надходженнями спеціального фонду	303	-	-
Видатки за коштами, отриманими на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	304	-	-
Інші витрати	305	-	-
БАЛАНС	310	82 692 160,87	149 550 149,68

Продовження додатка 1

РОЗШИФРОВКА ПОЗАБАЛАНСОВИХ РАХУНКІВ

Назва рахунку позабалансового обліку	Код рядка	Залишок на початок звітного року	Надходження	Вибуття	Залишок на кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4	5	6
01 «Орендовані необоротні активи»	10	21 666 629,26	9 206 944,70	-	30 873 573,96
02 «Активи на відповідальному зберіганні»	20	90 596,78	112 876,00	-	203 472,78
04 «Непередбачені активи і зобов'язання»	30	-	-	-	-
041 «Непередбачені активи»	31	-	-	-	-
042 «Непередбачені зобов'язання»	32	-	-	-	-
05 «Гарантії та забезпечення»	40	-	-	-	-
06 «Передані (видані) активи відповідно до законодавства»	50	-	-	-	-
07 «Списані активи та зобов'язання»	60	333 751,47	18 822,90	200,00	352 374,37
071 «Списана дебіторська заборгованість»	61	310 951,24	18 822,90	-	329 774,14
072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей»	62	22 800,23	-	200,00	22 600,23
08 «Бланки документів суворої звітності»	70	335 937,94	407 868,13	320 517,23	423 288,84
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
Разом (10+20+30+40+50+60+70)		22 426 915,45	9 746 511,73	320 717,23	31 852 709,95

Керівник (підпис) О.Г.Бондар (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер (підпис) Н.О.Моцак (ініціали, прізвище)

"24" січня 2017 року

РОЗШИФРОВКА ПОЗАБАЛАНСОВИХ РАХУНКІВ

Назва рахунку позабалансового обліку	Код рядка	Залишок на початок звітного року	Надходження	Вибуття	Залишок на кінець звітного періоду (року)
1	2	3	4	5	6
01 «Орендовані необоротні активи»	10	21 666 629,26	9 206 944,70	-	30 873 573,96
02 «Активи на відповідальному зберіганні»	20	90 596,78	112 876,00	-	203 472,78
04 «Непередбачені активи і зобов'язання»	30	-	-	-	-
041 «Непередбачені активи»	31	-	-	-	-
042 «Непередбачені зобов'язання»	32	-	-	-	-
05 «Гарантії та забезпечення»	40	-	-	-	-
06 «Передані (видані) активи відповідно до законодавства»	50	-	-	-	-
07 «Списані активи та зобов'язання»	60	333 751,47	18 822,90	200,00	352 374,37
071 «Списана дебіторська заборгованість»	61	310 951,24	18 822,90	-	329 774,14
072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей»	62	22 800,23	-	200,00	22 600,23
08 «Бланки документів суворої звітності»	70	335 937,94	407 868,13	320 517,23	423 288,84
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
Разом (10+20+30+40+50+60+70)		22 426 915,45	9 746 511,73	320 717,23	31 852 709,95

Керівник (підпис) О.Г.Бондар (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер (підпис) Н.О.Моцак (ініціали, прізвище)

"24" січня 2017 року

Додаток 1

ДОВІДКА
про отримані та використані асигнування
(в розрізі КЕКВ)
за 2016 рік

КПКВ	КЕКВ	Затверджено кошторисом на відповідний період	Сума отриманих асигнувань	Використані асигнування	Залишок невикористаних асигнувань
2201160	2111	37335330	37335330	37335330	0
	2120	8214512	8214512	8214512	0
	2210	323212	323212	323212	0
	2230	2519023	2519023	2519022,17	0,83
	2240	58137	58137	58137	0
	2271	626954	626954	626954	0
	2272	94630	94630	94630	0
	2273	784500	784500	784500	0
	2720	23926659	23926659	23926658,63	0,37
	2730	382943	382943	382943	0
Разом по КПКВ		74265900	74265900	74265898,8	1,2
2201150	2111	3444122	3444122	3444122	0
	2120	745004	745004	745003,45	0,55
	2210	262986	262986	262985,49	0,51
	2230	455367	455367	452414,65	2952,35
	2271	381356	381356	381356	0
	2272	8768	8768	8722,05	45,95
	2273	68038	68038	68038	0
	2720	3173429	3173429	3173427,09	1,91
	2730	48432	48432	48432	0
					0
Разом по КПКВ		8587502	8587502	8584500,73	3001,27
2201040	2111	580544	580544	580544	0
	2120	127597	127597	127597	0
	2210	28585	28585	28585	0
	2240	6760	6760	6760	0
	2250	16035	16035	16035	0
	2273	8308	8308	8308	0
					0
					0
					0
Разом по КПКВ		767829	767829	767829	0
Разом по КПКВ					0
2201210	4113	0	0	0	0
Разом по КПКВ					0
2201380	2210	0	0	0	0
					0
					0
Всього по КПКВ		83621231	83621231	83618228,53	3002,47

Керівник

Головний бухгалтер

Додаток 2
до Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів
(абзац третій підпункту 2.1.1 пункту 2.1)

Звіт
про результати фінансової діяльності (форма № 9д, № 9м)
за 2016 р.

			Коди
Установа	*Запорізький національний університет*	за ЄДРПОУ	02125243
Територія	*69600, м.Запоріжжя, Олександрівський район, вул.Жуковського, 66*	за КОАТУУ	2310136300
Організаційно-правова форма господарювання	*Державна організація (установа, заклад)*	за КОПФГ	425

Код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету 220 *Міністерство освіти і науки України*

Код та назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів - -

Періодичність: річна.

Одиниця виміру: грн коп.

Показники	Код рядка	За попередній звітний рік	За звітний рік
1	2	3	4
Загальний фонд		X	X
Отримані доходи	010	X	83 618 228,53
Видатки та надання кредитів	020	X	83 492 335,08
у тому числі: поточні	021	X	83 492 335,08
капітальні	022	X	-
надання кредитів	023	X	-
Списані недостачі	030	X	-
Списана заборгованість (+; -)	040	X	-
у тому числі: дебіторська	041	X	-
кредиторська	042	X	-
Капітал у дооцінках (+; -)	050	X	-
у тому числі: уцінка	051	X	-
дооцінка	052	X	-
Інші видатки	060	X	-
Фінансовий результат за загальним фондом (профіцит "+"; дефіцит "-")	090	215 024,04	340 917,49

Головне управління Державної казначейської служби України у Запорізькій області
24 01 2017

Продовження додатку В

1	2	3	4
Спеціальний фонд		**X**	**X**
Отримані доходи	**100**	X	**84 926 521.00**
Плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством	**110**	X	**84 354 917.97**
у тому числі: плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю	111	X	77 324 458.62
надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності	112	X	6 653 390.90
плата за оренду майна бюджетних установ	113	X	356 412.55
надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна)	114	X	20 655.90
Інші джерела власних надходжень бюджетних установ	**120**	X	**571 603.03**
у тому числі: благодійні внески, гранти та дарунки	121	X	177 760.15
кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів, у тому числі заходів з відчуження для суспільних потреб земельних ділянок та розміщення на них інших об'єктів нерухомого майна, що перебувають у приватній власності фізичних або юридичних осіб	122	X	175 209.00
кошти, що отримують вищі та професійно-технічні навчальні заклади від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право; кошти, що отримують державні і комунальні вищі навчальні заклади, державні наукові установи, державні і комунальні заклади культури як відсотки, нараховані на залишок коштів на поточних рахунках, відкритих у банках державного сектору для розміщення власних надходжень, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти	123	X	218 633.88
кошти, отримані від реалізації майнових прав на фільми, вихідні матеріали фільмів та фільмокопій, створені за бюджетні кошти за державним замовленням або на умовах фінансової підтримки	124	X	-
Інші надходження спеціального фонду	**130**	X	-
Надходження коштів на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	**140**	X	-
Надходження позик міжнародних фінансових організацій	**150**	X	-
Перераховано залишок	**200**	X	**275 701.73**
Отримано залишок	**300**	X	-
Видатки та надання кредитів	**400**	X	**81 251 967.97**
у тому числі: поточні	401	X	79 020 229.98
капітальні	402	X	2 231 737.99
надання кредитів	403	X	-
Списані недостачі	**500**	X	-
Списана заборгованість (+; -)	**600**	X	**106 331.58**
у тому числі: дебіторська	601	X	-18 822.90
кредиторська	602	X	125 154.48
Капітал у дооцінках (+; -)	**700**	X	-
у тому числі уцінка	**701**	X	-
дооцінка	**702**	X	-
Інші видатки	**800**	X	-
Фінансовий результат за спеціальним фондом (профіцит "+"; дефіцит "-")	**900**	**10 198 432.21**	**13 703 615.09**

Державне управління Державної казначейської служби України у Запорізькій області 01 2017

Керівник (підпис) О.Г.Бондар (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер (підпис) Н.О.Моцак (ініціали, прізвище)

"24" січня 2017 року

до Порядку складання фінансової, бюджетної та інших звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів
(абзац четвертий підпункту 2.1.1 пункту 2.1)

Звіт
про рух грошових коштів
за 2016 р.

		Коди
Установа	*Запорізький національний університет* за ЄДРПОУ	02125243
Територія	*69600, м.Запоріжжя, Олександрівський район, вул.Жуковського, 66* за КОАТУУ	2310136300
Організаційно-правова форма господарювання	*Державна організація (установа, заклад)* за КОПФГ	425
Код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування державного бюджету	220 *Міністерство освіти і науки України*	
Код та назва типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів	-	

Періодичність: річна

Одиниця виміру: грн. коп.

Показники	Код рядка	Залишок на початок звітного року	Перераховано залишок	Отримано залишок	Надходження за звітний рік	Касові (перераховано з інших рахунків) за звітний рік	Залишок на кінець звітного року
1	2	3	4	5	6	7	8
Загальний фонд - усього:	**100**	-	X	X	83 618 228,53	83 618 228,53	-
у тому числі: рахунки в органах Державної казначейської служби України	101	X	X	X	83 618 228,53	83 618 228,53	X
рахунки в установах банків	102	-	X	X	-	-	-
Спеціальний фонд - усього:	**200**	11 038 426,37	275 701,73	-	85 538 484,82	81 831 388,56	14 469 820,90
у тому числі: рахунки в органах Державної казначейської служби України	201	10 943 196,29	275 701,73	-	85 574 268,17	81 831 388,56	14 410 374,17
рахунки в установах банків	202	95 230,08	-	-	-35 783,35	-	59 446,73
Власні надходження бюджетних установ - перша група	210	10 926 069,26	270 157,73	-	84 966 881,79	81 336 314,88	14 286 478,44
у тому числі: плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю	211	X	X	X	76 208 426,46	X	X
надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності	212	X	X	X	8 197 629,11	X	X
плата за оренду майна бюджетних установ	213	X	X	X	540 170,32	X	X
надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна)	214	X	X	X	20 655,90	X	X
Власні надходження бюджетних установ - друга група	220	112 357,11	5 544,00	X	571 603,03	495 073,68	183 342,46
у тому числі: благодійні внески, гранти та дарунки	221	X	X	X	177 760,15	X	X
кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів, у тому числі заходів з відчуження для суспільних потреб земельних ділянок та розміщення на них інших об'єктів нерухомого майна, що перебувають у приватній власності фізичних або юридичних осіб	222	X	X	X	175 209,00	X	X
кошти, що отримують вищі та професійно-технічні навчальні заклади від розміщення на депозитах тимчасово вільних бюджетних коштів, отриманих за надання платних послуг, якщо таким закладам законом надано відповідне право; кошти, що отримують державні і комунальні вищі навчальні заклади, державні наукові установи, державні і комунальні заклади культури як відсотки, нараховані на залишок коштів на поточних рахунках, відкритих у банках державного сектору для розміщення власних надходжень, отриманих як плата за послуги, що надаються ними згідно з основною діяльністю, благодійні внески та гранти	223	X	X	X	218 633,88	X	X
кошти, отримані від реалізації майнових прав на фільми, вихідні матеріали фільмів та фільмокопій, створені за бюджетні кошти за державним замовленням або на умовах фінансової підтримки	224	X	X	X	-	X	X
Інші надходження спеціального фонду (крім власних)	230	-	-	X	-	-	-
Кошти, отримані на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів*	240	-	-	X	-	-	-
Кошти міжнародних фінансових організацій	250	-	-	X	-	-	-
Інші рахунки:	**300**	47 835,42	X	X	1 255 537,73	1 229 107,28	74 265,87
в органах Державної казначейської служби України	301	47 835,42	X	X	1 255 537,73	1 229 107,28	74 265,87
в установах банків	302	-	X	X	-	-	-
Усього (100+200+300)	**400**	11 086 261,79	275 701,73	-	170 412 251,08	166 678 724,37	14 544 086,77

* За коштами державного бюджету

Керівник (підпис) О.Г.Бондар (ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер (підпис) Н.О.Моцак (ініціали, прізвище)

"24" січня 2017 року

Головне управління Державної казначейської служби України у Запорізькій області
"24" 01 2017 року

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку в державному секторі 101
«Подання фінансової звітності»

			КОДИ		
		Дата (рік, місяць, число)	2019	01	01
Установа	*Запорізький національний університет*	за ЄДРПОУ	02125243		
Територія	*Олександрівський*	за КОАТУУ	2310136300		
Організаційно-правова форма господарювання	*Державна організація (установа, заклад)*	за КОПФГ	425		
Орган державного управління	*Міністерство освіти і науки України*	за КОДУ	11085		
Вид економічної діяльності	*Вища освіта*	за КВЕД	85.42		

Одиниця виміру: грн
Періодичність: річна

БАЛАНС

на 01 січня 2019 року

Форма №1-дс

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Основні засоби:	***1000***	***124325275***	***126309975***
первісна вартість	*1001*	*193461242*	*204560510*
знос	*1002*	*69135967*	*78250535*
Інвестиційна нерухомість:	***1010***	-	-
первісна вартість	*1011*	-	-
знос	*1012*	-	-
Нематеріальні активи:	***1020***	***94856***	***220082***
первісна вартість	*1021*	*94856*	*220082*
накопичена амортизація	*1022*	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1030	1560244	1858287
Довгострокові біологічні активи:	***1040***	-	-
первісна вартість	*1041*	-	-
накопичена амортизація	*1042*	-	-
Запаси	1050	5659679	6063409
Виробництво	1060	-	-
Поточні біологічні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	***1095***	***131640054***	***134451753***
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	771185	680908
Довгострокові фінансові інвестиції, у тому числі:	***1110***	-	-
цінні папери, крім акцій	1111	-	-
акції та інші форми участі в капіталі	1112	-	-
Поточна дебіторська заборгованість:			
за розрахунками з бюджетом	1120	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1125	-	-
за наданими кредитами	1130	-	-
за виданими авансами	1135	-	-

за розрахунками із соціального страхування	1140	10858	60474
за внутрішніми розрахунками	1145	-	-
інша поточна дебіторська заборгованість	1150	1637803	1596137
Поточні фінансові інвестиції	1155	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів та державних цільових фондів у:			
національній валюті, у тому числі в:	***1160***	***20438133***	***27445381***
касі	*1161*	*3471*	*10300*
казначействі	*1162*	*20434662*	*27435081*
установах банків	*1163*	-	-
дорозі	*1164*	-	-
іноземній валюті	*1165*	*15962*	*507158*
Кошти бюджетів та інших клієнтів на:			
єдиному казначейському рахунку	1170	-	-
рахунках в установах банків, у тому числі в:	***1175***	-	-
національній валюті	*1176*	-	-
іноземній валюті	*1177*	-	-
Інші фінансові активи	1180	-	-
Усього за розділом II	***1195***	***22873941***	***30290058***
III. ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	***1200***	***44187***	***71601***
БАЛАНС	**1300**	**154558182**	**164813412**

ПАСИВ	**Код рядка**	**На початок звітного періоду**	**На кінець звітного періоду**
1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ			
Внесений капітал	1400	168212705	181745517
Капітал у дооцінках	1410	9966400	1088798
Фінансовий результат	1420	-34617020	-29907571
Капітал у підприємствах	1430	-	-
Резерви	1440	-	-
Цільове фінансування	1450	-	-
Усього за розділом I	***1495***	***143562085***	***152926744***
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання:			
за цінними паперами	1500	-	-
за кредитами	1510	771185	680908
інші довгострокові зобов'язання	1520	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1530	-	-
Поточні зобов'язання:			
за платежами до бюджету	1540	1748	11302
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1545	-	4070
за кредитами	1550	-	-
за одержаними авансами	1555	-	-
за розрахунками з оплати праці	1560	9110	100010
за розрахунками із соціального страхування	1565	-	-
за внутрішніми розрахунками	1570	-	-
інші поточні зобов'язання, з них:	1575	10214054	11090378
за цінними паперами	1576	-	-
Усього за розділом II	***1595***	***10996097***	***11886668***
III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	***1600***	-	-

IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	*1700*	-	-
БАЛАНС	1800	154558182	164813412

Керівник (посадова особа) *Бондар ОГ*

Головний бухгалтер (спеціаліст, на якого покладено виконання обов'язків бухгалтерської служби) *Арістова ОВ*

ДОДАТОК Д
Кошторис ЗНУ на 2017- 19 рр.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України 28.01.2002 №57 (у редакції наказу Міністерства фінансів України 04.12.2015 №1118)

Затверджений у сумі: **146 340 500 грн.00 коп.**

сто сорок шість мільйонів триста сорок тисяч п'ятсот грн. 00 коп.

(сума словами і цифрами)

Перший заступник міністра

(посада)

В.В. Ковтунець

(підпис) (ініціали і прізвище)

22.02.2017

(число, місяць, рік)

М.П.

КОШТОРИС на 2017 рік

02125243, Запорізький національний університет

(код за ЄДРПОУ та найменування бюджетної установи)

м. Запоріжжя

(найменування міста, району, області)

вид бюджету **Державний**

код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування бюджету **220 Міністерство освіти і науки України**

код та назва програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету **2201160 Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики**

(код та назва програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів (код та назва Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів / Тимчасової класифікації видатків та кредитування для бюджетів місцевого самоврядування, які не застосовують програмно-цільового методу)* ______)

(грн.)

Найменування	Код	Усього на рік		РАЗОМ
		Загальний фонд	Спеціальний фонд	
1	2	3	4	5
НАДХОДЖЕННЯ - усього	х	*76 340 500*	*70 000 000*	*146 340 500*
Надходження коштів із загального фонду бюджету	х	*76 340 500*	Х	*76 340 500*
Надходження коштів із спеціального фонду бюджету, у т.ч.	х		*70 000 000*	*70 000 000*
- надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством	25010000	Х	*70 000 000*	*70 000 000*
(розписати за підгрупами)				
- плата за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх основною діяльністю	25010100	Х	*64 280 000*	*64 280 000*
- надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності	25010200		*5 400 000*	*5 400 000*
- плата за оренду майна бюджетних установ	25010300		*300 000*	*300 000*
- надходження бюджетних установ від реалізації в установленому порядку майна (крім нерухомого майна)	25010400		*20 000*	*20 000*
- інші джерела власних надходжень бюджетних установ	25020000	Х		
(розписати за підгрупами)				
-благодійні внески, гранти та дарунки	25020100			
- кошти, що отримують бюджетні установи від підприємств, організацій, фізичних осіб та від інших бюджетних установ для виконання цільових заходів, у тому числі заходів з відчуження для суспільних потреб земельних ділянок та розміщених на них інших об'єктів нерухомого майна, що перебувають у приватній власності фізичних або юридичних осіб	25020200			
- інші надходження, у тому числі:		Х		
- інші доходи (розписати за кодами класифікації доходів бюджету)		Х		
- фінансування (розписати за кодами класифікації фінансування бюджету за типом боргового зобов'язання)		Х		
- повернення кредитів до бюджету (розписати за кодами програмної класифікації видатків та кредитування бюджету, класифікації кредитування бюджету)		Х	**	**
ВИДАТКИ ТА НАДАННЯ КРЕДИТІВ -усього	х	*76 340 500*	*70 000 000*	*146 340 500*
Поточні видатки	**2000**	*76 340 500*	*69 500 000*	*145 840 500*
Оплата праці	*2110*			
Заробітна плата	2111			
Грошове забезпечення військовослужбовців	2112			
Нарахування на оплату праці	*2120*			
Використання товарів і послуг	*2200*			
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	2210			
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	2220			
Продукти харчування	2230			
Оплата послуг (крім комунальних)	2240			
Видатки на відрядження	*2250*			
Видатки та заходи спеціального призначення	*2260*			
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	*2270*			
Оплата теплопостачання	2271			
Оплата водопостачання і водовідведення	2272			
Оплата електроенергії	2273			
Оплата природного газу	2274			

Оплата інших енергоносіїв	2275			
Оплата енергосервісу	2276			
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	*2280*	*76 340 500*	*69 500 000*	*145 840 500*
Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм	*2281*			
Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	*2282*	*76 340 500*	*69 500 000*	*145 840 500*
Обслуговування боргових зобов'язань	**2400**			
Обслуговування внутрішніх боргових зобов'язань	**2410**			
Обслуговування зовнішніх боргових зобов'язань	**2420**			
Поточні трансферти	**2600**			
Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	*2610*			
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	*2620*			
Поточні трансферти урядам іноземних держав та міжнародних організаціям	*2630*			
Соціальне забезпечення	*2700*			
Виплата пенсій і допомоги	2710			
Стипендії	2720			
Інші виплати населенню	2730			
Інші поточні видатки	*2800*			
Капітальні видатки	**3000**	*0*	*500 000*	*500 000*
Придбання основного капіталу	**3100**			
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	*3110*			
Капітальне будівництво (придбання)	*3120*			
Капітальне будівництво (придбання) житла	3121			
Капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів	3122			
Капітальний ремонт	*3130*			
Капітальний ремонт житлового фонду (приміщень)	3131			
Капітальний ремонт інших об'єктів	3132			
Реконструкція та реставрація	3140			
Реконструкція житлового фонду (приміщень)	3141			
Реконструкція та реставрація інших об'єктів	3142			
Реставрація пам'яток культури, історії та архітектури	3143			
Створення державних запасів і резервів	**3150**			
Придбання землі та нематеріальних активів	**3160**			
Капітальні трансферти	**3200**	*0*	*500 000*	*500 000*
Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	3210		*500 000*	*500 000*
Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	3220			
Капітальні трансферти урядам іноземних держав та міжнародних організаціям	3230			
Капітальні трансферти населенню	3240			
Надання внутрішніх кредитів	4110			
Надання кредитів органам державного управління інших рівнів	4111			
Надання кредитів підприємствам , установам ,організаціям	4112			
Надання інших внутрішніх кредитів	4113			
Надання зовнішніх кредитів	4210			
Нерозподілені видатки	9000			

О.Г. Бондар
(підпис) (ініціали і прізвище)

Л.І. Регент
(підпис) (ініціали і прізвище)

Керівник

В.о. головного бухгалтера

15.02.2017
(число, місяць, рік)

М.П.***

Затверджений у сумі: 76 340 500 грн. 00 коп. сімдесят шість мільйонів триста сорок тисяч п'ятсот гривень 00 коп.
(сума прописом і цифрами)

Перший заступник Міністра
(посада)

(підпис) В.В. Ковтунець
(ініціали і прізвище)

22.02.2017
(число, місяць, рік)

М.П.

План асигнувань (за винятком надання кредитів з бюджету) загального фонду бюджету

на 2017 рік

02125243, Запорізький національний університет

(код за ЄДРПОУ та найменування бюджетної установи)

м.Запоріжжя

(найменування міста, району, області)

Вид бюджету Державний

код та назва відомчої класифікації видатків та кредитування бюджету 220 Міністерство освіти і науки України

код та назва програмної класифікації видатків та кредитування державного бюджету 2201160 підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики

(код та назва програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів_____(код та назва Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів / Тимчасової класифікації видатків та кредитування для бюджетів місцевого самоврядування, які не застосовують програмно-цільового методу)1.

(грн.)

Найменування	КЕКВ	січень	лютий	березень	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	жовтень	листопад	грудень	разом на рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Оплата праці	2110													
Нарахування на оплату праці	2120													
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	2220													
Продукти харчування	2230													
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	2270													
Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку по реалізації державних (регіональних) програм	2281													
Окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку	2282	6 206 600	6 538 600	6 199 600	6 059 600	6 000 600	10 842 400	6 129 300	3 308 400	6 541 600	6 084 600	6 221 600	6 207 600	76 340 500
Соціальне забезпечення	2700													
Код видатків	5000*													
УСЬОГО		6 206 600	6 538 600	6 199 600	6 059 600	6 000 600	10 842 400	6 129 300	3 308 400	6 541 600	6 084 600	6 221 600	6 207 600	76 340 500

Керівник О.Г. Бондар
(підпис) (ініціали і прізвище)

в.о. головного бухгалтера Л.І. Регент
(підпис) (ініціали і прізвище)

М.П. 15.02.2017
(число, місяць, рік)

* Механічний код, який включає в себе всі коди економічної класифікації видатків бюджету, крім тих, що виділені окремо

Затверджуються розпорядниками нижчого рівня, крім головних розпорядників та національних вищих навчальних закладів, яким безпосередньо встановлені призначення у державному бюджеті

1 До запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів проставляються код та назва тимчасової класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів.

Продовження Додатку Д

ДОДАТОК Ж

Коди економічної класифікації видатків

Вид витрат	КЕКВ	На яку норму спиратися
1	2	3
Зарплата, яку виплачують особам, зайнятим на громадських роботах.	2111 «Заробітна плата»	п.п. 2.1.1.1, п. п. 2.1.2 Інструкції № 333; лист ДКУ від 21.03.2014 р. № 17-09/275-6565
Компенсація за вимушений прогул працівникам, поновленим за рішенням суду.		п.п. 2.1.1.1, п.п. 2.1.2 Інструкції № 333
Допомога по вагітності та пологах жінкам з числа військовослужбовців.	2112 «Грошове забезпечення військово-службовців»	п.п. 2.1.1.2, п.п. 2.1.2 Інструкції № 333; лист ДКУ від 22.01.2014 р. № 17-10/54-1499
Придбання і виготовлення меблів (столів, стільців, шаф, тумбочок тощо, які не ставляться на облік як основні засоби), жалюзі, ролет, металевих ґрат, віконних і дверних блоків для поточного ремонту.	2210 «Предмети, матеріали, обладнання та інвентар»	п.п. 7 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333
Запчастини для поточного ремонту транспортного засобу незалежно від його вартості (наприклад, заміна радіатора).		п.п. 16 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар (якщо не належать до основних засобів) для проведення громадських робіт.		п.п. 5 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333; лист ДКУ від 21.03.2014 № 17-09/275-6565
Дезінфекційні засоби, які придбавають немедичні заклади.		п.п. 5 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333; лист ДКУ від 05.06.2013 № 17-10/1095-12385
Одяг і взуття для осіб, які перебувають на повному держзабезпеченні в установах системи органів праці і соціального захисту населення.		п.п. 14 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333; лист ДКУ від 09.07.2014 р. № 17-08/668-15846
Вода, мінеральна вода (окрім мінеральної води для лікувальної мети), реактиви, хімікати, біопрепарати.		п.п. 9, 10 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333; лист ДКУ від 25.03.2014 р. № 17-05/288-6816
Сценічні костюми вартістю до 5000,00 грн (у тому числі ПДВ).		п.п. 6 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333
Труби та інші матеріали для поточного ремонту і часткової заміни в будівлі.		п.п. 5 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333
Паливо для електрогенератора в умовах забезпечення безперебійної роботи установи.		п.п. 15 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333
Періодичні передплатні, довідкові, інформаційні видання (газети і журнали для отримання свіжої інформації з різних тематик), якщо не належать до бібліотечних фондів.		п.п. 3 п.п. 2.2.1 Інструкції № 333; лист МФУ від 03.06.2015 р.№ 31-11420-08-10/18126

Продовження Додатку Ж

1	2	3
Лікарські засоби (лікарські препарати, ліки, медикаменти; діючі речовини (субстанції); гомеопатичні засоби; засоби, використовувані для виявлення збудників хвороб, а також боротьби зі збудниками хвороб або паразитами; лікарські косметичні засоби і лікарські добавки до харчових продуктів).	2220 «Медикаменти і перев'язувальні матеріали»	п.п. 1 п.п. 2.2.2 Інструкції № 333; лист ДКУ від 25.03.2014 № 17-05/288-6816
Дезінфекційні засоби, підгузки дитячі і підгузки для дорослих.		пп. 2, 3 п.п. 2.2.2 Інструкції № 333; лист ДКУ від 25.03.2014 р. № 17-05/288-6816
Продукти харчові готові, гомогенізовані для дитячого і дієтичного харчування (харчові продукти для спеціального дієтичного споживання дітям, старшим за 1 рік (від 1 до 3 років)).	2230 «Продукти харчування»	лист МОЗ від 18.09.2013 № 12.01-06/352/28724
Продукти харчування, оплата послуг з харчування.		п.п. 1 п.п. 2.2.3 Інструкції № 333; лист ДКУ від 25.03.2014 № 17-05/288-6816
Продовольчі пайки (сухі пайки).		п.п. 1, 4 п.п. 2.2.3. Інструкції № 333; лист ДКУ від 06.05.2015 р. № 14-08/224-13240
Монтаж локальної комп'ютерної мережі (пасивне мережеве обладнання надано підрядником і включено до акта виконаних робіт).	2240 «Оплата послуг - крім комунальних»	п.п. 13 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333; лист ДКУ від 29.10.2014 р. № 17-08/984-23918
Послуги з вивезення відходів, їх утилізації та знешкодження, у тому числі біовідходів, твердих побутових відходів, відходів із вмістом дорогоцінних металів або шкідливих речовин.		п.п. 14 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333; лист ДКУ від 29.10.2014 р. № 17-05/983-23917
Послуги сторонніх фахівців (адвокатів, юридичних осіб і суб'єктів господарювання) зі створення і розміщення рекламної та інформаційної продукції.		п.п. 1 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333; лист ДКУ від 27.06.2013 № 17-08/1257-14258
Послуги з навчання членів комітету з проведення конкурсних торгів, послуги з консультаційного супроводу торгів.		п.п. 18 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333
Послуги зі страхування транспортних засобів.		п.п. 4 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333; лист ДКУ від 21.02.2013 № 17-08/460-4552
Виплата грошової винагороди арбітражному керівникові (розпорядникові майна).		п.п. 1 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333; лист ДКУ від 21.01.2014 № 17-08/45-1353

Продовження Додатку Ж

1	2	3
Витрати на офіційне оприлюднення актів органів місцевого самоврядування (розміщення інформації у відповідних місцевих ЗМІ).		п.п. 1 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333; лист МФУ від 11.03.2015 № 31-08020-05-2/8881
Витрати на проведення спортивних змагань та навчально-тренувальних зборів, у тому числі забезпечення продуктами харчування або виплата компенсації за них.		пп. 3, 24 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333; лист ДКУ від 29.07.2015 р. № 14-09/625-19726
Витрати на технічне обслуговування систем газопостачання і технічне обслуговування устаткування.		п.п. 8 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333; лист ДКУ від 12.04.2012 № 17-10/925-5184
Земельний податок, що сплачується як відшкодування витрат на утримання орендованих приміщень, якщо орендодавець є платником податку.		п.п. 6 п.п. 2.2.4 Інструкції № 333
Оформлення візи для зарубіжного відрядження.	2250 «Витрати на відрядження»	п.п. 8 п.п. 2.2.5 Інструкції № 333
Сплата нарахованої суми за перевищення ліміту споживання електричної енергії (у подвійному розмірі).	2273 «Оплата електроенергії»	п.п. 2.2.7.3 п.п. 2.2.7 Інструкції № 333; лист ДКУ від 18.09.2013 № 17-09/74-22000
Витрати на проведення нормативної грошової оцінки земель населених пунктів.	2281 «Дослідження і розробки, окремі заходи розвитку з реалізації державних (регіональних) програм»	п.п. 6 п.п. 2.2.8.1 Інструкції № 333
Субсидії на покриття збитків підприємств, фінансова підтримка підприємств на безповоротній основі, а також інші субсидії.	2610 «Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)»	п.п. 3 п.п. 2.4.1 Інструкції № 333; лист ДКУ від 05.06.2013 р. № 17-10/1095-12385; лист ДКУ від 26.07.2013 р. № 17-09/1453-17183
Витрати, пов’язані з перевезенням пільгових категорій населення, із зазначенням переліку таких громадян.	2730 «Інші виплати населенню»	п.п. 3 п.п. 2.5.3 Інструкції № 333; лист ДКУ від 05.06.2013 № 17-10/1095-12385
Одноразова адресна грошова допомога випускникам ВНЗ, які здобули освіту за напрямами і спеціальностями медичного і фармацевтичного профілів.		п.п. 11 п.п. 2.5.3 Інструкції № 333; лист ДКУ від 07.12.2012 р. № 17-08/2493-18358

Продовження Додатку Ж

1	2	3
Витрати на компенсацію відсоткової ставки за іпотечними житловими кредитами.		лист ДКУ від 21.02.2013 № 17-05/455-4558
Грошова допомога громадянам, призваним на строкову військову службу.		п.п. 11 п.п. 2.5.3 Інструкції № 333
Відшкодування моральної шкоди та майнового збитку юридичним і фізичним особам за рішенням суду (якщо рішенням суду не визначена суть платежу), у тому числі компенсація зарплати особам, що не є працівниками на дату рішення суду.	2800 «Інші поточні витрати»	п.п. 9 п. 2.6 Інструкції № 333; лист ДКУ від 26.06.2013 № 17-10/1245-14024
Сплата зборів за державну реєстрацію авторського права і за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності.		п.п. 1 п. 2.6 Інструкції № 333; лист ДКУ від 22.05.2014 № 17-08/485-12338
Податок на додану вартість, що сплачується установами, які зареєстровані як платники податку		п. 1.3 гл. 1 Інструкції № 333
Оргтехніка, комп'ютерна техніка (у тому числі програмне забезпечення, передбачене разом з придбанням комп'ютерної техніки), активне мережеве і телекомунікаційне обладнання.	3110 «Придбання обладнання і предметів довгострок. користувня»	пп. 9, 10 п.п. 3.1.1 Інструкції № 333; лист ДКУ від 29.10.2014 р. № 17-08/984-23918
Обладнання та інвентар тривалого користування для санаторіїв, лікувальних установ, придбання іншого виробничого обладнання тривалого користування.		п.п. 5 п.п. 3.1.1 Інструкції № 333; лист ДКУ від 12.09.2013 № 17-08/59-21373
Витрати на придбання стратегічних і надмірних запасів товарів, запасів зерна та інших товарів, які мають особливо важливе значення для держави.	3150 «Створення державних запасів і резервів»	п.п. 3.1.5 Інструкції № 333
Придбання землі, інших нематеріальних активів.	3160 «Придбання землі і немат. активів»	п.п. 3.1.6 Інструкції № 333
Послуги зі створення програмного забезпечення (програмних продуктів, інформаційних систем і комплексів, баз даних, web-сторінок/сайтів/порталів) за умови передання майнових прав власності замовникові.		п.п. 5 п.п. 3.1.6 Інструкції № 333; листи ДКУ від 06.06.2014 № 17-05/560-13524; від 07.05.2014 р. № 17-04/441-10983; від 03.07.2013 р. № 17-08/1274-14820; від 23.05.2014 р. № 17-02/498-12282
Внески в статутні капітали комунальних підприємств на приріст обігових коштів.	3210 «Капітальні трансферти підприємств. (установам)»	п.п. 2 п.п. 3.2.1 Інструкції № 333; листи ДКУ від 04.03.2014 № 17-09/217-5150;

Продовження Додатку Ж

1	2	3
Роботи з капітального ремонту для поліпшення енергозбереження будівлі.	3130 «Капітальний ремонт»	пп. 3.1.3.1, 3.1.3.2 п.п. 3.1.3 Інструкції № 333
Витрати на проведення капітального ремонту житла ветеранам Великої Вітчизняної Війни.	3240 «Капітальні трансферти населенню»	п.п. 3.2.4 Інструкції № 333; лист ДКУ від 19.03.2013 № 17-09/622-6853

ДОДАТОК З
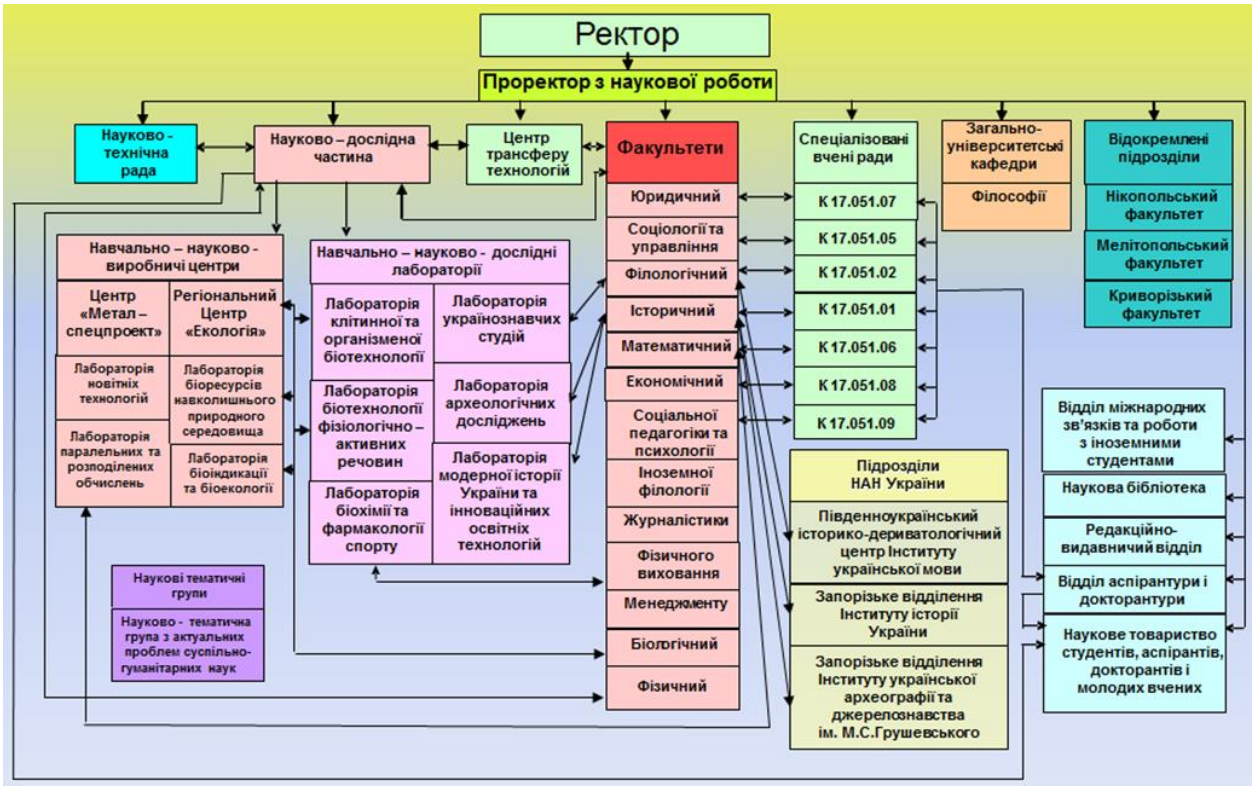
Структура Науково-дослідної частини ЗНУ